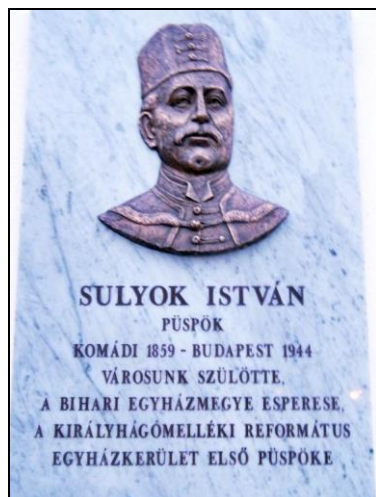

Sulyok István
Református Általános Iskola
és Alapfokú Művészeti Iskola
OM:203100

4138 Komádi,
Dózsa György utca 1.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2023

Hatályos: 2023. szeptember 1-től

Tartalomjegyzék

BEVEZETŐ	4
NEVELÉSI PROGRAM	7
<i>I. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....</i>	11
I.1. Pedagógiai alapelveink, értékeink	11
I.2. Feladatok.....	13
I.3. A célok és feladatok megvalósítását segítik:	14
I.4. Céljaink és feladataink eredményes teljesítése érdekében fontos:	14
I.5. A módosított NAT-hoz igazodó korszerű pedagógiai módszerek a nevelés-oktatás terén	15
I.6. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka eszközei és eljárásai.....	16
I.7. Az intézmény által megvalósított témahetek	17
<i>II. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok</i>	18
<i>III. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok</i>	20
III.1. Az egészségnevelés célja	20
III.2. Egészségnevelési feladatok	21
III.3. Az egészségnevelési program ellenőrzése, értékelése, újabb célkitűzések.....	22
III.4. Elsősegély – nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	22
III.4.1. Elsősegély-nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek oktatása az iskolai foglalkozásokon	22
III.5. Mindennapos testmozgás	24
III.5.1. Célok, alapelvek	24
III.5.2. A mindennapos testedzés formái.....	25
III.6. Segítő kapcsolatok, partnerek	25
<i>IV. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok</i>	26
IV.1. Feladataink	26
IV.1.2. A közösségfejlesztés tanórán kívüli színterei	26
<i>V. A digitális oktatás és a kapcsolódó pedagógiai célkitűzések, módszertani eszközök</i>	30
V.1. A tanulói ismeretek és attitűdök szintjének emelése, fejlesztése	30
V.2. Szemléletváltás	30
V.3. Módszertani csomagok.....	31
GEOMATECH - Játékos, interaktív, digitális matematika feladat- és tananyagrendszer alsó tagozatosok számára digitális pedagógiai-módszertani csomag	31
GEOMATECH - Élményalapú, interaktív, digitális természettudományi feladat- és tananyagrendszer felső tagozatosok számára digitális pedagógiai-módszertani csomag	31
A LEGO® StoryStarter csomag alkalmazásával digitális pedagógiai- módszertani csomag a szövegértés fejlesztésének támogatására.....	31
V.4. Tudásmegosztás.....	32
<i>VI. A pedagógusok helyi intézményi jogai, feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....</i>	32
VI.1. A pedagógusok jogai	32
VI.2. A pedagógusok feladatai	32
VI.3. Az osztályfőnök feladatai	33
VI.4. Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai	34
<i>VII. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje</i>	34
VII.1. A halmozottan hátrányos, hátrányos tanulók segítése	34
VII.1.1. Ütemterv az egyéni és kiscsoportos fejlesztéshez	35
VII.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók nevelése, oktatása	35
VII.2.1. Tevékenységek a tanulók felzárkóztatásához	36
VII.3. A kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók nevelése.....	36

VIII. A tanulónak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	38
IX. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	39
X. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	41
XI. A felvétel és az átvétel helyi szabályai	43
HELYI TANTERV	45
I. A választott kerettanterv megnevezése	46
II. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások meghatározása	52
III. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét	54
IV. A Nemzeti alaptantervben (Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	55
V. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	62
VI. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	62
VII. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei	62
VIII. Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei	71
IX. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	72
X. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	73
XI. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	73
XII. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	75
XIII. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	77
XIV. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai, szükség esetén különbözeti vizsgával, egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával vagy évfolyamismétléssel	78
XV. Az iskola egészségnevelési programja	79
Az egészségnevelési program ellenőrzése, értékelése, újabb célkitűzések	81
XVI. Az iskola környezeti nevelési elvei	82
XVII. Alapfokú művészetoktatás	86
XVII.1. Alapelvek	86
XVII.2. Kiemelt kompetenciák a művészetoktatás területén	88
XVII.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	88
XVII.4. A tehetség, képesség kibontakozását segítő pedagógiai tevékenység	89
XVII.5. A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái és továbbfejlesztésének lehetőségei	90
XVII.6. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	90
XVII.7. Az iskola felvételi rendszere és a magasabb évfolyamba lépés feltételei	92
XVII.8. A tanulók értékelése, minősítése	93
XVII.9. A szorgalom értékelése a művészeti tanszakokon	99
XVII.10. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei	99
XVII.11. A művészeti alapvizsga	103
XVII.12. A művészetoktatásra vonatkozó helyi tanterv	104
Záró rendelkezések	105
I. A nevelési program és a helyi tanterv engedélyeztetésének, nyilvánosságra hozatalának és módosításának rendje:	105
II. Legitimációs záradék	106

BEVEZETŐ

Utalások szerint Komádiban a XVII. századtól, bizonyítottan pedig az 1740-es évektől működött iskola az egyház fenntartásában. Ezek részeként építette a Református Egyház a Dózsa úti iskolaként ismert épületet is, mint ahogy 1929-ben a jelenleg Petőfi utca 62. szám alatti iskolaépületet. Az 1920-ban létrehozott iparostanonc iskola is a Református Egyházközség fenntartásában működött. Az egyházi intézményeket azonban -így az iskolát is- 1948-ban államosították, az egyházközséget mint iskolafenntartót vagyonától megfosztották.

A Komádi Református Egyházközség azonban azt ezt követő évtizedekben is folyamatosan megújulva, küldetésében: az evangélium hirdetésében, a település lelki életének gondozásában meg nem lankadva végezte szolgálatát.

2015. február 15-én az egyházközség előljárósága látva a város megújulás iránti igényét, meghallva a lakosság kérését és engedve Krisztus Urunk missziói parancsának: „...tegyetek tanítványokká minden népeket...”, úgy határozott, hogy iskolát alapít. Kinyilatkoztuk, hogy felelősséggel tartozunk szűkebb hazánk, Komádi sorsa iránt is! Nem lehet tétlenül nézni az egyre nagyobb mértékű elvándorlást. A reggelente más faluba induló iskolás gyermekek helyett egy helyben lehetséges választási lehetőséget kívánunk létrehozni. Egy olyan intézményt, ami a növendékeket az evangéliumi hit- és erkölcs szellemében nevelve, hazánk hűséges, áldozatkész tagjaivá, becsületes, szorgalmas polgáraivá kívánja formálni.

A Komádi Református Egyházközség elhatározta, hogy intézményt alapítva részt vállal a város fiatalságának nevelésében-oktatásában, szerepet vállal a köznevelési alapfeladatok ellátásában. Az intézmény az 1700-as években alapított Komádi Református Iskola szellemi örökösének tekinti magát. Az iskola felmenő rendszerben indul a 2015/2016. tanévben 1-3. évfolyamon egy-egy osztállyal. Komádi Református Egyházközség Presbitériuma által elfogadott alapító okirat fontosabb ismérvei:

1. Az intézmény neve:

Sulyok István Református Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

2. Az intézmény alapítójának neve és székhelye:

Komádi Református Egyházközség
4138 Komádi, Dózsa György utca 3. szám

3. Az intézmény feladatellátásának helye, székhelye:

4138 Komádi, 1301/4 hrsz.
Dózsa György utca 1.

Az intézmény telephelyei:

4138 Komádi, 506 hrsz.
Petőfi Sándor utca 62.
4138 Komádi, 864/1 hrsz.
Köztársaság útja 11.

4. Az intézmény típusa: többcélú, közös igazgatású köznevelési intézmény

5. Az intézmény alapításának éve: 2015.

6. Az évfolyamok száma: 1-8. évfolyam

7. Az intézménybe felvehető maximális tanulólétszám: 316 fő

- **Komádi, Dózsa György u. 1.:**
 - általános iskolai nevelés-oktatás, 108 fő, nappali rendszerű
 - alapfokú művészetoktatás
 - Táncművészeti ág: 35 fő
- **Komádi, Petőfi Sándor u. 62.**
 - általános iskolai nevelés-oktatás, 108 fő, nappali rendszerű
- **Komádi, Köztársaság útja 11.**
 - alapfokú művészetoktatás
 - Képző- és iparművészeti ág: 34 fő
 - Zeneművészeti ág: 31 fő

8. Az oktatás munkarendje: nappali rendszerű iskolai oktatás

9. Az intézmény alapfeladatai: általános iskolai nevelés-oktatás
alapfokú művészetoktatás

10. Törvényességi ellenőrző szerv: Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal

11. Egyházi felügyeleti szerv: Tiszántúli Református Egyházkerület Tanügyi Hivatala
4026 Debrecen, Kálvin tér 17. szám

Küldetésnyilatkozat

Intézményünk feladatának tekinti az általános iskolai nevelés és oktatás keretében, hogy tanulóit művelt, jellemes keresztyén emberekké, az egyetemes emberi értékek alapjainak elsajátítása révén azok tisztelőjévé, a haza és nemzet hűséges és áldozatkész, alkotó polgáraivá formálja, akik mindenkor készek az örökölt és a jelenkori kultúra valódi értékeit befogadni, gyarapítani és közvetíteni.

Az intézmény feladata, hogy református tanulóit egyházunk hitvalló tagjává, a nem református tanulóit-vallásuk szabad gyakorlása mellett-saját felekezetük és az ökumenikus értékek megbecsülésére nevelje.

A Sulyok István Református Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola és fenntartója nyitott a családok partnerségére, a hátrányos helyzetű gyerekek befogadására, a civil szervezetekkel való együttműködésre a református egyház normái, az egyházközség által preferált értékek mentén.

Jövőképünk

Iskolánk a **református egyház által fenntartott, 2015. szeptemberétől indult 1-8. évfolyamos** nevelési-oktatási intézményként működik. A nevelőtestület és partnerei – a családok, az óvoda, a partnerintézmények és a civil partnerek együttműködése következtében megvalósuló kooperáció, a **tevékenységközpontú pedagógiai gyakorlat**, ill. az **egyéni adottságokhoz szabott tanulás-tanítás gyakorlatunk** eredményei következtében **az osztálylétszámok optimálisak, tanulóink megállják a helyüket a továbbtanulásban.**

A **nevelőtestület módszertani felkészültsége** aktív tudáselemekkel bővül, mely révén megalapozzuk a mérés-értékelési kultúrát, az életvezetés és a mentális kultúra közvetítését elősegítő ismereteinket, kibontakoztatjuk az IKT kompetenciáinkat, a református szellemiség jegyében.

A **tanulói önkiszolgálásra épülő munkára nevelés**, a praktikus ismeretátadás meghatározó hatással lesz az iskola környezetkultúrája, a környezet megbecsülésére. A nevelőtestület az iskolafejlesztő munka eredményeként motivált lesz, megfelelő figyelmet szán az önértékelésre, egymás munkájának követésére, segítésére.

A Sulyok István Református Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola a szülők, a város közössége számára elfogadott, a református nevelés-oktatás elismert intézményévé válik, az itt tanuló fiatalok méltán lehetnek büszkéek azokra az alapokra, amellyel életük következő szakaszába lépnek.

NEVELÉSI PROGRAM

A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ KÖZNEVELÉSI INTÉZMÉNYEINEK KÜLDETÉSNYILATKOZATA

„...., tegyetek tanítvánnyá minden népeket, ...” (Mt 28,19)

A Magyarországi Református Egyház köznevelési intézményeinek küldetése, hogy Jézus Krisztus parancsolata alapján felkészítsék a tanítványságra a szülők által rájuk bízott gyermekeket és fiatalokat.

Küldetése alapján a református intézmény olyan keresztyén közösség, ahol a fiatalokat úgy tanítják és nevelik, hogy ők a hit ajándékának elfogadására vezető ismeretek, élmények és tapasztalatok birtokába jussanak; egyre jobban megismerjék, hogy Kiben és miért hisznek, életük zsinórmértékének a Szentírást tartsák, elfogadják református hitelveinket és hagyományainkat; tudják, hogy Istennek terve van az életükkel, és erre a Szentlélek teszi alkalmassá őket.

A református intézmény küldetése elérése érdekében pedagógusai együttműködnek a szülőkkel és a fenntartó testületekkel. Közösén elérik, hogy a fiatalok jól sáfárkodjanak az Istentől kapott tálentumaikkal. A magyar nemzeti kultúrát megbecsülik, családjukért, egyházukért, hazájukért áldozatra készek, egész életükkel Isten dicsőségét szolgálják.

„...., hogy elmenjeteK és gyümölcSöt teremjeteK...” (Jn 17,15)

A Magyarországi Református Egyház nevelési célkitűzéseinek érvényesítése az iskola pedagógiai gyakorlatában

A Magyarországi Református Egyház az évszázados gyakorlat folytatásaként, a Magyar Köztársaság Alkotmánya és a Magyarországi Református Egyház Alkotmánya, továbbá a lelkiismereti- és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló hatályos törvények és egyéb jogszabályok alapján köznevelési intézményeket tart fenn.

Az egyházi szabályozás nem lehet ellentétes a magyar alkotmányos rend szerint hozott jogszabályokkal, így ez a jogharmonizáció segíti elő az állami és egyházi intézmények által közvetített alapműveltséget, a tantervek alkalmazását, az iskolák közötti átjárhatóságot.

A nevelés alapvető színtere a család. A keresztelekor tett szülői és gyülekezeti fogadalom megvalósulásának egyik lehetséges helyszíne a református iskola, Jézus Krisztus missziói parancsa szerint: „... **tegyetek tanítványokká minden népet...**”(Mt 28,19)

A református iskola jó lehetőség arra, hogy segítse a szülőket és a gyülekezetet abban, hogy valóra válthassák a keresztelezési ígéretüket, amely szerint „úgy nevelik és neveltetik őt, hogy ha majd felnőtt, a konfirmáció alkalmával önként tegyen vallást hitéről a gyülekezet előtt”.

A református iskola keresztyén közösség, olyan pedagógusokat feltételez, akik hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik. Életükkel, mindennapi megnyilvánulásukkal keresztyénné kívánják nevelni a tanítványait.

A Magyarországi Református Egyház református vallású diákjaiból **öntudatos, hitvalló magyar reformátusokat** kíván nevelni iskoláiban, olyan tanítványokat nevelve, akik:

- a magyar kultúrát megismerik, ápolják, készek gazdagítani
- szeretik hazájukat, a magyarok múltját, jelenét, értékeit, szívesen vallják magukat magyarnak, s családjukért, egyházukért, hazájukért áldozatokra készek
- tudják, hogy Kiben és miért hisznek
- képesek önállóan, logikusan gondolkodni, cselekedni
- törekszenek önmaguk és környezetük megismerésére, megóvására
- jellemük, erkölcsi ítélőképességük és ízlésük fejlesztésével a valódi értékek felismerésére és tisztelésére
- a különböző műveltségterületeken és művészetekben az alapismeretek megszerzésére
- testi-lelki-szellemi harmóniában történő életvitelre, szolidaritásra
- a hit ajándékának elfogadásához szükséges ismeretek, élmények, tapasztalatok megszerzésére, felelős helytállásra.

A Magyarországi Református Egyház iskoláiban **a más felekezetekhez tartozó diákjait is öntudatos magyar keresztyénekké** kívánja nevelni. Lehetővé teszi számukra saját vallásuk-felekezetük hitvallásainak megismerését, ugyanakkor elvárja tőlük a református értékek ismeretét és tisztelését.

A református iskola **úgy tudja elérni fenti nevelési céljait**, hogy megismerteti növendékeit a Biblia igazságaival és az egyháztörténet máig érvényes tanulságaival; a hiteles krisztuskövetés vonzó személyes példáját nevelői által is a tanulók elé állítja; hitéletének közösségi alkalmai révén a gyülekezeti életben való felelős részvételre indítja; növendékeiben felkelti a tudásvágyat, és megalapozza a magas szintű önművelés igényét.

A fenti célok elérése érdekében a Magyarországi Református Egyház iskoláinak az a **feladata**, hogy imádsággal, igényes nevelő-oktató munkával, a magyar református iskolák hagyományainak, a keresztyén közösség nevelőerejének, a legfejlettebb tudományos és technikai eredményeknek-eszközöknek, valamint a családokkal és a gyülekezetekkel kiépített gyümölcsöző kapcsolatoknak a felhasználásával a lehető legtöbbet tegye meg azért, hogy minden növendéke fel tudja mutatni azokat a képességeit, amelyeket csak ő maga kapott a Teremtőtől.

A hittanórákon és az istentiszteleti alkalmakon kívül a nevelés-oktatás valamennyi színterén, a közösségi alkalmakon törekszünk a hitélet és a tanulás-tanítás összhangjára. Ennek érdekében az iskolai élet megszervezésében a következőket alkalmazzuk:

- a tanítási napok áhítattal kezdődnek
- a kötelező hit-és erkölcstan és az egyházi énekóra beépül az órarendbe
- megemlékezünk iskolai keretben vagy gyülekezeti közösségben az egyházi ünnepekről
- a tankönyveket a Református Pedagógiai Intézet ajánlásai alapján választjuk meg
- a magyar, a történelem, az ének helyi tantervekben a bibliai ismeretek is helyet kapnak.

A pedagógiai program jogszabályi háttere:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény;
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: NAT2012)
- az 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról (a továbbiakban: NAT2020)
- a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók, kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára, Kerettanterv az általános iskola 5-88. évfolyamára
- 1995. évi I. törvény a Magyarországi Református Egyház Köznevelési Törvénye (a továbbiakban: Ref.Knt.);
- a Magyarországi Református Egyház 2013. évi VI. törvénye a Református Hittanoktatásról szóló 2007. évi II. törvény módosításáról (a módosítással egységes szerkezetben), (a továbbiakban: Htv.);
- a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet
- a Sulyok István Református Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola alapító okirata

I. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

„.... tegyétek teljessé örömet azzal, hogy ugyanazt akarjátok: ugyanaz a szeretet legyen bennetek, egyet akarva ugyanarra törekedjétek.” (Fil. 2,2)

I.1. Pedagógiai alapelveink, értékeink

A nevelő-oktató munkánk középpontjában az egyetemes és a magyarsághoz kötődő kultúra átadása, a komplex személyiségfejlesztő munka áll. Ennek során az alábbi elveket tartjuk szem előtt:

- érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkör megteremtése
- gyermekszerteten alapuló és a gyermeki jogokat tiszteletben tartó pedagógia alkalmazása
- egyéni adottságokhoz alkalmazkodó bánásmód megvalósítása
- egymás tiszteletére, megbecsülésére nevelés
- a test és lélek harmonikus fejlesztése
- szokásautomatizmusok kialakítása
- a tevékenységközpontú tanulás-tanítás megvalósítása
- a természet és az ember szeretetére nevelés
- az alapvető emberi erkölcsösségre nevelés, úgymint:
 - becsületesség
 - őszinteség
 - igazságosság
 - tiszta erkölcs
- a tudás, a munka, az értékteremtés tiszteletére és megbecsülésére való nevelés
- a közösség normáit elfogadni tudó attitűdök kialakítása
- emberközpontúság: komplex személyiséget formálunk, amelyben az egyén kibontakoztatása mellett a theocentrikus világkép megismerésén van a hangsúly.

Ennek érdekében:

- Igyekszünk megteremteni azokat a feltételeket, nevelési légkört, amely biztosítékot jelent tanulóink testi – lelki, közösségi nevelésére,
- Prioritásként kezeljük az egyénre szabott nevelést, a személyes odafigyelést, az egyéni fejlesztést, mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás terén,
- Nevelő-oktató munkánkat szolgálatnak tekintjük, melyet a társadalmi és a közvetlen partneri igényeknek megfelelően szeretetteljes, keresztyén légkörben végzünk.
- A szilárd alapkészségek megalapozása mellett alapvető küldetésünk tanulóink közösségi nevelése, társadalmi szocializációjának elősegítése, praktikus szemléletre, egészséges életmódra nevelése.

- Nevelőmunkánk során arra törekszünk, hogy a megszerzett tudás alkalmazását elősegítsük a családban, a munkatevékenységek, a közösségi feladatok, a hitélethez kapcsolódó programok során.
- Ápoljuk a nemzeti, települési hagyományainkat, a családi tradíciókat, a felelősségtudatot, a felnőttek tiszteletét, a szülőföld, a keresztyén értékek, a munka szeretetét.
- Nevelő-oktató munkánk során kiemelt figyelmet szentelünk az esélykompenzációnak, a kompetencia alapú tudás fejlesztésének, a praktikus tudás átadásának, alkalmazásának.

Az iskolánk pedagógusai célként fogalmazták meg a következőket:

- a) Az intézmény nevelő-oktató munkájának alapvető célja, hogy a nevelésben igaz értékeket közvetítsen, a rábízott gyermekeket egységes szellemben nevelje.
- b) Az intézményünkben tanuló különböző képességű, szocializációs háttérű, testi fejlettségű gyermekek a komplex személyiségfejlesztés által a jövő társadalmának hasznos és kiegyensúlyozott tagjai legyenek.
- c) Az iskola tanulói művelt emberekké, az emberi értékek tisztelőjévé, egyházuk és a magyar nemzet hűséges tagjaivá váljanak.
- d) Céljaink között nagy fontossággal bír növendékeinkben felkelteni a tudásvágyat és megalapozni a magas szintű önművelés igényét, valamint rávezetni őket a világ megismerésére.
- e) Célunk, hogy minden tanuló korszerű anyanyelvi, matematikai, idegen nyelvi és informatikai, természettudományi ismereteket, továbbépíthető alapműveltséget kapjon.
- f) Célunk az, hogy megláttassuk és továbbfejlesszük minden gyermekben ön-értékét, világképét, társadalmi viszonyulásait.
- g) Gyermekeinket empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására neveljük.
- h) Minden gyermek számára biztosítunk képességeinek, érdeklődésének megfelelő tevékenységi formákat.
- i) Elősegítsük a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődését.
- j) Önálló életre nevelés megalapozása, a tanulásmódszertan, az elemi termelési, háztartásökonómiai ismeretek elsajátítása.
- k) A legfontosabb állampolgári szerepek, munkaszerepek megismertetése, megalapozása.
 - Kulcskompetenciák fejlesztése:

Kulcskompetenciák a 2012-es NAT alapján:

- anyanyelvi
- matematikai
- természettudományos
- kulturális
- szociális
- esztétikai
- önálló tanulás.

Kulcskompetenciák a 2020-as NAT alapján:

- tanulási
- kommunikációs (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- digitális
- matematikai, gondolkodási
- személyes és társas kapcsolati
- kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság
- munkavállalói, innovációs és vállalkozói

- A nevelő-oktató munkánk középpontjában az áll, hogy tanulóink testileg – lelkiileg egészséges, felelős közösségi emberekké váljanak. Prioritásként kezeljük az egyénre szabott nevelést, a személyes odafigyelést, az egyéni fejlesztést, mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás terén. Nevelő-oktató munkánk során kiemelt figyelmet szentelünk az esélykompenzációnak, a kompetencia alapú tudás fejlesztésének, a praktikus tudás átadásának, alkalmazásának. Az alapvető készségek kialakítása mellett feladatunk, hogy a fejlődő világ és munkakörnyezetbe való beilleszkedésre való képességet is megalapozzuk. Ennek érdekében elengedhetetlen a digitális pedagógiai módszertanok alkalmazásával adaptálható digitális készségek és kompetenciák fejlesztése és ezzel együtt a megfelelő szociális készségek kialakítása. Célunk egy korszerű digitális oktatási, pedagógiai-módszertani rendszer kidolgozása, jelen-legi oktatási rendszerünkbe való integrálása és alkalmazása, működtetése, amely az eltérő szociokulturális környezetből érkező tanulók hatékony együttnevelését, a motiváció, az érdeklődés és az ismeretszerzés iránti vágy folyamatos fenntartását teszi lehetővé. Korszerű digitális ismeretekkel rendelkező, kiegyensúlyozott, életre felkészült tanulók kerülhetnek ki iskolánkából, akik számára lehetőség nyílik a továbbtanulásra, az élethosszig tartó tanulás fontosságának meglátására, a munkaerő-piaci változásokhoz való folyamatos alkalmazkodás képességének megalapozására.

I.2. Feladatok

- a) Korszerű műveltség megalapozása, melyet tanulóink eszközként használnak a való világ megértéséhez, elsajátítva a permanens tanulás alapjait.
- b) Hazáját, szűkebb pátriáját ismerő és szerető, a nemzeti, lakóhelyi és iskolai hagyományokat ápoló fiatalok nevelése.
- c) Fontos a tehetségigéretű tanulók felismerése, kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő egyéni fejlesztés, és a hátránykompenzálás.

- d) Az anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációs képességek fejlesztése, az elvárható szintű beszéd és íráskészség megalapozása.
- e) Feladatunk az 1-8 év folyamán, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás és a testedzés fontosságával, valamint megismerjék a káros szenvedélyek egészségkárosító hatásait.
- f) Elvárás az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése a kerettantervi követelményeknek megfelelően, gyakorlatorientáltan.
- g) Elengedhetetlen az informatikai jártasság fejlesztése, az IKT eszközök, laptop, tablet, digitális tábla kezelése, az internet felhasználói szintjének folyamatos fejlesztése.
- h) A problémamegoldó gondolkodás megalapozása, az információk értelmezése és feldolgozása
- i) Egészséges életmódra, családi életre nevelés
- j) Környezeti, a természeti és épített környezet és teremtett világunk védelmére nevelés, értékrendünket a fenntarthatóság és a globális felelősségvállalás szerint alakítjuk.

I.3. A célok és feladatok megvalósítását segítik:

- a tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek
- a hozzáadott értékelvű mérés- értékelés
- a sokoldalú módszertan a nevelő-oktató munkában
- az egyéni igényekre alapozott személyre szabott fejlesztés
- a közösségfejlesztést szolgáló eljárások, nevelési módszerek.

I.4. Céljaink és feladataink eredményes teljesítése érdekében fontos:

- A kompetenciamérések tapasztalataiból kiindulva a tanulási problémák idejében történő felismerésével, egyénre szabott haladási ütem biztosítása.
- Differenciált tevékenységi formák szervezése, a rendelkezésre álló éves órakeret racionális felhasználásával csoportbontásra, korszerű taneszközök, hatékony, változatos tanítási módszerek alkalmazása, a tanulás tanítása, sikeres új pedagógiai eljárások, módszerek kipróbálása,
- IKT eszközök használata, digitális készségek fejlesztése, azaz a digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata.
- Biztosítjuk digitális kompetenciafejlesztést, a korszerű digitális ismeretek átadását, interaktív, kooperatív tanulási-tanítási lehetőségeket tanulóink, pedagógusaink számára.
- A hátrányos helyzetű és a tanulási kudarcai miatt segítséget igénylő tanulók esélykompenzációja, a gyerekek integrálását elősegítő programok intézményi alkalmazása, az elsajátított ismeretek gyakorlati alkalmazása
- Az intézmények közötti horizontális tanulás elősegítése érdekében, az iskolánk sajátosságainak megfelelő, a tervezett fejlesztésekhez illeszkedő, már kifejlesztett, kipróbált és jól bevált pedagógiai módszerek, eljárások megismerése, adaptációja, "jó gyakorlatok" átvétele

- Az intézmény saját innovációinak megvalósítása, egyéni fejlesztéseket, a nevelés-oktatás eredményességének fokozását, az egyéni fejlődést támogató oktatási utak, programok, nevelési eljárások, tanulásszervezési módok alkalmazása
- Komplex intézményfejlesztés megtervezése és megvalósítása, a fejlesztések eredményeinek az intézmény mindennapi gyakorlatába való beillesztése, a pedagógiai szemléletváltás és korszerű gyakorlat érvényesítése
- Következetes, az egyéni és az életkori sajátosságokra alapozott elvárások érvényesítése, személyre szóló folyamatos ellenőrzés, értékelés.
- A fenntartói órakeret terhére tervezett fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások szervezése a lemaradó tanulók számára.
- Tehetségígéretű tanulók felismerése, differenciált foglalkoztatásuk, fejlesztésük biztosítása és segítése.
- Városi, iskolai szintű rendezvények, ünnepélyek, megemlékezések szervezése, a korosztályi közművelődést elősegítő szabadidős programok (szünidei táborok, közművelődési programok szervezése).

I.5. A módosított NAT-hoz igazodó korszerű pedagógiai módszerek a nevelés-oktatás terén

Céljaink:

- A tanulóik olyan tanulási módszereket, technikákat sajátítsanak el, melyekkel eredményesek lesznek az önképzésben, szilárd ismereteket kapnak a tanulási folyamatok alkalmazása során.
- Az iskolai élet szervezésével segítsük elő az egyéni képességek kibontakoztatását, a tehetségek felismerését és fejlesztését, a hátrányok kompenzálását. A tanulók egyéni képességeiket figyelembe véve lehetőséget kívánunk biztosítani a tehetséggondozásnak és a hátrányok kompenzálásának.
- Törekszünk a diákok tanulási attitűdjének és motivációjának következetes erősítésére.
- Az értékek közvetítésével kialakítsuk tanulóinkban azok tiszteletét, megbecsülését, s alkalmassá tegyük őket a kultúra befogadására.
- Felkészítsük tanulóinkat a társadalmi együttélés megváltozott szerepére (kapcsolatteremtés, kommunikáció stb.). **Differenciált és kooperatív tanulásirányítási módszerek alkalmazásával segítsük a tanulók egyéni kompetenciáinak fejlődését, a megszerzett ismeretek kreatív módon való használatát.**
- A középiskolák felvételi követelményeinek való megfelelés, versenyeken eredményes szereplés. Tanulóink személyiségének kiteljesedése, sikerélmény megtapasztalása a tanulók teljesítményében. Az alkalmazásképes tudás megszerzése, az ismeretek belső motiváltságának a kialakítása, pozitív egyéni értékrend kialakítása.

Feladataink:

- A helyi tantervünk tantárgyi rendszerének eredményes tanításához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása. A tanórai és tanórán kívüli tevékenységek során megfelelő feltételek, színterek, tartalmak megteremtése.
- **A differenciált személyiségfejlesztés alkalmazása az egyéni adottságok figyelembevételének elve alapján.**

- Az aktív tanulás folyamatában törekszünk a tanulóknak a tanulási tevékenységben való aktív, produktív részvételére.
- A tanulói tevékenykedtetésre épülő tanulásszervezési formák alkalmazása a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében.
- PR-tevékenység fejlesztése, továbbképzések, bemutató órák, szakmai tanácskozások szervezése.

Eszközök, eljárások:

- Szakkörök, **differenciált foglalkozások, egyéni fejlesztést elősegítő foglalkozások szervezése**
- A pályázati és versenyeztetési lehetőségek kihasználása.
- Az egyéni érdeklődésnek, tanulói igényeknek megfelelő tanórán kívüli foglalkozások, tevékenységek szervezése, differenciált és kooperatív tanulásirányítási rendszer alkalmazása.
- Iskolák és intézmények közötti kapcsolatok ápolása, és az **együttműködésen alapuló tanulás**: a pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház), bemutatók, szakmai napok, rendezvények szervezése, médiák adta lehetőségek kihasználása.

I.6. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka eszközei és eljárásai

A célok megvalósulását szolgáló módszerek, szervezési módok, tanulás-szervezési eljárások megválasztásánál alapvető szempont, hogy nevelőtestületünk módszertani felkészülése során a tevékenységközpontú pedagógiai gyakorlat érvényesítését tekinti kiemelt feladatának. Ennek érdekében a módszerek, eszközök megválasztásában kiemelt szerepet kap:

- tevékenykedtetésre, az önálló kutatómunkára épülő tanulásszervezés,
- a témahét és a projektoktatás alkalmazása,
- a tanulói kísérletek, terepgyakorlatok, tanulmányi séták,
- az info-kommunikációs eszközök, a számítógép, tablet, laptop, okostábla és az internet alkalmazása a tudásszerzés, az önálló kutatómunka alkalmazása során,
- beépítjük a számítógép használatát, internethasználatát és fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismereteket. Intézményünkben is biztosítjuk a digitális akadálymentesítést.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik a pedagógusok által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek. A munkánk során alkalmazott eljárásoknak, eszközöknek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaikhoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, valamint a közösen kialakított nevelési elvekhez, tanítási gyakorlathoz.

Alkalmazott módszereink:

1) A meggyőzés módszerei:

- oktatás
- példaképállítás
- beszélgetés
- tudatosítás

- bírálat, önbírálat
- 2) *A tevékenység megszervezésének módszerei*
- ellenőrzés
 - értékelés
 - követelés
- 3) *Ösztönző módszerek*
- ígéret
 - biztatás
 - elismerés
 - dicséret
 - jutalmazás (szóbeli, írásbeli, tárgyi stb.)
 - osztályozás
 - helyeslés
 - bátorítás
- 4) *Kényszerítő módszerek*
- kérés
 - figyelmeztetés
 - felszólítás
 - követelés
- 5) *Veszélyeztetést gátló módszerek*
- állandó felügyelet
 - ellenőrzés
 - tiltás
 - átirányítás más tevékenységre.

1.7. Az intézmény által megvalósított témahetek

Digitális témahét:

A digitális témahét fő célja, hogy a digitáliskompetencia-fejlesztés az informatikaórán túl kiterjedjen más tantárgyakra is. Feladat a multidiszciplináris megközelítésre való törekvés a matematika, a természettudományok, valamint a művészet- és társadalomtudományok együttes megjelenítésekor.

A résztvevő pedagógusok és diákok változatos és kreatív iskolai projektek keretében fejleszthetik képességeiket technológiával támogatott tanulás során. A tanulókhoz közelálló, mindennapjaikat átszövő technika alkalmazása, mely a tanulás tanulását szolgálja.

Fenntarthatósági témahét:

A fenntarthatósági témahét célja a környezet védelme, tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelése, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet- és környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és etikusan felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös döntéseikért

Pénz7 – Pénzügyi és vállalkozói témahét:

A pénzügyi és vállalkozói témahét célja a pénzügyi és vállalkozói kultúra játékos, élményalapú fejlesztése. Feladat a diákok pénzügyi felkészültségének, tudatosságának és szemléletének alakítása, fejlesztése a témahét programjain.

II. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

*„Mert példát adtam nektek, hogy amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek.”
Jn. 13, 15*

Pedagógiánk jellemzője, hogy az általános emberképtől haladva ragadja meg az egyedi emberben a személyességet, a személyesség kapcsán pedig a személyiséget. Pedagógiai gyakorlatunknak ugyanis a személyiségfejlesztés, azaz az egyén lehetőségeinek viszonylag teljességre törekvő kiaknázása a vállalt küldetése, melynek feltétele a személyes ember sokrétű, alapos és teljes megismerése és megértése.

A személyiségfejlesztés során igényes, magas színvonalú fejlesztő feladatokkal szembesítjük tanulóinkat, tekintettel az érési folyamataikra, és széles körű, mindent megismerni akaró érdeklődésükre, kíváncsiságukra, széles körben mozgósítható képesséspotenciáljukra. Eközben figyelemmel kell lennünk arra, hogy világképüket és énképüket nemcsak a család, az egyház és az iskola, hanem más körülmények, a tömegkommunikáció is alakítja.

A tanulási folyamatokat átszövő személyiségfejlesztési feladatok különböző részfolyamatokból tevődnek össze, hiszen a tanulást, a valaminek a megtanulását a gyerek végzi, akinek a szükséglete, érdeklődése, képessége, magatartása, jelleme, identitása, világképe s attitűdje nagyban meghatározza a tanulás sikerét vagy kudarcát.

Ezekre kell befolyást gyakorolnia minden pedagógusnak a tanulási folyamatban, amikor a kultúra, a református vallás értékvilágát közvetíti, amikor a kultúra elsajátításában segíti és irányítja tanítványait.

1. A személyiségfejlesztés feladatai pedagógiai gyakorlatunk során

Pedagógiai gyakorlatunk során a tanuló személyiségének fejlesztése érdekében az alábbi feladatcsoportokat vállaljuk:

- **A szükségletek fejlesztése** – melyek sorában kitüntetett szerepű a tanulás, mint munka, a szorgalom, az önállóság, önművelés, önkifejezés, a játék, a pihenés stb. szükséglete. Ezek a célkitűzések csak akkor realizálódnak, ha a képességeket és szokásokat is kifejlesztjük, azaz biztosítjuk, hogy a szükségletek kielégítéséhez nélkülözhetetlen tevékenységek, cselekvések belsővé váljanak.
- **Az érzelmek nevelése** – célunk nem kizárólag a sokoldalúan művelt, a műveltséget képességeiben realizálni tudó személy, hanem olyan személy is, aki érzelmeiben sokoldalú és gazdag.
- **Az érdeklődés fejlesztése** – feltétele mindenféle pedagógiai tevékenységnek, így az érzelmek, az akarat nevelésének, de a képességek fejlesztésének is.

• **A képességek fejlesztése**

A képességfejlesztés alapja, hogy tevékenység közben formálódik a személyiség, így a gyermek képességeinek elsajátíttatása szorosan összefügg az elvégzett tevékenységek mennyiségével és azok színvonalával.

Ahhoz, hogy az ember létezni tudjon, a változó feltételekhez képes legyen alkalmazkodni, hogy a társadalom szabályait elfogadja, négyféle általános képesség-rendszerrel kell rendelkeznie:

- a másokkal való kommunikációra
- a megismerésre, önmaga fejlesztésére
- képesnek kell lennie környezetének átalakítására
- mások irányítására, együttműködésre, együttélésre

s ezeken belül számtalan képességgel. A pedagógusnak komoly felelőssége van abban, hogy a napi munkáját áthassák tudatos képességfejlesztési elképzelései.

• **Énkép, önismeret**

Az egyén önmagához való viszonya, önmagáról alkotott képe, és a személyiség belső diszpozíciói saját befogadó-alkotó tevékenysége során alakulnak ki, csakúgy, mint a személyiségére jellemző egyéb tulajdonságok. Az egyén önmagához való viszonyának kialakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagukért; az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

• **A magatartás befolyásolása**

Az illem, a jó modor tanítása, tanulása magába foglalja az illemszabályok megismerését, szóbeli megfogalmazását, alkalmazását a szerepjátékokban és a mindennapi élethelyzetekben iskolán belül és kívül egyaránt. A tanuláshoz és a tanításhoz tartozik az egyes emberek, illetve embercsoportok viselkedésének értékelése is. Az illem, az önismeret és a társadalomismeret tanítása nagyban megkönnyíti iskolánkban a magatartásirányítással és magatartásértékeléssel összefüggő pedagógiai munkát.

• **Az akarat nevelése**

Az iskola a tanulók számára nap mint nap az ún. kényszertevékenységek sorát szervezi (pl. tanítási órák), melyekkel a tanulókat befolyásolt állapotba hozza.

A tevékenységek, cselekvések közben tisztázódik, kinek milyen az igény szintje, a kitartása, az önkontrollja; ki akaratgyenge, ki felületes, döntéseiben bizonytalan stb.

Az akaratnevelés célja, hogy a tanulók olyan képességeit fejlesszük, amelyekkel képesek lesznek céljaikat megválasztani, meghatározni, a döntéseiket előkészíteni és meghozni, valamint céljaikat megvalósítani.

• **A jellem nevelése**

A jellem az embernek a környezetéhez fűződő kapcsolatainak határozottságában, a cselekvésmódjában jut kifejezésre.

Ennek érdekében alapvetően ötféle hatás-együtttest tervezhetünk:

- a) érintkezési és magatartási szokások kialakítását szolgáló gyakorlásokat és ellenőrzéseket;
- b) a környezetből kiinduló negatív, illetve utánzásra serkentő pozitív értékű példaképek elemzését
- c) erkölcsi meggyőződések megalapozó és megerősítő elemzéseket
- d) önelemzéseket és önértékeléseket
- e) jogszzerű normatívák megsértésének következményeit tudatosító elemzéseket.

III. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A gyerekek hosszú időt töltenek az iskolában, az itteni életrend nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat. A családi környezet mellett itt nyílik mód az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására. Törekszünk a környezetünk folyamatos fejlesztésére, ezzel szeretnénk elérni, hogy az iskola az élet, a tanulás és munka egészséges színtere legyen.

Az egészséges életmódra nevelés keretében kívánjuk fejleszteni – elsősorban osztályfőnöki, testnevelés órakon, napközis foglalkozásokon, szabadidős programokon másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával – az alábbi képességeket és készségeket:

- érzelmek alkotó kezelése,
- stresszkezelés,
- önismeret, önbecsülés megerősítése,
- célok megfogalmazása és kivitelezése,
- konfliktuskezelés,
- problémamegoldás, döntéshozás,
- kortárs csoport nyomásának kezelése,
- segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése,
- elutasítási készségek fejlesztése.

Egészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltételeinek létrejöttét.

Az egészségkultúra összetevői, amelyekre nevelőmunkánkban kiemelt figyelmet fordítunk:

- egészséges táplálkozás,
- rendszeres testmozgás,
- higiénés magatartás,
- tartózkodás az egészségkárosító anyagok kipróbálásától és alkalmazásától.

III.1. Az egészségnevelés célja

Az egészségnevelés **átfogó célja**, hogy elősegítse **a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását** annak érdekében, hogy képesek legyenek folyamatosan nyomon követni saját egészségi állapotukat, érzékeljék a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat és ez által **képessé váljanak az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére.**

III.2. Egészségnevelési feladatok

Az iskolai egészségnevelésnek hozzá kell járulnia ahhoz, hogy egészséges életvitelük konkrét tevékenységekben alapozódhasson meg.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülni.

a. **A tanórai foglalkozásokon** a következő témák jelennek meg az életkori sajátosságokat figyelembe véve:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat,
- a barátság, a párkapcsolatok,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete,
- az egészséges életritmus megalapozása
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a tanulási környezet alakítása,
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége.

b. **Az egészségnevelés módszerei:**

- problémamegoldó gyakorlatok, értékeléssel,
- szituációs játékok,
- érzékenyítés,
- részvétel a helyi egészségvédelmi programokon,
- sport programok, sport napok, kirándulás, egészségnap szervezése,
- versenyeken való részvétel
- környezetvédelmi szakkör
- szabadidő hasznos, értelmes eltöltésére irányuló programok szervezése,
- az egészséges életmódra nevelés tantárgyakban történő megjelenítése.

c. **Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok,**

Alapelveink:

- érték- és szokásrendszer megalapozása,
- a tanulók, a tantestület egészségének védelme, az egészség fejlesztése és az eredményes tanulás segítése,
- az együttműködés kialakítása a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, szülők, diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen,
- az egészséges étkezés, a testedzés és a szabadidő hasznos eltöltése,
- a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programok szervezése,
- tolerancia és segítő életmód,
- az egészség és a környezet összefüggései,
- problémamegoldó gondolkodás, döntőképeség,

Fontos, hogy az egészségfejlesztés, és ennek egyik megvalósulási formája a korszerű egészségnevelés az **egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányuljon.**

Ide tartozik:

- az egészséges táplálkozás,
- az aktív szabadidő eltöltés,
- a mindennapos testmozgás,
- a személyi higiénia,
- a lelki egyensúly megteremtése,
- egészséges, biztonságos környezet kialakítása,
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülése,
- társas kommunikációs készségek fejlesztése.

A programban minden pedagógusnak be kell kapcsolódnia, hisz ez a feladat **közös problémakezelést és egységes viszonyulást** igényel.

III.3. Az egészségnevelési program ellenőrzése, értékelése, újabb célkitűzések

A prevenciós munka érintettjeivel kapcsolatos mérések elvégzése után az információk feldolgozása, a helyzetkép felvázolása, a feltételrendszer elemzése következik. Ez alapján fogalmazódnak meg a célok.

Az ellenőrzés, értékelés a célkitűzés megvalósításának felülvizsgálatát jelenti. Évenként egyszer átfogó értékelést végzünk, így újabb információkat kapunk. Követhetővé válik, mi az, amit meg tudtunk valósítani, melyek voltak a sikeres tevékenységek. Ezek alapján módosítható a célkitűzés, megváltozhatnak, eltolódhatnak a hangsúlyok.

III.4. Elsősegély – nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Elsősegély-nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek oktatásának megvalósítása intézményünkben

III.4.1. Elsősegély-nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek oktatása az iskolai foglalkozásokon

Az iskolai elsősegélynyújtás alapjai közé tartozik a gyermekekben való segélynyújtói szemlélet kialakítása, az egyszerűbb sérülések ellátásának megtanulása, és ami talán a legfontosabb, a balesetek megelőzése. Fontos, hogy rájöjjenek; egy kis odafigyeléssel és óvatossággal rengeteg baleset és a vele járó fájdalom elkerülhető lenne. A gyerekek megismerkedhetnek a vészhelyzetek, vagy balesetek során elvégzendő legfontosabb teendőkkel, illetve ezek közül is azzal, amit ők el is tudnak végezni. Ide tartozik a segítségkérés (felnőtt értesítése, vagy esetleg mentőhívás), a beteggel való kapcsolatteremtés és a könnyebb sérülések ellátása. A gyerekek megtanulhatják, hogy egy-egy hétköznapi tárgy (pl.: bicikli, mászóka, autó, gyógyszer) milyen veszélyforrásokat hordoz magával, illetve mire érdemes odafigyelniük a balesetek megelőzése érdekében.

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyam nagyban növeli az önbizalmat és cselekvőképességet. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmeken, és sok nehéz helyzeten átsegít. Az iskolai balesetek számának utóbbi időben való növekedése, valamint a szakszerű ellátása a sérülteknek, megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás. Lehetőség van egészségtan-, osztályfőnöki-, biológia-, órakon, szakkörökön az ismeretek elsajátítására.

Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók:
 - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
 - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
 - ismerjék fel a vészhelyzeteket;
 - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
 - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
 - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
 - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
 - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
 - a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
 - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:
 - az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
 - tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
 - támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.
4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
 - a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Biológia	- rovarcsípések - légúti akadály, fulladás - artériás és vénás vérzés - komplex újraélesztés
Kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések

	- savmarás - égési sérülések - forrázás - szén-monoxid mérgezés
Fizika	- égési sérülések - forrázás
Testnevelés	- magasból esés - rándulás, ficam, törés

- az ötödik – nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegélynyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele az ötödik – nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegélynyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

5. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegélynyújtó);
- minden évben egy alkalommal elsősegélynyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

III.5. Mindennapos testmozgás

Statisztikai adatokkal igazolható, hogy a 6-14 éves populáció felénél diagnosztizálható valamilyen tartási rendellenesség, gerincferdülés, statikai lábbetegség. Ezek az általános iskolában kezdődő és a középiskolában fokozódó elváltozások rendszeres testmozgással, célirányos gimnasztikával megelőzhetőek lennének. Az elváltozások gyakorisága nem igazolja a testnevelési órák hatékonyságát. Nem az a fontos, hogy minél nagyobb erő kifejtésre serkentsük a fiatalokat, hanem azzal tudunk segíteni, ha megadjuk a lehetőséget a mindennapi testmozgásra.

III.5.1. Célok, alapelvek

- Minden tanuló minden nap vegyen részt valamilyen testmozgásban.
- Testnevelés órán megfelelő terhelést kapjon.
- Minden testnevelés órán legyenek gimnasztika a helyes testtartást, helyes légzést kialakító gyakorlatok.
- Gyógytorna gyakorlatok.
- Minden testnevelés óra – testmozgás örömet és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is.
- Érvényesüljön a testnevelés személyiségfejlesztő hatása.
- A kisgyermek a legmaradandóbb élményüket életük elő tíz évében gyűjtik. Ha a testi készség és képességfejlesztés ebben az életkorban elmarad, a későbbiekben nem, vagy csak alacsony szinten pótolható.
- Fizikai képességek kialakítása és fejlesztése (is) csak az érzékeny szakaszokban gazdaságos (Pl. az úszástanulás érzékeny időszaka 3-10, az ügyességé 10-13 éves kor).

III.5.2. A mindennapos testedzés formái

Valamennyi évfolyamon heti 5 testnevelés órára kerül sor.

Tömegsport, szakköri foglalkozások

Sportszakköreinket az adott tanév eleji igényfelmérés alapján szervezzük. Lehetőségeink: kézilabda, labdarúgás, atlétika, kosárlabda, fekvenyomás.

Szabadidő kibővítése

- a városi sportlétesítmények használata stb.

Úszásoktatás

Az iskola ajánlja a szülőknek, hogy az úszni még nem tudó 1-4. évfolyamos tanulók úszásoktatásban vegyenek részt. Az 3-8. évfolyamokon lehetőség van úszásoktatáson való részvételre. Az oktatást az iskola megszervezi. Az úszásoktatásban való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Nem kötelező a tanulók részére.

Korcsolyázás

Iskolánk minden tanulójának 1-8. évfolyamon lehetőséget biztosítunk a téli időszakban korcsolyázásra. A korcsolyázás programot az iskola szervezi. A részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Nem kötelező a tanulók részére.

III.6. Segítő kapcsolatok, partnerek

- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős
- szülők, család
- iskolai szülői munkaközösség
- iskolaorvos, háziorvos, védőnő
- OMSZ helyi szervezete
- iskolai szociális segítő
- rendvédelmi szervek ifjúságvédelmi munkatársai
- ÁNTSZ
- gyülekezet, presbitérium
- Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat
- Református Egyház Komádi Tanodája
- Községi Ház és Városi Könyvtár
- Kankalin Községi Ház
- Társadalmi szervezetek:
 - Magyar Vöröskereszt
 - Roma Nemzetiségi Önkormányzat
 - Mozgáskorlátozottak Egyesülete
 - Idősek Nappali Klubja
 - Idősek Otthona
 - Körös-Maros Nemzeti Park

IV. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

„Erről ismeri meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretni fogjátok”
Jn, 13,35

A közösségfejlesztést nem lehet beszűkíteni egy tanóra. **Fontos a tanórán kívüli foglalkozásokon** (kirándulás, tábor, szakkörök, gyülekezeti alkalmak...) törekedni a közösség formálására, a pedagógus irányításával, aki példaként áll a diákok előtt; s csak akkor tud sikeresen közösséget formálni, ha ő is közösségi ember. Ezért fontos, hogy a tantestület is közösséggé váljon.

IV.1. Feladataink

- A tanuló ismerje meg a társas együttélés alapvető normáit, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek.
- A közösségben találja meg szerepét, helyét.
- Tanítsuk meg a konfliktusok kezelésére, megoldására.
- Tanítsuk meg társai elfogadására, tiszteletére.
- Tapasztalja meg, és tudatosítsa, hogy a közösségnek milyen nélkülözhetetlen szerepe van a személyisége formálódásában.
- Tudjon utat találni, eligazodni az emberi kapcsolatok, közösségek világában. Tudjon beilleszkedni a kisebb közösségekbe (osztály, csoport), de legyen nyitott a nagyobb közösségek irányába (iskola, egyház).
- Sajtátsa el a sérült, és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- Alapozzuk meg a nemzettudatot, mélyítsük el a lakóhely, a közvetlen és tágabb környezet megismerését; a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet.
- Ösztönözzük a hagyományok (családi, iskolai, nemzeti) feltárására, ápolására, az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre.

IV.1.2. A közösségfejlesztés tanórán kívüli színterei

a) Hagyományörző tevékenységek, ünnepeink:

Minden tanév folyamán iskolai megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor:

⇒ október 6-a	Az aradi vértanúk emléknapja
⇒ október 23-a	Nemzeti ünnep
⇒ február 25.	A kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapja
⇒ március 15-e	Nemzeti ünnep
⇒ április 6.	A holokauszt áldozatainak emléknapja
⇒ június 4-e	A Nemzeti Összetartozás Napja

Egyházi ünnepeink:

- Teremtés hete

- Október 31. A reformáció emléknapja
- Advent Az osztályok adventi szolgálatai, gyertyagyújtások.
- Karácsony
- Január 6. Vízkereszt
- Húsvéti ünnepkör Virágvasárnap, nagypéntek, húsvét
- Áldozócsütörtök
- Pünkösdi ünnepkör

Iskolánk református jellegéből adódóan a tanévnyitó- és tanévzáró alkalmain és a 8. osztályosok ballagása alkalmából istentiszteletet tartunk.

Fogadalomtétel:

Az 1995. évi I. törvény A magyarországi református egyház köznevelési törvénye 35. §-ának értelmében a református közoktatási intézmény nevelőtestületi tagjai és tanulói munkájuk, tanulmányaik megkezdése előtt vagy közben fogadalmat tesznek. Iskolánkban minden évben október 23-án istentisztelet keretében a templomban kerül sor az ünnepélyes fogadalomtételre.

A Reformáció emléknapja (október 31.):

A reformáció emléknapja alkalmából ünnepi istentiszteletet és fáklyás felvonulást tartunk.

Sulyok-nap:

Iskolánk névadójának emléknapját december 15-én ünnepeljük. Ezen a napon tanítás nélküli munkanap keretében szabadidős programokat szervezünk diákjaink számára: névadónkhoz, lakóhelyünkhöz, Komádihoz kapcsolódóan.

Programok:

- ünnepi áhítat
- emlékmű koszorúzása
- egész napos diákprogram.

Sulyok István Könyvjutalom átadása:

Komádi város egyik polgára által alapított díjazás célja, hogy a Komádi Református Egyházközség fenntartásában működő Sulyok István Református Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola diákjai közül osztályonként 1 főt érdemei szerint könyvjutalomban részesítsen.

A díj minden tanévben iskolánk névadójának születésnapján, december 15-én, a Sulyok-napon kerül átadásra.

Formája: jutalomkönyv

Díjazottak: osztályonként 1 tanuló kapja meg a díjat

A díj odaítélésének szempontjai:

- a tanuló sajátos szociális helyzete: hátrányos helyzetűnek minősülő, nagycsaládos stb. tanuló
 - legalább jó tanulmányi előmenetel
 - példás magatartás
 - hitellel kapcsolatos elvárások: gyülekezeti alkalmak látogatása
- A kitüntetett tanuló tevékenysége a társainak példaképpül szolgáljon.

A díj odaítélése előtt kikérjük a pedagógus közösség, a hitoktató, a lelkipásztor véleményét.
A díjat a Sulyok-napon a zászlóanya adja át.

Konfirmálás:

Hetedik évfolyamos tanulók a konfirmáció alkalmával tesznek bizonytságot hitükről istentisztelet keretében.

Halacska-napok:

A tanév során rendszeresen megtartott Halacska-napok során gyermekközpontú, tevékenykedtető, közösségi programokat kínálunk a gyerekeknek. A programok az egyházi ünnepkörhöz és a néphagyományokhoz kapcsolódnak: szüret, reformáció emléknapja, advent, farsang, húsvét, pünkösd.

b) Diákönkormányzat: A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat (mely az 1-8. évfolyamok küldötteiből áll) munkáját a megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.

c) Egész napos iskola: A köznevelési törvény előírásainak megfelelően, – amennyiben a szülők igénylik – az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-8. évfolyamon az egésznapos oktatás keretében csoportok működnek, őszi, téli és tavaszi szünetekben is, ha azt a szülők legalább tíz gyermek számára igénylik.

d) Iskolai sportkör: Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a meghirdetett sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

e) Szakkörök: A különféle szakkörök működése a tanulók képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészeti, technikai, szaktárgyi, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

f) Versenyek, vetélkedők, bemutatók: A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei végzik.

g) Témanapok, témahetek, projektnapok, projekthetek:

Témájukat tekintve az egészségvédelemmel, az elsősegélynyújtással, a természet- és környezetvédelemmel, egyházi ünnepekkel, alkalmakkal kapcsolatos ismereteket dolgozzák fel, időpontját az iskola éves munkatervében határozzuk meg.

h) Tanulmányi kirándulások: Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal

tanulmányi kirándulást szervezhetnek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük, vagy pályázati forrás biztosíthatja. A szülők által finanszírozott tanulmányi kirándulás nem kötelező a tanulók számára.

(Ezeket a programokat csak akkor lehet a tanítási napok terhére megszervezni, ha a tanulmányi kirándulás tematikus, része a helyi tantervnek.)

A HATÁRTALANUL! program:

A tanórai keretek között tanult tudást egészíti ki iskolán kívüli tudással, személyes tapasztalatokkal szorgalmi időben. A szomszédos országok magyarlakta területeire irányuló iskolai kirándulások révén a magyarországi diákok megismerik a határon túli magyarság életét, lehetőségük adódik személyes emberi kapcsolatok kialakítására. A Határtalanul! program a nemzeti összetartozás érzésének erősítésére törekszik, annak megértésére a tanulókkal, hogy a magyarok összetartoznak, bárhol is éljenek a világon.

i) Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás: Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közmuvelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük, ill. az iskola pályázati forrás biztosíthatja.

j) Szabadidős foglalkozások: A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, táncház). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük, il. az iskola pályázati forrás biztosíthatja.

k) Könyvtár: A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon a városi könyvtár állományába elhelyezett könyvek segítik. A könyvtár szolgáltatásait egyéni és csoportos formában is igénybe vehetik tanulóink.

l) Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata. A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – pedagógus felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

m) Hitéleti alkalmak:

- áhítatok: tanévkezdő, heti és napkezdő áhítatok
- csendesnapok
- istentiszteleti alkalmak: gyermek istentiszteletek, missziós alkalmak, szolgálatok
- konfirmációs felkészítő alkalmak
- ifjúsági gyülekezeti alkalmak

Fő feladatunk a közösség kialakítása, a közösségi szálak erősítése a diákság körében. Azáltal, hogy iskolánk református iskola, olyan értékrendet, hagyományokat alakítunk ki, amelyekkel a keresztény nevelést erősítjük. Minden tanítási napot napkezdő imádsággal kezdünk, minden hetet hétkezdő áhítattal indítunk.

V. A digitális oktatás és a kapcsolódó pedagógiai célkitűzések, módszertani eszközök

Iskolánk fenntartója, az Komádi Református Egyházközség *Digitális környezet a köznevelésben EFOP-3.2.3-17-2017-00066* azonosító számú sikeres pályázata révén digitális iskola projekt végrehajtására és fenntartására kerül sor a Sulyok István Református Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában.

V.1. A tanulói ismeretek és attitűdök szintjének emelése, fejlesztése

- a digitális készségek kiteljesítése (új technológiák – mobil, internet, célzott információkeresési ismeretek nyílt oktatási anyagok – megjelenítésével)
- a pedagógusok módszertani kultúrájának bővítése olyan pedagógiai módszerekkel és technikákkal, amelyek a tanulók önálló munkavégzését, divergens gondolkodását és probléma-megoldó készségeinek mozgósítását kívánják meg, képzések és továbbképzések segítségével
- az infokommunikációs eszközök napi tanítási-tanulási gyakorlatba való integrálásának támogatását szolgáló fejlesztések
- a tanulók digitális kompetenciáinak fejlesztése digitális taneszközök és digitális tartalmak fejlesztésével vagy honosításával, valamint azok tanórai használatának elősegítésével, intézményi informatikai fejlesztések segítségével
- a tanulók információ kezeléssel (információ keresés, - szűrés, - feldolgozás, - értékelés, prezentáció) kapcsolatos készségeinek fejlesztése módszertani fejlesztésekkel, valamint olyan digitális tartalmak és taneszközök fejlesztésével, amely támogatja ezen készségeket.

V.2. Szemléletváltás

A digitális kommunikáció fejlesztésének elősegítése játékos formában, az IKT kompetencián belüli digitális produktivitással és értékteremtéssel kapcsolatos ismeretek további mélyítésével.

Célok:

- matematikai kompetencia fejlesztése
- természettudomány kompetencia fejlesztése
- szövegértés fejlesztése

A módszertani csomagok bevezetése eredményessé teszi a problémamegoldás és a kreativitás kialakítását, továbbvitelét, a magasabb rendű gondolkodási készségek fejlesztését és a tehetséggondozást.

A matematikai kompetenciák és a logikus gondolkodás fejlesztését intézményünk kiemelt fontosságú feladatként kezeli, mind alsó, mind felső tagozatos osztályok számára. Ez elengedhetetlen tényező, ugyanis a matematika tanulásával járó kompetenciafejlesztés, az összefüggések megértése, valamint a problémamegoldó készség fejlesztése az élet minden területén rendkívül fontos. A fejlesztések hatására javulnak tanulónk eredményei a matematika, az informatika és a természettudományok terén, jobb év végi átlageredmények születnek.

A szövegértés, szövegalkotás olyan alapszintű készség, mely nélkül elképzelhetetlen lenne bármely tantárgy oktatása. A kellő megalapozás elengedhetetlen, hiszen az élet bármely területén szükség van az értő olvasásra, szövegek megalkotására. Célunk tehát, hogy a fejlesztések hatására javuljanak a tanulók szövegértési képességei, humán tárgyakból is jobb eredmények szülessenek.

A kompetenciamérésen jobb eredményeket érhetünk el, több tanulónk tud részt venni szakkörön, versenyeken.

A természettudományos megismerés támogatása is kiemelt célunk, hiszen napjaink hiányszakmái e tudományterület tárgyain alapulnak.

V.3. Módszertani csomagok

GEOMATECH - Játékos, interaktív, digitális matematika feladat- és tananyagrendszer alsó tagozatosok számára digitális pedagógiai-módszertani csomag

A GEOMATECH projekt keretében, az egyes tantárgyi ismeretek játékos, digitális oktatására létrehozott digitális tananyagegységek tanórai, illetve tanórán kívüli alkalmazása javítja az oktatás hatékonyságát, növelik az órák játékosságát és élményszerűségét és aktívan hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a gyerekek számára elvont, matematikai feladatok vizualizálása és láthatóvá tétele révén segítséget nyújtson a tananyag gyorsabb és eredményesebb megértéséhez és elsajátításához. A digitális tananyagegységek a tanulók életkori sajátosságait figyelembe véve, hozzájárulnak ahhoz, hogy a diákok megszeressék a tantárgyat, szívesen tanulják, és a jövőben nemzetközi összehasonlításban is javuló teszteredményeket mutassanak fel az érintett területeken.

GEOMATECH - Élményalapú, interaktív, digitális természettudományi feladat- és tananyagrendszer felső tagozatosok számára digitális pedagógiai-módszertani csomag

A GEOMATECH projekt keretében, az általános iskola 5–8. évfolyamán természettudományos tárgyak élmény és tapasztalati alapú oktatására létrehozott digitális tananyagegységek tanórai, illetve tanórán kívüli alkalmazása javítja az oktatás hatékonyságát, növelik az órák játékosságát és élményszerűségét és aktívan hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a gyerekek számára elvont, matematikai feladatok vizualizálása és láthatóvá tétele révén segítséget nyújtson a tananyag gyorsabb és eredményesebb megértéséhez és elsajátításához.

A LEGO® StoryStarter csomag alkalmazásával digitális pedagógiai- módszertani csomag a szövegértés fejlesztésének támogatására

A LEGO® StoryStarter alkalmazása az alsó tagozatban játékosan segíti, hogy az olvasást és a játékos tanulást megszerettesse a gyerekekkel. Az eszköz és a hozzá tartozó módszerek segítik a gyerekek digitális kompetenciájának kialakítását. A kidolgozott programcsomag jól illeszkedik a köznevelés céljaihoz, hiszen a kerettantervben, az 1–4. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom tantárgy elsődleges célja az anyanyelvi kommunikációs képességek fejlesztése és az ehhez elengedhetetlen ismeretek elsajátíttatása. További nevelési cél a szóbeli és az írásbeli érintkezések önálló és kreatív, integrált használatának elsajátíttatásához szükséges alapvető képességek intenzív fejlesztése, az olvasás-szövegértés és a helyes beszéd képességének fejlesztése.

Intézményünk **Helyi tantervébe** a csomagok beépítésre kerülnek oly módon, hogy a digitális módszertannal támogatott tanórák aránya meghaladja a 40%-ot, a bevonott csoportok/tanórák esetén a 45-50%-ot.

A projekt megvalósulásával a pedagógusok digitális felkészültségének, módszertani kultúrájának növelése megy végbe, a további célcsoportok számára a digitális és egyéb kulcskompetenciák

hatékonyabb fejlesztése valósul meg. A fejlesztésekkel járó haszon hosszú távon érinti az élethosszig tartó tanulást és a munkaerő-piaci érvényesülést is.

V.4. Tudásmegosztás

A bevont pedagógusok saját, illetve tanulói munkájának támogatására digitális tananyagokat készítenek, amelyeket az NKP felületén megosztanak.

A digitális pedagógiai tapasztalatok, jó gyakorlatok intézményen belüli megosztása, terjedése, a programba be nem vont pedagógusok érzékenyítése tantestületi felkészítések, műhelymunkák, workshopok keretében folyik, nagy hangsúlyt fektetve a szemléletformálásra.

Figyelmet fordítunk a szülők tájékoztatására, érzékenyítésére, meggyőzésére (szülői értekezletek, honlap, Facebook, nyílt tanítási órák stb.)

Az implementációt támogató eseményekhez kapcsolódóan kitérünk az internetbiztonság, illetve a fogyasztóvédelem erősítésére.

VI. A pedagógusok helyi intézményi jogai, feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

*„Ti magatok is mint élő kövek, épüljetek fel lelki házzá...”
1 Péter 2,5*

VI.1. A pedagógusok jogai

A pedagógusokat megilletik A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV törvény 63§ (1) bekezdésében felsorolt jogok.

VI.2. A pedagógusok feladatai

- a) A pedagógus felelősséggel és önállóan, a tanulók nevelése érdekében végzi munkáját. A nevelő-oktató munka általános és az intézmény pedagógiai programja alapján a nevelés-oktatás során módszertani szabadságot élvez,
- b) Munkaköri kötelezettségeinek tartalmát és kereteit a köznevelési törvény, a Református Oktatási Törvény, az EMMI rendelet, az iskolai munkaterv, a nevelőtestület határozatai, az iskola SZMSZ, a házirend, a szaktanácsadó/szakértő ajánlásai és az igazgató útmutatásai alkotják.
- c) Hivatásából eredő kötelessége, hogy fejlessze szaktárgyi és általános műveltségét. Ennek érdekében használja fel az önképzés és szervezett továbbképzés alkalmait.
- d) Kollégáival, a szülőkkel és a tanulókkal való kapcsolattartása során érvényesüljenek a kulturált, pedagógiai hivatást tükröző érintkezési szabályok.
- e) Egész tanévi munkáját - munkatervben, tanmenetekben - megtervezi, amelyet a munkatervben meghatározott időpontig feletteseinek véleményezésre bemutat. Tanmenete alapján halad szaktárgyának tanításában.
- f) Ellátja a nevelő-oktató munkával összefüggő feladatokat, különös tekintettel: a tanítás előkészítése, írásbeli dolgozatok, feladatlapok, munkafüzetek összeállítása javítása, ellenőrzése, szemléltető-, kísérleti- és munkaeszközök tanításra való előkészítése

- g) Köteles tanítványai munkáját folyamatosan ellenőrizni, értékelni. A félévi és év végi értékeléshez kellő számú, időben arányos eloszlású, különböző ellenőrzési módszereken alapuló érdemjeggyel értékelni, az érdemjegyeket a naplóba beírni. (Szöveges értékelés az érintett évfolyamokon, tantárgyaknál.)
- h) Részt vesz a javító- és osztályozó vizsgák lebonyolításában.
- i) A tanulók magatartásáról, neveltségi állapotáról folyamatosan tájékoztatja az osztályfőnököt és a szülőket.
- j) Ellátja a pedagógusi munkakörrel járó adminisztrációs munkát, dokumentumok vezetését (haladási-, szakköri-, fejlesztési napló vezetése, stb.).
- k) Részt vesz a munkaközösség és a nevelőtestület munkájában.
- l) Szaktárgyával kapcsolatban fogadó órákon és szülői értekezleteken információt ad a szülőknek. A tanulókkal kapcsolatos tapasztalatairól folyamatosan tájékoztatja az osztályfőnököket, rendkívüli esetben az igazgatót.
- m) Szaktárgyától függetlenül kötelessége a hivatástudatra, a helyes magyar beszédre, olvasásra és írásra, és általában a kifejezőkészség javítására nevelés.
- n) Tartsa tiszteletben a tanulók emberi méltóságát és követelje meg magától, munkatársaitól, tanulóitól a pontos, fegyelmezett munkát és magatartást.
- o) Kötelessége, hogy a tanulók kérdéseire, felvetéseire legjobb tudása, pedagógiai elhivatottsága alapján tárgyyszerű, eligazító választ adjon.
- p) Köteles megjelenni az iskolai ünnepélyeken, értekezleteken, megbeszéléseken továbbképzéseken és a munkatervben rögzített, egész iskolát érintő rendezvényeken.
- q) Beosztás szerint ellátja az ügyeleti szolgálatot, helyettesítéseket és felügyeletet. (óráközi szünetek, étkezések)
- r) Munkája során köteles ügyelni szűkebb környezete (folyosó, tanterem, udvar) rendjére, tisztaságára, a tulajdon védelmére.
- s) Óvja tanítványai testi épségét, tevékenyen segítse az egészséges életmódra nevelést. Látja el a munkavédelmi és tűzvédelmi szabályzatban előírt kötelezettségeit!
- t) Az iskola református jellege, elkötelezettsége indokoltá és természetessé teszi, hogy nevelési rendjében kitüntetett szerepet kapjon a növendékek hitének, lelki életének gondozása. Intézményünk minden pedagógusának feladata, kötelessége és felelőssége a tanulók hitének gondozása, megerősítése.
- u) A pedagógus – hivatásának gyakorlása közben és magánéletében – egyházához és hazájához való hűségével, feddhetetlen életmódjával, vallásának gyakorlásával köteles példát mutatni.

VI.3. Az osztályfőnök feladatai

- a. Az osztályfőnök feladata, hogy céltudatosan összehangolja a nevelési tényezőket, alaposan megismerje a tanítványai személyiségét, segítse a tanulók közösség kialakulását.
- b. Közreműködik a neveltségi mérésekben.
- c. Az osztály közösségi életének kialakításában és fejlesztésében irányító szerepet tölt be, együttműködve az osztály-diákönkormányzat tagjaival, szülői szervezet tagjaival.
- d. Lehetőség szerint látogatja osztálya tanítási óráit, szoros kapcsolatot tart az osztályban tanító nevelőkkel.

- e. Szülői értekezleteket, fogadóórákat és lehetséges családlátogatásokat is kihasználva szoros kapcsolatot tart a tanulók szüleivel, eleget tesz a rendeletekben foglalt értesítési és ellenőrzési kötelezettségeinek (pl. hiányzások, értékelések).
- f. Kellő információval kell rendelkeznie ahhoz, hogy a szükséges esetekben alapos értékelést tudjon készíteni a tanulókról. Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, fegyelmi helyzetét.
- g. Mind a félévi, mind az év végi magatartás és szorgalom osztályzatok megállapításához elemzi feljegyzéseit, kikéri minden hónapban az osztályban tanító nevelők, tanulók véleményét és ezek alapján dönt az értékelésről.
- h. Segíti az osztály szülői munkaközösségének munkáját. Szülői értekezleten beszámol az osztály neveltségi és tanulmányi helyzetéről, pedagógiai tanácsokat ad, törekszik az iskola és a család nevelőmunkájának összehangolására.
- i. Határidőre elvégzi az osztályával kapcsolatos osztályfőnöki adminisztrációs teendőket (mulasztás, törzslap, bizonyítványok, statisztikai adatok stb.), havonta ellenőrzi, szükség szerint kiegészíti az ellenőrzőbe írt jegyeket.
- j. Figyelemmel kíséri, kezdeményezi és koordinálja osztálya tanulóinak a tanórán kívüli és - a meghatározott esetben - iskolán kívüli elfoglaltságait.
- k. A szülő kérésére egy-egy - de évente összesen három - napra távolmaradást engedélyezhet tanulóinak.
- l. Évente, tanévkezdéskor megismerteti tanulóival az iskolai élettől kapcsolatos baleset- és tűzvédelmi előírásokat és a Házi rendet.
- m. A Házi rendben meghatározott módon jutalmazhatja, elmarasztalhatja tanulóit.

VI.4. Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. A tanulók közvetlen megismerése és az osztályközösség arculatának formálására kiváló lehetőségeket kínálnak az iskolai és iskolán kívüli programok: szakkörök, klubdelutánok, sportfoglalkozások, rendezvények, diákgyűlések, utazások, kirándulások, színház-, és múzeumlátogatások stb.

Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez. Az osztályfőnöki munka kritikus pontja a torz családi nevelési minták és szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése.

VII. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

VII.1. A halmozottan hátrányos, hátrányos tanulók segítése

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók (HHH) és hátrányos helyzetű (HH) integrációjára vonatkozó különleges nevelési-oktatási tartalmakat magába foglaló speciális implementációjú programelemek olyan nevelési-oktatási programok, amelyeket az oktatásért felelős miniszter ad ki, s melyeket az iskola a helyi tantervébe külön beépít, így az a nevelési programba nem illesztendő.

A fejlesztő munka eltér a „hagyományos” pedagógiai tevékenységtől. A fejlesztés nem felzárkóztat, hanem olyan képességeket fejleszt, melyek a gyerekek iskolai teljesítményét javítják.

A képességfejlesztés a szülő beleegyezésével és aktív támogatásával végezhető. A fejlesztés tartalmilag kiterjed mindazon részterületekre, amelyeket az egyéni teljesítmény mérések és az attitűdmérések során gyengeségként, fejlesztendő területként kimutathatók.

VII.1.1. Ütemterv az egyéni és kiscsoportos fejlesztéshez

Szeptember: szintfelmérések; csoportalakítások; egyéni fejlesztési tervek és éves ütemtervek kidolgozása; a kijelölt fejlesztési területek félévenkénti felülvizsgálata, havonkénti nyomon követéssel az egész tanév folyamán.

Szeptembertől januárig: egyéni és csoportos fejlesztések

November, február: értékelések, tájékoztatás a szülők számára

Februártól májusig: egyéni és csoportos fejlesztések

Június: értékelések, tájékoztatás a szülők számára, az értékelések lezárása.

Alapvető tényező továbbá, hogy a pedagógusok jártasak legyenek **differenciált tanulásszervezésben**.

A differenciálás az a folyamat, melynek során a pedagógus a tanulási folyamatot az egyes gyermekek egyéni szükségleteihez rendeli, ezáltal tudja a tanulóhoz igazítani a tananyag tartalmát, szintjét, a tanulás ütemét, az alkalmazott módszereket, az ellenőrzés, értékelés, számonkérés típusát stb.

Biztosítjuk az IKT eszközök és internethasználatot tanulóinknak tanórán kívüli tevékenységekhez is. A digitális tartalmak, online tananyagok hozzáférését biztosítjuk és segítséget nyújtunk azok használatához.

A szülők szerepe, befolyásoló hatása is jelentős a fejlesztés hatékonysága szempontjából. Elsősorban az egyéni igényekhez szabott, **optimális, támogató környezetet** kell biztosítaniuk. Nagy szerepet játszanak abban, hogy a beilleszkedés sikeres legyen, kapcsolatot tartanak az osztálytanítóval és a fejlesztő pedagógussal.

Az iskola és a szülők közti ideális kapcsolatnak a következő alapelvekre kell épülnie: a szülő és a szakember kölcsönösen tiszteljük egymást, az információáramlás kölcsönös legyen, érezzék a szülők, hogy a nevelési-oktatási folyamatban résztvevő pedagógusok elfogadják gyermekük egyediségét, érezzék, hogy ők is részesei a nevelési - oktatási folyamatnak.

VII.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók nevelése, oktatása

A beilleszkedési zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés. Pontos meghatározása nehéz, mert a társadalomban sokféle párhuzamos normatíva és elvárás-rendszer létezik. Szoros összefüggés van az adott társadalom helyzete, életszínvonala és a normaszegés mértéke, jellege között.

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ez a tevékenység csak akkor eredményes, ha ismerjük a magatartási zavarok megnyilvánulásának leggyakoribb formáit.

Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanuló beilleszkedési problémái, zavarai a tanuló eltérő magatartásában figyelhetők meg. A viselkedészavarok megnyilvánulása változatos: az enyhe szorongástól a súlyos neurotikus tünetekig, a csavargástól az erőszakos tettekig, az enyhébb kényszerektől a súlyos pszichotikus megnyilvánulásokig terjedhetnek ki.

Fel kell figyelünk:

- az agresszív megnyilvánulásokra,
- a közönyre és a passzivitásra,
- az érzelem-szegény, apatikus magatartásra,
- a túlzott félelemre és szorongásra,
- a kifejezett féltékenységre, irigységre,
- a beszédzavarra,
- a hirtelen romló tanulmányi eredményre stb.

A problémák, a nem elfogadható viselkedés számbavétele után következik a viselkedési zavart kiváltó pszichológiai, szociális, esetleg biológiai okok feltárása.

VII.2.1. Tevékenységek a tanulók felzárkóztatásához

- egyénre szabott, differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák alkalmazása
- projekt-módszer
- tevékenységközpontú pedagógiai gyakorlat
- individuális tanulás előtérbe helyezése
- fejlesztő értékelés alkalmazása
- féléves mérések tapasztalatai
- egész napos iskolai ellátás,
- ifjúságvédelmi szakember, családgondozó
- logopédus
- fejlesztő pedagógus
- mozgásfejlesztő pedagógus
- tanulásmódszertan tanítása
- kreatív tevékenységek
- sport tevékenységek
- kommunikáció fejlesztése
- önismereti foglalkozások
- drámajáték
- egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások
- prevenciós foglalkozások a tanulás eredményessége érdekében

A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása, IKT eszközhasználattal.

VII.3. A kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók nevelése

A tehetség- és a képességek kibontakoztatása szempontjából elsődleges, hogy tanulóink versenyképes, használható, gyakorlatias tudásra tegyenek szert. Mindehhez szükséges az egyéniség, személyiség erőteljesebb fejlesztése. A magasabb szintű gondolkodási képességek erősítése, a

természeti és gazdasági jelenségek értelmezése, a probléma megoldási technikák megismertetése, igazi műveltségélményhez juttatás.

Tehetségen azt a velünk született, adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagosat túlhaladó teljesítményt tud létrehozni.

A tehetség jellemzői: átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság tolerálása, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.

A tehetség kibontakoztatását serkenti:

- a megfelelő légkör megteremtése,
- a motiváció, a pedagógus ösztönző attitűdje,
- a bizalom,
- a megfelelő szervezeti strukturáltság,
- a játékoság.

A tehetség kibontakoztatását gátolja:

- a kreativitás lebecsülése,
- a túlzott fegyelem,
- a teljesítménykényszer.

A tehetséggondozás az iskolai oktatás egyik lényegi kérdése. Erre kötelez minket a világban elszórtan élő magyar származású tudósok öröksége is.

Legfontosabb feladatunk idejében felfedezni a gyermekek speciális képességeit, s készségeiket az adott iskolatípus adta maximális szintig fejleszteni. Ehhez pedagógusaink rendelkezzenek megfelelő pedagógiai-pszichológiai ismeretekkel.

Forrásaink:

- óvodai vélemények
- egyéb jelzések (zene, sport stb.)
- pedagógusok megfigyelései
- szülők, környezet véleménye

Módszerek:

- óvodai látogatás
- iskolán kívüli elfoglaltságok megismerése
- kötetlen beszélgetések (szülők, edzők stb.)
- pedagógus (osztályfőnök, szaktanár) céltudatos munkája
- adatgyűjtés

A tehetséget fel kell fedezni, alakítani, fejleszteni, ösztönözni kell. Ez a környezet, s ezen belül ez az iskola feladata. Ehhez azonban ismernünk kell a tehetség megnyilvánulási formáit:

1. tudományos tehetség
2. vezetői tehetség
3. pszichomotoros tehetség
4. művészi tehetség

Tudjuk, hogy idejekorán, a szükséges valószínűséggel bármely társadalmi rétegben született gyermekről megállapíthatjuk a vele született vagy tanult tehetséget. Az esélyegyenlőség csak abban az esetben valósulhat meg, ha a kedvezőtlen helyzetben élő, jó adottságokkal rendelkező gyermekek minél hamarabb hozzájuthatnak adottságaik, képességeik kifejlesztésének a lehetőségeihez. A speciálisan szervezett, céltudatos munkával, speciális gondozással és feltételekkel a kiemelkedő képességek fejleszthetők. Ahányféle emberi adottság és képesség van, annyi fejleszthető tehetséggé, s szinte ahány ember, annyi tehetséges ember is van. A felismert tehetség neveléséhez világosan megfogalmazott célra, mindenre kiterjedő nevelési koncepcióra és következetes, szorgalmas munkára van szükség.

A tehetséggondozás szervezeti formái

- A tanítási órán differenciált feladatok biztosítása. Csoportbontásnál fontos a viszonylagos homogenitás, hogy a tehetséges gyermekek a velük versenyképes kortárstanulókkal ismételten összemérhessék képességeiket, erejüket. Megvalósulhat a tantervdúsítás, tananyag gazdagítás. Egyes anyagrészekkel elmélyültebben foglalkozhatnak, gazdagíthatják a követelményrendszert, projektet készíthetnek, gyűjtő- és kutatómunkát végezhetnek.
- Emelt óraszámú tantárgyak tanítása
- Szakkörök, klubok
- Pályázatok
- Képzőművészeti kiállítások
- Versenyekre felkészítés (iskolai, helyi, területi, országos)
- Vetélkedők
- Középiskolai előkészítők
- Szaktáborok, sporttáborok, vándortáborok, nyelvi táborok, erdei iskolák

VIII. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Az iskolai diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeiknek képviselőit, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére iskolánkban diákönkormányzat működik.

Az iskolai diákönkormányzat jogosítványait az iskolai diákönkormányzat vezetősége, illetve annak választott tisztségviselői érvényesítik.

Az iskolai diákönkormányzat a magasabb rendű jogszabályokban megfogalmazott jogkörökkel rendelkezik.

Az iskolai diákönkormányzat szervezetét és tevékenységét saját szervezeti és működési szabályzata szerint alakítja.

A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el, a nevelőtestületnek egyetértési joga van.

A diákönkormányzatnak egyetértési joga van a következő kérdésekben:

- az SZMSZ tanulókra vonatkozó rendelkezéseinek elfogadása és módosítása
- a tanulói szociális juttatások elosztási elvei eldöntésekor
- a házirend kialakításakor
- minden tanulókra vonatkozó kérdésben

Az iskolai diákönkormányzat véleményét ki kell kérni

- a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- a tanórán kívüli tevékenység formáinak meghatározásához,
- a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához

Az iskolai diákönkormányzat munkáját, segítő nevelőt a diákönkormányzat vezetőségének javaslata alapján – a nevelőtestület egyetértésével – az igazgató bízta meg.

Az iskolai diákközség

Az iskolai diákközséget évente legalább 1 alkalommal össze kell hívni, melyen az intézmény igazgatójának vagy megbízottjának a tanulókat tájékoztatnia kell az intézményi élet egészéről, az intézményi munkatervről a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről, az intézményi házirendben meghatározottak végrehajtásának tapasztalatairól.

Az évi rendes diákközség összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározott időben. A rendkívüli diákközség összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője vagy az intézmény igazgatója kezdeményezheti.

- Az évi rendes diákközségen a diákönkormányzat és az intézmény képviselője beszámol az előző diákközség óta eltelt időszak munkájáról, különös tekintettel a gyermeki jogok, a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről.
- A diákközségen a tanulók az intézmény életét érintő ügyekben kérdéseket intézhetnek a diákönkormányzat, illetve az intézmény vezetéséhez.
- A diákközség napirendi pontjait a megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

A diákközség összehívásáért az igazgató felelős. A diákközség 1 tanév időtartamra a tanulók javaslatai alapján 2 fő diákképviselőt választ osztályonként.

Az iskolai diákönkormányzat működéséhez szükséges feltételeket az intézmény vezetése (ill. fenntartója) térítésmentesen biztosítja.

Az iskolai diákönkormányzat működését az intézmény saját költségvetéséből teljes körűen finanszírozza. A diákönkormányzat egyéb bevételeinek felhasználásáról (pl. hulladékgyűjtés stb.) maga dönt.

IX. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az eredményes nevelő-oktató munka, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház, a tanulói és a pedagógus közösség koordinált, aktív együttműködése. A tanuló, a szülő és a pedagógus az iskolai **nevelés-tanítás-tanulás** folyamatának három egymásra utalt, azonos érdekű szereplője. Az érdekezésszerűség ellenére az együttműködés alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat, fegyelmet és sok türelmet kíván mindhárom féltől.

Az együttműködés fontos **feltétele**, hogy a partnerek ismerjék alaposan az iskola **nevelési programját**, különösen annak első szakaszát, amely az itt folyó nevelő-oktató munka **alapelveit, céljait, feladatait, eszközeit és eljárásait** határozza meg.

Az együttműködés alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált

pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, ennek nyomán pedig a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

Iskolánk együttműködési formái:

Tanulók és pedagógusok együttműködési formái:

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják.

Az iskola igazgatója legalább évente egyszer, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órán tájékoztatják a diákokat.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékekkel.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a pedagógusok folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és pedagógusok együttműködési formái:

- szülői értekezlet
- fogadóóra
- szülői szervezet ülései
- írásbeli tájékoztató
- előadások szervezése
- közös kirándulások
- közös csendesnap, családi napok, gyülekezeti alkalmak
- karitatív tevékenységek: adománygyűjtések, adventi sütivásár
- Sulyok-bál
- Ökoiskola program: papírgyűjtés, hulladékok (kupak, farmer stb.) gyűjtése.

A szülők részéről a nevelőmunka segítségéhez az alábbi közreműködési formák az elvárhatók:

- aktív részvétel az iskolai rendezvényeken
- őszinte véleménynyilvánítás
- együttműködő magatartás
- nevelési problémák őszinte megbeszélése, közös megoldása
- családi nevelésben jelentkező esetleges problémák közös legyőzése
- érdeklődő, segítő hozzáállás
- szponzori segítségnyújtás,
- adományozás.

A szülői ház és az iskola együttműködésének további színterei:

Tanévnitó és tanévzáró istentiszteleteinket, valamint egyházi ünnepeinket, az iskolát életre hívó gyülekezet iránti kötődés kifejezéseként a templomban tartjuk.

Osztálykirándulások, tanulmányi kirándulások, melyeken a szülők segítőként vesznek részt a gyerekek felügyeletében, a szabadidős programok tartalmas eltöltésében.

X. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga,
- javítóvizsga.

2. Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
 - engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
 - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
 - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja és érdemjeggyel nem volt értékelhető, a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
- Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén egy, vagy több tárgyból elégtelen osztályzatot kapott.
 - A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A vizsgákra vonatkozó helyi szabályok:

a) Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc, magyar nyelv és irodalom tantárgyból 60 perc.

b) Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni.

c) A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.

d) Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.

e) A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.

f) A tanulónak az írásbeli vizsgán kihúzott tétel (ami több feladatból állhat) kidolgozására legalább 20 percet kell biztosítani, kivéve a 1. pontban tett kivételt.

g) A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékozatlanságot, árul el az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele. Erre is 20 perc a felkészülési idő, valamint 15 perc a felelet időtartama.

h) A vizsgázó osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.

i) Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére.

j) A vizsga a vizsgázó számára díjtalan

k) A szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető meg.

- l)** A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- m)** A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
- n)** A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.
- o)** A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbélyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthet, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
- p)** Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon szignálva kell eszközölni.
- q)** A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
- r)** Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

3. Az osztályozó- és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a választott kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők munkaközösségei állapítják meg a helyi tantervnek megfelelően.

4. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
VIZSGA			
ALSÓ TAGOZAT			
magyar nyelv	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	-
magyar irodalom	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	-
idegen nyelv	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	-
matematika	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	-
informatika	-	-	<i>gyakorlati</i>
digitális kultúra	-	-	<i>gyakorlati</i>
hit- és erkölcstan	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	-
környezetismeret	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	-
ének-zene	<i>írásbeli</i>	-	<i>gyakorlati</i>
vizuális kultúra	-	-	<i>gyakorlati</i>
technika, életvitel és gyakorlat	-	<i>szóbeli</i>	-
technika és tervezés	-	<i>szóbeli</i>	-
testnevelés és sport	-	-	<i>gyakorlati</i>
testnevelés	-	-	<i>gyakorlati</i>
FELSŐ TAGOZAT			
magyar nyelv	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	-
magyar irodalom	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	-

idegen nyelv	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	-
matematika	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	-
hit- és erkölcsstan	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	-
történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	-
történelem	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	-
természetismeret	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	-
természettudomány	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	-
fizika	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	-
kémia	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	-
biológia	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	-
biológia- egészségtan	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	-
földrajz	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	-
ének-zene	<i>írásbeli</i>	-	<i>gyakorlati</i>
egyházi ének	<i>írásbeli</i>	-	<i>gyakorlati</i>
hon- és népismeret	-	<i>szóbeli</i>	-
vizuális kultúra	<i>írásbeli</i>	-	<i>gyakorlati</i>
informatika	-	-	<i>gyakorlati</i>
digitális kultúra	-	-	<i>gyakorlati</i>
technika, életvitel és gyakorlat	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	-
technika és tervezés	<i>írásbeli</i>	<i>szóbeli</i>	-
testnevelés és sport	-	-	<i>gyakorlati</i>
testnevelés	-	-	<i>gyakorlati</i>

Az osztályozó és javítóvizsgákra vonatkozó tartalmi kritériumokat és értékelést a kerettantervek alapján kell kidolgozni.

XI. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A tanuló – beleértve a magántanulót is – az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt a fenntartó engedélyezése alapján.

- Intézményünkbe minden tanköteles 6-16 éves tanuló kérheti felvételét. A felvétel elbírása során előnyt jelent, ha a leendő tanuló református család gyermeke, illetve családja valamelyik történelmi egyház felekezetének tagja.
- A felvételnél a hitoktatásban való részvételt, hitéletet mérlegeljük.
- Az általános követelményeket kiegészítő szempontok az 1. évfolyamon: iskolaérettség írásos igazolása; idősebb testvér már az iskola tanulója; egyházközösséghez tartozás.

- A felvétel alapvető szempontja, hogy a szülő és gyermeke elfogadják az intézmény pedagógiai programját, és eltökéltek legyenek annak megvalósítására. A második évfolyamtól felfelé a felvételnél tanulmányi szempontok is érvényesíthetők. Lelkészi (plébánosi) ajánlás kérhető.

A tanulói jogviszony a beiratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja. Jogszabály, továbbá az iskola házirendje egyes jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez kötheti.

A tankötelezettség megkezdésének feltétele a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megléte, annak igazolása. A gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének jellemzőit az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló kormányrendelet határozza meg.

Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt, továbbá az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást.

Az iskola igazgatója a felvételi eljárásban a felvételtől, átvételtől tanulói jogviszonyt létesítő, vagy a kérelmet elutasító döntést hoz.

Az iskola igazgatója értesíti a gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, ha olyan gyermeket, tanköteles tanulót vett fel vagy át, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye nem a nevelési-oktatási intézmény székhelyén van.

A tanuló átvételére – kivétel, ha az általános iskolai tanuló úgy kíván iskolát váltani, hogy az az iskolatípus változtatásával is jár – a tanítási év során bármikor lehetőség van.

Az iskolába felvett gyermeket, tanulót – beleértve az egyéni munkarendben tanulót is – az iskola tartja nyilván. Az iskola a vele tanulói jogviszonyban álló tanulókról külön nyilvántartást vezet. Ha a tanköteles tanuló iskolát változtat, további nyilvántartása az átadó iskola értesítése alapján az átvevő iskola feladata. Az iskola nyilvántartásában marad az a tanköteles tanuló, aki iskolai tanulmányait külföldön folytatja. Az iskola kivezeti a nyilvántartásából azt a tanulót, akinek tanulói jogviszonya kérelmére a tankötelezettség megszűnését követően megszűnik.

Ha a tanköteles tanuló az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzése után a középfokú iskolai felvételi eljárásban nem vett részt, az általános iskola igazgatója értesíti a tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely gondoskodik a tanuló tankötelezettségének teljesítését biztosító nevelés-oktatásban történő részvételéről.

Ha a tanulót rendkívüli felvételi eljárás keretében vették fel az iskolába, a beiratkozásának időpontját az iskola igazgatója állapítja meg.

HELYI TANTERV

I. A választott kerettanterv megnevezése

Iskolánk helyi tanterve a kormány által kiadott kerettantervekre épül:

- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: NAT2012)
- 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról 110/2012 (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról
- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók, Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára, Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára

Iskolánk a jogszabályban megfogalmazottak szerint vezeti be 1. és 5. évfolyamon a belépő óraterveket, a helyi tanterv életbe lépésével évente felmenő rendszerben.

Általános iskola – 1-4. évfolyam:

A **kötelező tantárgyak** esetében az ÉNEK „**A**” változatot adaptálja.

Magyar nyelven oktatott cigány népismeret 1-4. évfolyamon „A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet” 10. sz. mellékletét (10.2.1. melléklet) képező cigány népismereti tanterv szerint.

Tantárgyi struktúra és óraszámok

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 1–4. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam 2020/2021 tanév				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1	6+1
Idegen nyelvek				2
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Informatika				1
Hit- és erkölcstan	1 (+1)	2(±)	2(±)	2(±)
Környezetismeret		1	1+1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika, életvitel és gyakorlat		1	1	1
Technika és tervezés	1			
Testnevelés és sport		5	5	5
Testnevelés	5			
Szabadon tervezhető órakeret	(2)	2	3	3

Maximális órakeret református iskolában	25	26	26	28
---	----	----	----	----

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam 2021/2022 tanév				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1	6+1
Idegen nyelvek				2
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Informatika				1
Hit- és erkölcsstan	1 (+1)	1 (+1)	2(±)	2(±)
Környezetismeret			1+1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika, életvitel és gyakorlat			1	1
Technika és tervezés	1	1		
Testnevelés és sport			5	5
Testnevelés	5	5		
Szabadon tervezhető órakeret	(2)	(2)	3	3
Maximális órakeret református iskolában	25	25	26	28

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam 2022/2023 tanév				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	6+1
Idegen nyelvek				2
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Digitális kultúra			1	
Informatika				1
Hit- és erkölcsstan	1 (+1)	1 (+1)	1 (+1)	2(±)
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika, életvitel és gyakorlat				1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés és sport				5
Testnevelés	5	5	5	

Szabadon tervezhető órakeret	(2)	(2)	(2)	3
Maximális órakeret református iskolában	25	25	25	28

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam 2023/2024. tanév				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+1
Idegen nyelvek				2
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Digitális kultúra			1	1
Hit- és erkölcsstan	1 (+1)	1 (+1)	1 (+1)	1(+1)
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	(2)	(2)	(2)	(2)
Maximális órakeret református iskolában	25	25	25	26

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. Egy heti öt (évi 180) órás időkerettel rendelkező tantárgy kerettanterve tehát heti fél (évi 18) óra szabad időkeretet biztosít a tantárgy óraszámán belül a pedagógusnak, melyet a helyi igényeknek megfelelően a kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal tölthet meg.

Általános iskola – 5-8. évfolyam:

A **kötelező tantárgyak** esetében

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM – „A” változat

IDEGEN NYELV – „Idegen nyelv” változat

MATEMATIKA

(HIT- ÉS) ERKÖLCSTAN

TÖRTÉNELEM, TÁRSADALMI ÉS ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK

TERMÉSZETISMERET”A” VÁLTOZAT

FIZIKA- „B” változat

KÉMIA- „B” változat

BIOLÓGIA-EGÉSZSÉGTAN „A” VÁLTOZAT

FÖLDRAJZ

ÉNEK-ZENE- „A” változat

DRÁMA ÉS TÁNC/HON- ÉS NÉPISMERET - Hon- és népismeret

VIZUÁLIS KULTÚRA

INFORMATIKA

TECHNIKA, ÉLETVITEL ÉS GYAKORLAT

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

CIGÁNY NÉPISMERET

(A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet” 10. sz. mellékletét (10.2.1. melléklet) képező cigány népismereti tanterv szerint.)

Tantárgyi struktúra és óraszámok

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok 5–8. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam 2020/2021. tanév				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4+1	3+1	4+1
Idegen nyelvek	3	3+1	3+1	3+1
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek		2	2	2
Történelem	2			
Hit- és erkölcsstan	1(+1)	2(±)	2(±)	2(±)
Természettudomány	2			
Természetismeret		2		
Biológia-egészségtan			1,5	1,5
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	2	1	1	1
Egyházi ének	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1

Hon- és népismeret	1			
Digitális kultúra	1			
Informatika		1	1	1
Technika és tervezés	1			
Technika, életvitel és gyakorlat		1	1	
Testnevelés	5			
Testnevelés és sport		5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	3	3	3
Maximális órakeret református iskolában	30	30	32	32

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam 2021/2022. tanév				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4+1	3+1	4+1
Idegen nyelvek	3	3	3+1	3+1
Matematika	4	4	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek			2	2
Történelem	2	2		
Hit- és erkölcsstan	1(+1)	1(+1)	2(1)	2(1)
Természettudomány	2	2		
Biológia-egészségtan			1,5	1,5
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	2	1	1	1
Egyházi ének	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1			
Dráma és színház		1		
Digitális kultúra	1	1		
Informatika			1	1
Technika és tervezés	1	1		
Technika, életvitel és gyakorlat			1	
Testnevelés	5	5		
Testnevelés és sport			5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	3	3
Maximális órakeret református iskolában	30	30	32	32

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam 2022/2023. tanév				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4+1	3+1	4+1
Idegen nyelvek	3	3	3	3+1
Matematika	4	4	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek				2
Történelem	2	2	2	
Hit- és erkölcsan	1(+1)	1(+1)	1(+1)	2(±)
Természettudomány	2	2		
Biológia-egészségtan				1,5
Biológia			1,5	
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	2	1	1	1
Egyházi ének	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1			
Dráma és színház		1		
Digitális kultúra	1	1	1	
Informatika				1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	
Testnevelés és sport				5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	3
Maximális órakeret református iskolában	30	30	31	32

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam 2023/2024. tanév				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4+1	3+1	3+1
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	3+1	3+1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hit- és erkölcsan	1(+1)	1(+1)	1(+1)	1(+1)

Természettudomány	2	2		
Biológia			1,5	1,5
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	2	1	1	1
Egyházi ének	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1			
Dráma és színház		1		
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Maximális órakeret református iskolában	30	30	31	31

II. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások meghatározása

NAT 2012

A kötelező tantárgyak és óraszámok átvétele mellett a nevelőtestületnek döntenie kell az évfolyamonkénti **órakeret 10%-ának (szabad órakeret) felhasználási módjáról.** (Az órakeret felhasználása kötelező.)

A nevelőtestület döntése alapján a szabadon tervezhető órakeretet az alábbiak szerint kívánja felhasználni:

- 1. évfolyam: magyar nyelv és irodalom 1 óra, matematika 1 óra
- 2. évfolyam: magyar nyelv és irodalom 1 óra, matematika 1 óra
- 3. évfolyam: magyar nyelv és irodalom 1 óra, matematika 1 óra, környezetismeret 1 óra
- 4. évfolyam: magyar nyelv és irodalom 1 óra, matematika 1 óra, informatika 1 óra
- 5. évfolyam: matematika 1 óra, informatika 1 óra,
- 6. évfolyam: magyar nyelv és irodalom 1 óra, matematika 1 óra, idegen nyelv 1 óra
- 7. évfolyam: magyar nyelv és irodalom 1 óra, matematika 1 óra, idegen nyelv 1 óra

- 8. évfolyam: magyar nyelv és irodalom 1 óra, matematika 1 óra, idegen nyelv 1 óra

A fentieken túl az iskolák dönthetnek a **tantárgyi órakeret 10%-ának felhasználásáról** is. Az iskola nevelőtestülete úgy határozott, hogy a helyi tantervben nem ír elő további tananyagot, helyi jelentőségű tartalmakat; nem választ a választható tantárgyakból, hanem az egyes tematikai egységek között osztja el a rendelkezésre álló időkeretet az alkalmazható tudás megszerzése, illetve a képességek fejlesztése céljából.

Ugyanakkor a 10% terhére beemeli a Nkt. 7.§.11. bek. szerint a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot, így a cigány népismeret, a 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 3. mellékletének megfelelően.

Az Oktatáskutató Intézet által közétett, magyar nyelvű cigány nemzetiségi tanterv alapján magyar, ének és osztályfőnöki helyi tanterv keretében oktatjuk magyar nyelven a cigány népismeretet, tekintettel arra, hogy Komádiban a cigány nemzetiség aránya meghatározó.

A magyar nyelvű cigány népismeret oktatását szolgáló kerettantervet adaptáció nélkül vesszük át, a tanterv a szerkesztett helyi tantervben megtalálható. A tantárgyi modulok integrálása a magyar, az osztályfőnöki és az ének tantárgyakba a munkaközösségek feladata.

NAT 2020

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek a kormány által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak kb. 80 %-át veszi igénybe. Mindez időt és alkalmat ad a tevékenység alapú tanulásra, az ismeretek alkalmazására, a tanulási eredményekben megfogalmazott kompetenciák fejlesztésére a tanár által leghatékonyabbnak tartott (pl. egyéni, kooperatív) tanulási technikák alkalmazására. Továbbá ez által lehetőség nyílik a helyi tantervben megfogalmazott egyéb témák beemelésére, speciális foglalkozások szervezésére (pl. múzeumi, könyvtári órák, közös filmnézés, terepgyakorlat stb.), illetve tantárgyközi projektek megvalósítására.

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson:

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgy óraszáma lett megnövelve a szabadon tervezhető órák számából?	Hány órával lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?
1. évfolyam 2020/2021. tanévtől	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra
2. évfolyam 2021/2022. tanévtől	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra

3. évfolyam 2022/2023. tanévtől	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra
4. évfolyam 2023/2024. tanévtől	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra
5. évfolyam 2020/2021. tanévtől	Hon- és népismeret	1 óra
6. évfolyam 2021/2022. tanévtől	Dráma és színház	1 óra
	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
7. évfolyam 2022/2023. tanévtől	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra
8. évfolyam 2023/2024. tanévtől	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra

**Helyi tanterv tantárgyanként
CD-n mellékletként csatolva.**

III. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét

1. Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, e fejezet rendelkezéseinek betartásával, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket.
2. Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.
3. Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.
4. A tankönyvrendelés elkészítését az iskolában működő munkaközösségek koordinálják. A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:

a) pedagógusaink a tankönyvválasztásnál figyelembe veszik az Oktatási Hivatal által összeállított és közzétett hivatalos tankönyvjegyzéket (az Oktatási Hivatal az Emberi Erőforrások Minisztériuma honlapján teszi közzé a tankönyvek hivatalos jegyzékét, amelyet folyamatosan felülvizsgál és frissít), valamint a Református Pedagógiai Intézet által ajánlott tankönyveket.

b) a tankönyvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak;

c) a pedagógiai munka egysége és az iskolán belüli átjárhatóság biztosítása érdekében azon tanulók számára, akik az adott tantárgyat az adott évfolyamon azonos tanterv szerint tanulják, egységesen ugyanazt a tankönyvet kell megrendelni.

d) A következő tanévben szükséges taneszközökről a májusi szülői értekezleten szóban, az iskola hirdetőjén elhelyezett listán írásban tájékoztatjuk a szülőket. Tájékoztató található a kölcsönözhető tankönyvekről is, illetve arról, hogy milyen feltételek mellett kaphatnak támogatást, **térítésmentességet** (ingyenes hozzájutást) a tanulók a tankönyvek megvásárlásához.

A tankönyvekkel és taneszközökkel kapcsolatos elvárásaink, a kiválasztás szempontjai:

- a tananyagot a Nemzeti alaptanterv összefüggéseiben jelenítse meg.
- a tanulók életkorának megfelelő eszköztárral segítse az ismeretek elsajátítását
- segítse elő a tanulói kompetenciák fejlesztését
- a gyakorlatok nyújtsanak lehetőséget a differenciálásra, a felzárkóztatásra, a tehetséggondozásra
- lehetőség szerint legyen hozzá elektronikus, digitális tan- és segédanyag
- tanulásra ösztönző, esztétikus kivitel, tartalom és forma összhangja
- tartósság.

IV. A Nemzeti alaptantervben (Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

Az alapozó szakaszban történik az alapvető készségek, szokások kialakítása, a képességek fejlesztése. Az 1-2. osztályban folyó munka alapozó jellegű, mely a családi és óvodai nevelés eredményeire épül. Ez az alapfokú nevelés-oktatás bevezető szakasza, melyben fokozatosan átvezetjük a gyermeket az iskolai tanulás tevékenységeibe. Az iskola fogékonnyá teszi a gyermeket a környezete megismerésére, a társas kapcsolatok kialakítására.

Feladataink:

- a tanulást megszerettető, motiváló hatású osztályközösség kialakítása
- a tanulók énképének, önismeretének formálása
- a tanulók képességeinek, a tanítás-tanulás folyamatában a jártasságok, készségek fejlesztése
- korszerű tanulásszervezési, differenciálási módszerek használata
- az alapkészségek, alapkompotenciák megalapozás, megerősítése és fejlesztése
- a tanulók között az első két évben tapasztalható jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése
- a tanulási nehézségek feltérképezése, a felzárkóztatás, a fejlesztő munka megszervezése

- műveltségi területek tananyagának minél magasabb szintű elsajátíttatása
- a tanulás tanítása
- az életkornak megfelelő helyes tanulási szokások, technikák kialakítása
- a közösségben folyó tanuláshoz szükséges értelmi, érzelmi tulajdonságok, a kötelességtudat formálása
- napirend kialakítása, az életkori sajátosságokhoz igazodó szokásrend kialakítása
- az iskolai közösség megismerése, helyes viselkedési, magatartási szabályok elfogadása
- az esélyegyenlőség lehetőségeinek megteremtésére törekszünk egyéni bánásmóddal
- a tehetséges tanulók számára tehetséggondozó tevékenységek szervezése, fejlődésük segítése, versenyeztetés
- a művészetek iránti fogékonyság kialakítása
- egészséges életmódra nevelés a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységek során
- környezettudatos magatartás kialakítása
- nemzeti hagyományaink, ünnepeink megismertetése a tanulókkal, hazafiságra nevelés az iskolai ünnepeink közös megélésével

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

A NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezési folyamat előtérbe kerül a 3-4. évfolyamon. Ebben a szakaszban meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Ez a kezdő szakasz mintákat ad a tanulóknak az ismeretszerzés lehetőségeire, fejleszti a feladat- és problémamegoldó képességet, ezáltal megalapozza a tanulási stratégiák elemi szintjeit. A tanulásszervezés során a gyermeki kíváncsiságra és érdeklődésre épít.

Feladatok:

- a 1-2. évfolyamon kialakult képességek, készségek továbbfejlesztése, a megszerzett tudás bővítése, továbbbépítése
- differenciált módszerek alkalmazása a tanulók képességeihez, készségeihez alkalmazkodva
- a tanítás-tanulás folyamatában a differenciálás során a tanulók belső motivációira, előzetes ismereteikre, együttműködő képességeikre építünk, kooperatív tanulási technikák alkalmazása
- a tanulók egyéni tanulási módszereinek megalapozása
- az önálló tanulás és az önálló ismeretszerzés képességeinek kialakítása, ösztönzése
- tanulási attitűdök, motivációk formálása
- az önellenőrzés technikáinak szokássá válása
- önállóság az osztályközösség életének szervezésében
- a kulcskompetenciák hatékony fejlesztése
- a művészetek befogadására, megszerettetésére való nevelés
- a nemzettudat, a hazafiság és a hazaszeretet érzésének további erősítése
- testi-lelki egészségre törekvés
- környezettudatos magatartás kialakítása tevékenykedtető munkaformákkal

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képességek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Feladataink:

- kiemelt figyelmet szentelünk a személyiségfejlesztésnek, hiszen ebben az életkorban nő az iskolán kívüli személyiségformáló tényezők hatása

- a tanulók önértékelési képességének és önismeretének fejlesztése
- tudatosítjuk az együttműködés fontosságát a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban
- mintát adunk az életkornak megfelelő tanulási stratégiák kialakításához, az ismeretek tapasztalati megalapozásához

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

A 7-8. évfolyamon folyó nevelés-oktatás alapvető feladata a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás megalapozása. Ebben a szakaszban egyre összetettebb tudástartalmak kerülnek előtérbe. Hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, a pályaeorientációra.

Feladataink:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- fejlesztjük az elvont fogalmi és elemző gondolkodást
- fejlesztjük a kreativitást
- kiemelt figyelmet fordítunk az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatására, a tanuláshoz szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarati tulajdonságok fejlesztésére
- a tanulási stratégiák megválasztásában figyelembe vesszük az életkori jellemzőket, az ismeretszerzés tapasztalati megalapozására hangsúlyt fektetünk
- az egészséges életvitel kialakítása
- fokozatosan kialakítjuk az együttműködésre építő kooperatív, interaktív tanulási technikákat és tanulásszervezési módokat
- a tanulókat felkészítjük a továbbtanulásra érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően
- a tanuláshoz való pozitív hozzáállás kialakításával megalapozzuk az életen át tartó tanulást.

A köznevelési rendszer egyes feladataira és intézményeire vonatkozó külön szabályok

A hit- és erkölcsstan oktatására vonatkozó szabályok

Intézményünkben a tanulók (szülők) választása alapján református és római katolikus felekezeti hitoktatás folyik valamennyi évfolyamon, heti 2-2 órában.

Természettudományos nevelés

Főbb jellemzőit az iskola **környezeti nevelési programja** tartalmazza:

Adottságok, célok és tevékenységek:

Az iskola elhelyezkedéséből adódó jellemzők:	Célok:	Tevékenység, feladat:
Közepes forgalom	Közlekedési biztonság növelése	- közlekedésbiztonsági ismeretek kiemelt tanítása - kerékpárral közlekedők számára biciklitároló

Zaj	Csökkentés	- fák, cserjék ültetése
Légszennyezés	Csökkentés	- zöldesítés az iskola környékén, az iskolakertben és a növények gondozása, pótlása - gyomtalanítás, parlagfű-irtás
Szemét	Tiszta, egészséges környezet	- szeméttárolók sűrítése - szelektív hulladékgyűjtés, (papír, műanyag flakonok, szárazelem) komposztálás, - felvilágosító előadások az egészségkárosító anyagokról és a fertőzési veszélyekről
Az iskolabelső	Tiszta környezet	- festések, felújítások, a dekorációhoz falitáblák, élősarkok, a mellék-helyiségekben szappan, WC papír - portalanítás (atkák-allergia) - gyakori szellőztetés - fertőtlenítés
Energia-felhasználás	Takarékos fűtés	- gázkazán szabályozása - nyílászárók javítása,
Vízfelhasználás	Egészséges ivóvíz, vízfogyasztás csökkentése	- víztakarékos öblítés, csapok karbantartása, vízszűrő alkalmazása - kézmosás szabályai - víztakarékos csaptelepek
Iskolakert, udvar	Tanítás, pihenés, felüdülés helye legyen	- növények gondozása, madáretetők, kihelyezése, gondozása
Az iskola eszközellátottsága	A tanítás-nevelés élmény-központúságának növelése, az esztétikai érzék fejlesztése	- a tantermekben projektor - kreatív dekorációk, falitáblák, szemléltető-anyagok - digitális fényképezőgép, ismeretterjesztő folyóiratok, könyvtár, médiatár

Tanórai keretek

Magyar nyelv és irodalom:

- Az irodalmi művekben megjelenő természeti – és környezeti értékek, azok harmonikus kapcsolatának megismerése.
- Hivatalos iratok készítésének elsajátítása (kérvények, javaslatok, petíciók).
- Törekvés a helyes és szép beszédre.
- Az esztétikai, erkölcsi érzékenység fejlesztése.

Történelem:

- Hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet?
- A múlt eredményeinek és hibáinak megismerése révén a természetes és az épített környezetért való felelős magatartás formálása.
- A helyi történelmi értékek megismerése, védelme.
- A hagyományok tiszteltetésének kialakítása.

- Az egész világot érintő globális problémák megértésének segítése; hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelőssége és feladatai a problémák elhárításában, csökkentésében.
- A földrajzi környezet hatása egy ország, térség fejlődésére

Idegen nyelv

- A nyelvtanítás egyéb módszereinek segítségével a hazai környezeti problémák megismerése; más országok hasonló problémáinak feltárása.
- Más népek környezetvédő tevékenységeinek, szervezeteinek megismerése.
- A környezettel szembeni nemzetközi felelősség szemléletének kialakítása.

Biológia és egészségtan:

- Ökológiai szemlélet kialakítása.
- A élővilág sokféleségének, e sokféleség értékének megismerése.
- Az élőlények alapvető szervezeti – működési jellemzői, az azok között lévő ok – okozati összefüggések.
- Az élőlények és a környezetük kapcsolatának jellemzőit, törvényszerűségeit
- A globális környezeti problémák és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségei.
- A környezeti ártalmak – egészségügyi problémák egészséget veszélyeztető tényezők megismerése, megelőzésük illetve mérséklésük módjai.
- A környezet – egészségügyi problémák megismerése, megelőzésük illetve mérséklésük módjai.
- A testi – lelki egészséget megőrző életviteli technikák elsajátítása.

Kémia:

- A tanulók figyelmének felhívása a vegyipar jelentős környezetkárosító, valamint potenciális környezetvédő szerepére egyaránt.
- Az anyag – és energiatakarékosság, mint a környezetvédelem egyik hatékony módszere szemléletének kialakítása.
- Az elterjedt vegyszerek és ezek élettani hatásainak megismerése (környezetbiztonság).
- A különböző technológiák hatása a természeti és épített környezetre, ezek gazdasági hatásainak felbecsülése.

Földünk és környezetünk:

- Tapasztalatok, ismeretek, élmények szerzése a közvetlen élő és élettelen környezetről.
- A földrajzi környezet hatása egy ország, térség fejlődésére.
- A természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeként lezajló változások felismerése, értékelése.
- A regionális és globális problémák megismerése, és a lehetséges megoldási módok számbavétele.
- A természeti és társadalmi értékek megismerése, megőrzése.

Fizika:

- Az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzás, zaj, rezgés) egészségkárosításának megismerése.
- A fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti hasonlóság, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatások felismerése.
- A környezet változásainak, a változások okainak értelmezése, s ezek tudatában megoldások keresése a környezeti problémákra.
- A környezeti változások fizikai magyarázatának megismerése, megértése.

Matematika:

- A tanulókat körülvevő konkrét környezet mennyiségi és térbeli viszonyainak megismerése mérése.
- A környezeti mérések eredményeinek értelmezése, elemzése, statisztikai módszerek alkalmazása, reális becslések képességének kialakítása.
- Más tárgyakban megismert környezeti összefüggések matematikai módszerekkel való szemléltetése, táblázatok, grafikonok készítése, elemzése.
- A logikus gondolkodás, a szintetizáló – és lényegkiemelő képesség fejlesztése.

Technika és életvitel:

- Annak a megismertetése, miképpen tudunk együtt élni azzal a technikai környezettel, amelyet az élet megkönnyítése érdekében hoztunk létre.
- A fenntartható fejlődés összefüggéseinek, követelményeinek, problémáinak feltárása.
- A környezetgazdálkodás lényegének megismerése.
- A környezeti válság okainak és lehetséges megoldásainak bemutatása.

Ének – zene:

- A természeti és művészeti szépség rokonságának felismerése.
- A természet zenei ábrázolásának módjai.
- A természet szépségének megjelenítése a népdalokban.
- A zene közösségteremtő, közösségteremtő szerepének felismerése.
- A „zenei környezetszennyezés” felismerése.

Rajz és vizuális kultúra:

- A természeti és művészeti szépség rokonságának felismerése.
- A természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségei.
- A hagyományápolás fejlesztése (pl. népi építészet, díszítőművészet).
- A természetes alapanyagok használatának ismerete.
- Műalkotások elemzése környezetnevelési szempontok szerint.
- A tárgyi világ formanyelvi elemeinek ismerete, a tartalom és a forma összefüggése.
- A helyi népi építészeti emlékek felkutatása, megismerése.
- Példák mutatása környezetbarát formatervezésre.

Testnevelés:

- A környezeti hatások és az egészséges testi fejlődés közötti összefüggés felismerése, megértése.
- A sport nélkülözhetetlen szerepe az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében.
- A környezetszennyezés egészséget veszélyeztető hatásai a sport szemszögéből nézve.
- Lehetőség szerint természetes anyagok használata a sportoláshoz (sportruházat, sportszerek).
- Lehetőség szerint szabadban tartott tanórák

Tanórán kívüli keretek

Egésznapos iskola

A „guruló napirendben” zajló tevékenységek sora (a környezet tisztaságának óvása, díszítése, növények gondozása, madarak etetése, az időjárás megfigyelése, stb.) hozzájárul ahhoz, hogy kialakuljon bennük a környezettudatos magatartás.

A jól tervezett és megszokott, ütemezett napirend segíti a rendszeres életmód kialakulását. A szabad levegőn való tartózkodás, a sport, a játék edzi egészségüket, elősegíti harmonikus emberi kapcsolatok kialakulását.

Szakkörök

Az érdeklődő, kutató típusú, vizsgálódni szerető tanulók fejlesztésének nagyon jó színtere: természettudományi tehetséggondozó.

Tanulóknak adott külön feladatok (projektek)

Az érdeklődő diákok számára lehetőség nyílik a környezeti neveléshez kapcsolódó témák, problémák önálló kutatására, feldolgozására (szakmai dolgozat, rajz, fotó, irodalmi alkotás stb.)

Akciók, erdei iskolai programok

Jeles napokon (pl. Víz napja, Föld Napja, Madarak és Fák Napja) versenyek, kirándulás, vagy egyéb rendezvény szervezésével hívjuk fel a figyelmet a helyi vagy globális környezeti problémákra.

Az erdei iskolai képzés programja, a komplex természetszemlélet kialakítása

Az erdei iskolánk oktatási célja:

- A természet sokszínű megismerése
- Konkrét hazai tájak, társulások (vizes élőhelyek) megismerése
- A társulások fajainak ökológiai szemléletű jellemzése, értékelése
- Az élővilág sokféleségének (diverzitás) bemutatása

Az erdei iskolánk nevelési céljai:

- Helyes környezeti attitűdök kialakítása
- Természeti környezet állapota iránti érzékenység
- Ökológiai szemlélet kialakítása
- Közösségi szociális formák elsajátítása, szociális érzékenység kialakítása
- Egészséges életmódra nevelés

Az erdei iskolai képzésben való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük, vagy pályázati forrásból valósulhat meg.

A mindennapos testnevelés

A helyi megvalósításának részletes szabályai a pedagógiai program „**Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok**” c. fejezetében találhatók.

Az idegennyelv-oktatás

Intézményünkben az első évfolyamtól kezdődően lehetőség van angol nyelv tanulására (szakkör formájában, illetve tanórai keretben).

Az emelt szintű képzési forma

Intézményünket illetően nem releváns.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei

A helyi megvalósításának részletes szabályai a pedagógiai program „**A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje**” c. fejezetében található.

V. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

A helyi megvalósításának részletes szabályai a pedagógiai program „**Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok**” c. fejezetében találhatók.

VI. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

1.-8. évfolyam: hit- és erkölcstan tantárgy esetében a tanuló választhat, hogy református, vagy római katolikus hittanon kíván részt venni, heti 2 órában.

Az órakeretben feltüntetett tantárgyakon túl nincs lehetőség tantárgyak választására.

Pedagógusválasztásra intézményünkben nincs lehetőség.

VII. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

1. Az ismeretek számonkérésének, a tanuló teljesítménye értékelésének követelményei és formái

A) Követelmények:

- Számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás–kéesség–teljesítmény egységében kell értékelni.
- Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).

- A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

B) Az értékelés formái:

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A második év végétől a hagyományos osztályzások módszert használjuk, azaz a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeljük, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítjük.

A szaktanár a tanuló teljesítményét, előmenetelét

- a) heti egy órás tantárgynál havonta 1 érdemjeggyel,
- b) heti kettő havonta legalább kettő érdemjeggyel,
- c) heti három vagy annál magasabb heti óraszámú tantárgynál havonta legalább kettő-három érdemjeggyel értékeli.

Az értékelés legyen folyamatos:

- visszajelzés a diáknak a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében,
- negyedéves értékelés a szülőknek a tanuló előmeneteléről,
- bukás veszélye esetén az osztályfőnök értesíti a szülőt írásban gyermeke eredményéről.

A folyamatos értékelés fajtái:

- órai értékelés (szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére),
- szóbeli felelet értékelése,
- gyakorlati, illetve manuális tevékenység értékelése osztályzattal és szóban (készletárgyak teljesítményének értékelésére),
- írásos értékelés (írásbeli munka minősítésére: osztályzat + hozzáfűzött megjegyzések, tanácsok),
- szülőknek üzenő füzet vagy ellenőrző útján küldött jelzés a feltűnően gyenge, vagy – esetleg – a kiemelkedően jó teljesítményért.
- félévi és tanév végi

Az értékelés módja:

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A második év végétől a negyedik év félév végéig a szöveges értékelés helyett, a hagyományos osztályzások módszert kell használni. (Tanév közben érdemjegyekkel, a félévkor és a tanév végén osztályzattal minősítjük a tanulókat.)

Az 5-8. évfolyamon a tanulók munkáját minden tantárgyból év közben érdemjegyekkel, a félév és a tanév végén osztályzattal minősítjük.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

Jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

Kiemelkedő tantárgyi teljesítmény félév és tanév végi osztályzata: kitűnő (5).

A tanuló tanulmányi előmenetele ellenőrzésének típusai:

- szóbeli feleltetés,
- házi feladat, füzetvezetés ellenőrzése,
- írásbeli számonkérési formák:
 - írásbeli felelet ,
 - beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat,
 - kisdolgozat (bejelentés nélkül, aznapi házi feladatból),
 - dolgozat (előző órán bejelentett, kisebb anyagrészből),
 - témazáró dolgozat (legalább egy héttel korábban bejelentett, összefoglalással előkészített, teljes témakört felölelő).
- egyéb tanulói produktumok (pl.: rajz, technika órán előállított tárgy, testneveléssel összefüggő mozgásforma előadása) ellenőrzése.

A tanulók munkájának szöveges értékelése

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A második év végétől a negyedik év félév végéig a szöveges értékelés helyett, a hagyományos osztályzatos módszert használjuk. (Tanév közben érdemjegyekkel, a félévkor és a tanév végén osztályzattal minősítjük a tanulókat.)

Minősítés: kiváló, jól teljesített, megfelelően teljesített, felzárkóztatásra szorul.

A szöveges értékelés elvi kiindulópontjai:

- az értékelés a gyerekért, de elsősorban a szülőknek szól
- alakítja a helyes önértékelést, segíti a reális önismeretet
- nyitott, nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart
- a gyerek aktív részese a saját fejlődésének
- a szülő és a pedagógus közösen gondolkodik a gyermek fejlődéséről

A szöveges értékelés elvi követelményei:

- minősítés-központúság helyett fejlesztőközpontúság jellemzi
- figyelembe veszi az életkori sajátosságokat
- összhangban van a pedagógiai programmal, a helyi tantervi rendszerrel és a kimunkált értékelési koncepciókkal
- személyre szóló és ösztönző jellegű
- a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérőjeként megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet tölt be
- konkrét egyénre szabott javaslatokkal jelöli meg a továbblépés útját és módját, nyelvi megformáltságában közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára

A szöveges értékelés rendszerének felépítése

a., Alapelvek

- A tanulók értékelését az osztálytanítók készítik el, figyelembe véve a nevelők és az osztályban tanító nevelők véleményét is .

- Az 1. és 2. évfolyamos értékeléseket az EMMI Oktatási Államtitkárság által kiadott a „Szöveges értékelést, minősítést támogató szoftver” használatával készítik el.
- A szöveges értékelés tartalmi szempontjai:
 - magatartás
 - szorgalom
 - tantárgyi teljesítmények
 - a helyi tanterv követelményeinek való megfelelés,
 - a fejlődés, illetve fejlettség az alapvető készségekben és képességekben.

Az értékelés záradékolása az iratkezelési szabályzat bizonyítványi záradékainak megfelelően történik.

b., Értékelési funkciók meghatározása

- Diagnosztikus funkció, amely fontos információkat ad a pedagógusnak a helyzetfelméréshez, a csoport és az egyén tanulási folyamatának tervezéséhez.
- Formatív, fejlesztő, szabályozó funkció, amely a tanulás folyamatához, annak korrekciójához, a fejlesztési stratégiák kimunkálásához ad segítséget pedagógusnak, szülőnek, diáknak.
- Szummatív funkció, megerősítés, visszacsatolás, - egy-egy tanulási szakasz végén ad összegző tájékoztatást az elsajátított ismeretek eredményéről pedagógusnak, szülőnek, tanulónak egyaránt.

c., A szöveges értékelés módja:

1. Szóbeli: a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi teljesítményéről a tanítási órákon és más iskolai foglalkozásokon.
Megfogalmazódhat:
 - a tanító részéről
 - a tanulótársak részéről
 - önértékelés formájában
2. Írásbeli: például
 - a tanulói produktumokra írt rövid, lényegre utaló észrevételek megfogalmazásával,
 - témazáró felmérések megoldásának értékelése %-os teljesítménysávok megadásával és ezek minősítő jelzésével,
 - aktuális észrevételek bejegyzése a tanuló fejlődésével, előmenetelével kapcsolatban (pl. üzenő füzetbe),
 - első negyedévkor, félévkor, harmadik negyedévkor és tanév végén részletes szöveges értékelés.

d. A szöveges értékelés dokumentumai:

- Az EMMI által jóváhagyott bizonyítvány, törzslap

Az első évfolyamon a tanuló szöveges minősítése a pótlapon történik. A kitöltött pótlap a bizonyítvány része, amit a bizonyítvány borítólapjának tárolójába kell elhelyezni.

A naplóba a féléves értékelések nyomtatott másodpéldányai, a felmérők %-os eredményei és a tájékoztató füzetben megjelenő alkalmi értékelések kerülnek.

- Tájékoztató füzet.

A tájékoztató füzetbe alkalmi beírások kerülnek a tanuló pillanatnyi eredményeiről és a felmérők %-os eredményeiről.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli értékelésekor az elért teljesítmény érdemjegyekre történő átváltását a következőképpen végezzük:

Teljesítmény	Szöveges értékelés	Érdemjegy
0-30%	felzárkóztatásra szorul	elégtelen (1)
31-55%	gyenge	elégséges (2)
56-75%	megfelelt	közepes (3)
76-90%	jól megfelelt	jó (4)
91-100%	kiválóan megfelelt	jeles (5)

Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanuló tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

A sokszínű tevékenységformákkal összhangban: pl. produktum értékelése (az egyes tanulóknál, csoportmunka esetében), projektnél, témahétnél, gyűjtőmunka, stb. Annak meghatározása, hogy a produktumok milyen súllyal kerülnek figyelembevételre a többi osztályzathoz képest.

A) A tanuló írásbeli beszámoltatásának formái :

a) témazáró dolgozat: egy teljes tantervi téma számonkérésére szolgáló, egy tanórát kitöltő, az ismeretek felidézését és alkalmazását egyaránt megkövetelő írásbeli számonkérési forma, a témazáró dolgozatban szereplő feladattípusok arányai megfelelnek a tananyag és a tantervi követelmények belső arányainak;

b) egyéb dolgozat: egy tantervi téma valamely részének számonkérésére szolgáló, legfeljebb egy tanórát kitöltő írásbeli számonkérési forma, amelyben az ismeretek felidézése az alkalmazástól függetlenül vagy azzal együtt is számon kérhető

c) Az év eleji, félévi, év végi felmérések alapvetően diagnosztikai célt szolgálnak: a tanulók tudásának, készségeinek szintjét mérik. E felmérők csak akkor osztályozhatók, ha megfelelő ismétlés, gyakorlás után került sor rájuk

A tanuló tanulmányi munkájának, teljesítményének **egységes értékelése** érdekében a tanulók írásbeli értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük.

Teljesítmény (%)	Érdemjegy
0 – 30	elégtelen (1)
31 - 55	elégséges (2)
56 - 75	közepes (3)
76 - 90	jó (4)
91 - 100	jeles (5)

B) Az írásbeli beszámoltatás korlátai, a tanulók tudásának értékelésben betöltött szerepe, súlya

1. Az írásbeli beszámoltatás szerepe, súlya

a) A számonkérési, értékelési formák (szóbeli, írásbeli) helyes aránya a pedagógia örök dilemmája. A képesség és készségfejlesztés követelménye a két forma egyenlő arányát kívánná. A magas osztálylétszámok, a mennyiségében és sokféleségében egyre bővülő közvetítendő ismeretanyag elsajátításának pontos ellenőrzése az írásbeli számonkérést részesíti előnyben. Ugyanakkor a tanulók kifejezőkészségbeli hiányosságai, a felgyorsult élettempó hatására kialakult rövidített, szinte csak jelzésszerű – az egyedi, választékos stílust nélkülöző – beszédjük az iskola felelősségét növeli ezen a téren.

b) A szaktanár a tanév elején tájékoztatja a tanulókat arról, hogy melyek azok a tanulói teljesítmények, amelyeket a félévi és a tanítási év végi osztályzatok kialakításánál hangsúlyozottan fog figyelembe venni. Szorgalmi feladatok, füzetvezetés, gyűjtőmunka, versenyeken, műsorokon való részvétel érdemjegyeik figyelembe vétele szaktanár egyéni elbírálása szerint történik.

2. Az írásbeli beszámoltatás rendje és korlátai:

a) Témazáró dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb egy héttel a dolgozatírás előtt bejelenti, a dolgozatot két héten belül kijavítja, egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot nem íratunk.

b) Egyéb dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb az előző tanítási órán bejelenti, a dolgozatot két héten belül kijavítja;

c) A szaktanár egy tantárgyból nem írat újabb dolgozatot mindaddig, amíg az előző dolgozatot kijavítva ki nem adta a tanulóknak.

- Hiányzás miatti felmérés pótlását a szaktanár írásban közli a tanulóval, szülővel. (dolgozatírás helyét, idejét, tananyagát)

d) A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből azokból a tantárgyakból, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőkészség fejlesztésére.

e) A diákok írásbeli dolgozatait, beszedett füzetét, beadott munkáját (házi dolgozatok, tanulói kutatómunkák anyaga) rövid időn belül értékelni, javítani kell.

Az otthoni, napközis felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A) A házi feladatok kiadásának szempontjai:

- a tanulók napi és heti terhelése,
- az egyes diákok képességei, adottságai,
- az életkori sajátosságok,
- az értelmi fejlettség,
- a fejlődés üteme,
- házi feladat előkészítettsége,

B) A házi feladatok kiadásának és ellenőrzésének alapelvei:

- A házi feladatok korosztálytól függetlenül sarkallják a diákok állandó önellenőrzésre!
- A házi feladatok segítsék elő a szülők tájékoztatását gyermekük iskolában végzett munkájáról, az iskolában folyó munkáról.
- Folyamatosan tájékoztassák az önálló tanulást segítő nevelőket a házi feladatok mennyiségéről, azok megoldásáról
- A házi feladatok kerüljenek ellenőrzésre
- Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell.
- Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik óráról a másikra szokásos.
- A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.
- A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta.

A magatartás és a szorgalom helyi minősítési rendszere

Tanulóink személyiségfejlődésének, neveltségi szintjük értékelésének fontos eszköze magatartásuk és szorgalmuk minősítése. A minősítési rendszerrel célunk az egységes szemléletű értékelés megvalósítása.

A minősítés formái:

A tanuló magatartásának értékelése, minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2).

A tanuló szorgalmának értékelése, minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

Félévkor a minősítés az ellenőrző könyvbe csak számmal kerül be, az év végi bizonyítványba a fenti egyszavas minősítéseket kell beírni.

A minősítés eljárásrendje:

- A tanulók magatartását és szorgalmát az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szóveges minősítéssel kell kifejezni. A második év végétől a hagyományos osztályzatos módszert használjuk, azaz a tanuló magatartását és szorgalmát tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeljük, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítjük.

- Az osztályfőnök az általa gyűjtött információk alapján a félévi, illetve az év végi osztályozó értekezleten javaslatot tesz az egyes tanulók minősítési fokozatára.
- A minősítések kialakításában az osztályfőnök támaszkodik az osztályban tanító nevelők, a minősítést megvitatja az osztályközösséggel, valamint az érintett tanulóval.
- Változtatni kell annak a tanulónak a magatartási érdemjegyét, akinek a tanárokhoz, felnőttekhez, társaihoz való viszonya kifogásolható.
- A végleges minősítés a nevelőtestület döntése alapján alakul ki az érvényben lévő minősítési fokozatok alapján.
- Az első félévben az első időszakban-, a tanév végén az egész tanévben mutatott magatartást és szorgalmat értékeljük.
- A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.
- A magántanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.
- Az értékelés alapelveit, az egyes minősítések feltételeit az osztályfőnök a tanulókkal az év eleji első osztályfőnöki órákon, a szülőkkel a tanév első szülői értekezletén ismerteti.

A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet mindig betartja
- iskolán kívüli magatartása a társadalmi elvárásoknak megfelelő
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik
- tisztelettudó
- kötelességtudó, feladatait teljesíti
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet

Jó (4) az a tanuló, aki:

- részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi, iskolai és iskolán kívüli viselkedése ellen általában nincs kifogás
- kisebb viselkedési hibái szóbeli figyelmeztetéssel kezelhetők
- nevelőivel, szüleivel, társaival szemben tisztelettudó, udvarias
- a házirend életkorának megfelelő előírásait kis hiányossággal betartja

Változó (3) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait többször nem tartja be
- nevelői szóbeli figyelmeztetése nem elegendő a magatartási, viselkedési hibáinak korrigálására
- viselkedésével időnként zavarja az órák menetét, társait a tanulásban
- az udvarias viselkedés szabályait nem mindig tartja be

- a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
- igazolatlanul mulasztott

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- az iskola házirendjét gyakran megsérti
- társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlanul, durván viselkedik
- súlyosabb vétségeket is elkövet
- a közösség fejlődését hátráltatja
- viselkedése kihívó, nem iskolai életnek megfelelő
- magatartása fegyelmetlen, rendetlen
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt

A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei:

Példás:

- önmagához mérten fejlődő teljesítményt nyújt
- munkavégzése pontos, megbízható
- igényli tudása bővítését, munkáját ésszerűen, céltudatosan tervezi meg
- önálló a munkában, önellenőrzésre képes
- kötelességtudata magas fokú, kapott és vállalt feladatait maradéktalanul elvégzi
- érdeklődése az iskolán kívül ismeretanyagra is kiterjed
- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi
- munkavégzése pontos, megbízható
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Jó:

- az órákra lelkiismeretesen készül fel
- feladatait rendszeresen, megbízhatóan elvégzi, de többletmunkát nem, vagy csak ritkán vállal
- a tanórákon többnyire aktívan vesz részt
- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik,
- a tanórákon többnyire aktív

- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti,
- taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó:

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől, feladatvégzése pontatlan, hiányos
- teljesítménye ingadozó, a tanulásban nem kitartó
- önálló munkájában figyelmetlen, figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti,
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja,
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődéséért
- tanulmányi feladatait folyamatosan nem végzi el, megbízhatatlan, figyelmetlen
- órai munkája passzív
- felszerelése hiányos, taneszközeit nem hordja el
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tárgyból elégtelen
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül

Az osztályzatról a tanulót és a szülőket félékor értesítő, végén bizonyítvány útján értesítjük.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A magatartás és szorgalom megítélésekor mindig figyelembe kell venni a gyermek életkörülményeit és képességszintjét!

VIII. Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei

- Az iskola magasabb évfolyamába léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt minimális, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és a minimális tényanyag tudást valamennyi tantárgyból.
- A tanulók magasabb évfolyamba lépésének megállapítása a nevelőtestület jogkörébe tartozik.
- Ha a tanuló év végén egy, illetve kettő tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet. Ha a tanuló három vagy több tantárgyból kapott év végén elégtelen osztályzatot, a tantestület döntésétől függ, hogy javítóvizsgát tehet-e vagy tanulmányait csak az adott tanév megismétlésével folytathatja.

- Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:
- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
 - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy, vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
 - egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
 - ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 %-át meghaladja és érdemjeggyel nem volt minősíthető, a nevelőtestület engedélyezi – júniusban, vagy pedig augusztus hónapban osztályozó vizsgát tehet,
 - magántanuló volt

Sikertelen osztályozó vizsga, vagy a vizsgaengedély meg nem adása évfolyamismétlést von maga után.

IX. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontások az alábbi tantárgyak esetén lehetségesek:

1. Hit-és erkölcsstan oktatás

Egy adott évfolyam (esetleg több évfolyam) diákjaiból a református-, illetve római katolikus hittant tanulók homogén csoportjainak megszervezése.

2. Idegen nyelv oktatás

Egy adott osztály (évfolyam) diákjaiból az angol nyelvet tanulók homogén csoportjainak megszervezése 4. évfolyamtól

3. Számítástechnika/ Informatika oktatás

Egy adott osztály (évfolyam) diákjaiból a tanulók homogén csoportjainak megszervezése 4. évfolyamtól

Egyéb foglalkozások szervezése

A foglalkozások szervezésénél a jelentkezők számán (minimum 10 fő/csoport) kívül a személyi és tárgyi feltételek biztosíthatóságát is figyelembe vesszük.

Fontos szempont a folyamatosság és a felmenő rendszer elve.

A foglalkozások megszervezéséről - az adott tanév tantárgyfelosztásának elfogadásával egyidejűleg – a szakmai munkaközösség javaslatát figyelembe véve, a nevelőtestület dönt.

X. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A tantárgyi órakeret 10%-ának terhére a nevelőtestület beemeli a Nkt. 7.§.11. bek. szerint a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot, így a cigány népismeretet, a 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 3. mellékletének megfelelően.

Az Oktatókutatató Intézet által közétett, magyar nyelvű cigány nemzetiségi tanterv alapján az alábbi tantárgyak műveltség tartalmába épül be a cigány népismeret 1-8. évfolyamon:

1-4. évf.: magyar, ének és osztályfőnöki

5-8. évf.: magyar, történelem, ének

A z Oktatókutatató Intézet által közétett cigány népismeret tanterv tartalmát átvéve oktatjuk magyar nyelven a cigány népismeretet, tekintettel arra, hogy Komádiban a cigány nemzetiség aránya meghatározó.

XI. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A jelenlegi jogszabályok szerint a 2014/2015 tanévtől a NETFIT mérés a kötelező az általános iskola 5-8. évfolyamán.

Alsó évfolyamokban 1-4. évfolyamokon a mérési feladatok gyakorlása történik:

- helyből távolugrás
- 15 vagy 20 méteres ingafutás
- törzssemlés
- ütemezett fekvőtámasz
- ütemezett felülés
- kézi szorító erő
- hajlékonyság

Az 5-8. évfolyamon testnevelés tantárgyat tanító pedagógus – az adott tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott mérési időszakban – a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT) mérési módszerrel, és a hozzá kifejlesztett eszközök alkalmazásával elvégzi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérésével kapcsolatos feladatokat. A mérés eredményeit rögzíti a NETFIT informatikai rendszerbe. Tanévenként elemzik és meghatározzák az adott tanuló fizikai fittségi szintjének továbbfejlesztése szempontjából szükséges intézkedéseket.

A mérések iskolai adatai alapján a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusok tanévenként javaslatot tehetnek a nevelési program részét képező iskolai egészségfejlesztési program módosítására.

A fizikai fittségi mérés eredményeit a mindenkor tanév rendjéről szóló jogszabályban meghatározott mérési időszak utolsó napjáig a testnevelőnek, a tanuló mérési azonosítójának alkalmazásával kell feltölteni a NETFIT rendszerbe. A fizikai fittségi érés tanulót érintő eredményeiről a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával a NETFIT rendszeren keresztül kap tájékoztatást.

A mérés célja:

A tanulók egészsége megőrzésének, javításának, fenntartásának előmozdítása, és a tanulók egészségi állapotának nyomon követése, a tanulók fittségi szintjének növelésén keresztül, az egészséghez szükséges fittségi állapot fejlesztése, megőrzése.

NETFIT tartalmi területei (három tartalmi területhez négy fittségi profil kapcsolódik)

A NETFIT tartalmi területei és a kapcsolódó profilok			
	Tartalmi területek	Fittségi profilok	Leírás
1.	A tanulók testösszetételére vonatkozó mérések – az antropometriai paraméterek mérése és a testösszetétel becslése	1.1 Testösszetétel és tápláltsági profil	A NETFIT testösszetétel és tápláltsági profilja tartalmazza a testtömeg és a testmagasság értékéből számított testtömegindexet (BMI) és a testzsírszázalék értéket.
2.	A tanulók vázizomzatának fittségére vonatkozó (pálya) tesztek	2.1 Vázizomzat fittségi profil	A NETFIT tesztek közül a vázizomzat fittségével az ütemezett hasizom teszt, a törzsemelés teszt, az ütemezett fekvőtámasz teszt, a kézi szorítóerő mérés és a helyből távolugrás teszt foglalkozik.
		2.2 Hajlékonysági profil	A hajlékonysági teszt megbízható eredményekkel szolgál a térdhajlító izmok nyújthatóságáról.
3.	A tanulók aerob kapacitására vonatkozó (pálya)tesztek	3.1 Aerob fittségi (állóképességi) profil	Az aerob fittségi profil a 20, vagy 15 méteres állóképességi ingafutás teszt eredménye alapján becsült aerob kapacitás minősítését tartalmazza, vagyis a légzőszervrendszer és a keringési rendszer állapotának, a szervezet oxigénszállító és oxigén-felhasználási képességének mutatója.

A tanulók testösszetételére és tápláltsági állapotára vonatkozó mérések típusai

1. Testtömeg mérése
2. Testmagasság mérése
3. BMI (az előző két érték alapján számítva)
4. Testzsírszázalék mérése

A tanulók aerob kapacitására és vázizomzatának fittségére vonatkozó mérések, tesztek

	Mérés megnevezése	Mérés célja
1.	Ütemezett hasizom teszt	Has-izomzat erejének és erő-állóképességének mérése.
2.	Törzsemelés teszt	A törzsfeszítő izmok erejének mérése.
3.	Ütemezett fekvőtámasz teszt	A felsőtest izomerejének és erő-állóképességének mérése.
4.	Kézi szorítóerő mérés	Az alkar izmainak maximális erő kifejtési képességének mérése.
5.	Helyből távolugrás teszt	Alsó végtag dinamikus erő kifejtési képességének érése.
6.	Hajlékonysági teszt.	A térdhajlító izmok nyújthatóságának mérése.
7.	Állóképességi ingafutás teszt 15m, ill. 20m	Maximális oxigénfelvétel-képesség becslése.

XII. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk befogadó intézmény, nyitott a hátrányos helyzetű (HH), ill. halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók integrált nevelésére-oktatására.

Az esélyegyenlőség biztosítását az alábbi területekre kiterjedően értelmezzük:

- a) a nevelésbe-oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- b) a nevelés-oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- c) a teljesítmények differenciált meghatározása és értékelése,
- d) a neveléshez-oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- e) a neveléssel-oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- g) a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
- h) a nevelésben/oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti

- különösen valamely személy vagy csoport

- a) jogellenes elkülönítése egy köznevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban,
- b) olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.

Intézményünkben nem működhet olyan szakkör, diákkör és egyéb tanulói, hallgatói, szülői vagy más szervezet, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

Esélyegyenlőségi célkitűzések intézményünkben:

Olyan körülményeket biztosítunk, hogy megvalósuljon

- a megkülönböztetés megszüntetése,
- az egyenlő bánásmód,
- az emberi méltóság tiszteletben tartása,
- a társadalmi szolidaritás.

Minden tervezett infrastrukturális és tartalmi, szakmai fejlesztés esetén kiemelt figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű tanulók nevelési-oktatási helyzetének javítására a beruházások megvalósítása során.

A fenti célok megvalósítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük

- a településen élő családok szociális helyzetét
- a közszolgáltatások elérhetőségét
- a tanulók (HH/HHH) eloszlását az egyes iskolai osztályokban
- a gyógypedagógiai nevelést, oktatást
- a lemorzsolódás arányát
- a továbbtanulási mutatókat
- a tanórán kívüli programokon való részvételt az általános iskolai oktatásban
- az iskolán kívüli segítő programokon való részvételt az általános iskolai oktatásban
- a kompetencia mérések eredményeit
- a humán-erőforrás hiányát
- az infrastruktúrát és az ahhoz való hozzáférést
- a módszertani képzettséget

Az esélyegyenlőség biztosítását szolgáló dokumentum

Az intézmény 2015. december 31-ig elkészíti, és folyamatosan karbantartja a **köznevelési esélyegyenlőségi intézkedési terv** c. dokumentumot, Komádi Város Önkormányzata esélyegyenlőségi tervével egyeztetve. A Komádi Református Egyházközség által elfogadott intézkedési terv felülvizsgálatára 4 évenként kerül sor.

Az esélyegyenlőségi intézkedési terv nyilvánosságát az intézmény lehetővé teszi.

XIII. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Az iskolai jutalmazás formái:

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el
- az iskolai közösség érdekében közösségi munkát végez
- iskolai és iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, előadáson, bemutatón vesz részt
- vagy bármilyen más módon segít az iskola hírnevének megőrzésében, annak növelésében az iskola jutalomban részesíti

a, Az iskolában tanév közben a következő dicsérek adhatók:

- nevelői dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret

b, Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők. A dicséretet a tanuló bizonyítványába kell bevezetni.

c, Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át jeles eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át. Az iskolán kívüli versenyeken, előadásokon, bemutatókon, vetélkedőkön eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

d, Sulyok-díj

Iskolánk névadójának emléknapiján, a Sulyok-napon (december 15.) könyvjutalomban részesítünk az iskola diákjai közül osztályonként 1 főt érdemei szerint.

Formája: jutalomkönyv.

A díj odaítélésének szempontjai:

- a tanuló sajátos szociális helyzete
- legalább jó tanulmányi előmenetel
- példás magatartás
- hitélettel kapcsolatos elvárások: gyülekezeti alkalmak látogatása

A díj odaítélése előtt kikértük a pedagógus közösség, a hitoktató-lelkipásztor véleményét.

A kiemelkedő eredménnyel végzett közös munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és könyvjutalomban lehet részesíteni.

Az iskolai büntetés formái:

Azt a tanulót, aki:

- a tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
- a házirend előírásait megszegi
- árt az iskola hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

A büntetés formái:

- nevelői figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés (szóban, írásban),
- osztályfőnöki intés,
- osztályfőnöki megrovás,
- igazgatói figyelmeztetés (szóban, írásban)
- igazgatói intés
- igazgatói megrovás
- tantestületi figyelmeztetés
- tantestületi intés
- tantestületi megrovás

Az iskolai büntetések kiszabását a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyosságától függően el lehet térni.

XIV. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai, szükség esetén különbözeti vizsgálattal, egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával vagy évfolyamisméltással

A hasonló típusú iskolából történő átvétel lehetőségei és feltételei

- „A tanuló joga, hogy kérje az átvételét másik, azonos vagy más típusú nevelési oktatási intézménybe.” Nkt.46.§ (6) bekezdése „n” pontja szerint.
- 1-8. évfolyamon különbözeti vizsga, évfolyamisméltás nélkül folytathat tanulmányt az a tanuló, aki hasonló típusú iskolából kéri átvételét.
- Abban az esetben, ha a felvételét kérő tanuló korábban nem tanult valamilyen tantárgyat, akkor sajátos helyzetét figyelembe véve egyedi támogatást kap a felzárkózáshoz, az eltérésből fakadó hiányosságok pótlásához. A különbözeti vizsgára való felkészülés legfeljebb egy félév, nyelvi nehézségek, illetve egy évnél hosszabb külföldi tartózkodás esetén az adott tanév végéig tartó időszak lehet.
- A tanuló átvételéről az intézményvezető dönt, a fenntartó engedélyezése alapján.
- A tanuló átvételére a tanítási év közben bármikor lehetőség van.
- Az átvételi kérelemkor be kell mutatni a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt, továbbá az elvégzett iskolai évfolyamokat igazoló bizonyítványt.

Az iskolai átvételi kérelem elbírálásáról értesíteni kell az előző tanulói jogviszonyt ellátó iskola vezetőjét.

XV. Az iskola egészségnevelési programja

Az egészségnevelés alapelvei:

- a szellemi, a testi és a lelki nevelést egyformán fontosnak kell tekinteni
- tervszerű, szervezett, rendszeres tevékenység
- kiterjed minden tanulóra
- résztvevője az iskola minden dolgozója
- helyes cselekedésre serkentő
- segíti az „egészséges iskolai légkör” kialakulását
- személyiség megerősítése
- csoportfelelősség területét szélesíti, bővíti (iskolavezetés, tanár, diákcsoporthoz)

Az egészségfejlesztés célja:

Az egészség, mint elfogadott érték épüljön be az iskola mindennapjaiba. A nevelés során növekedjen a tanulók felelősségérzete önmaguk, mások és környezetük iránt. Célunk, hogy megtanítsuk diákjainkat az egészségügyi szolgáltatások helyes és célszerű igénybevételére, a szűrővizsgálatokon való rendszeres és önkéntes részvételre.

Célunk továbbá az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző hatásának növelése, a sport egészségmegőrző szerepének népszerűsítése, tudatosítása. Programunk tartalmazza a mindennapi testedzés megvalósítására szolgáló programot is.

Egészségnevelés, fejlesztés területei:

A. Testi nevelés:

- személyi higiéné
- környezethigiéné
- környezetvédelem
- testnevelés- és sport –rendszeres mozgás
- egészséges táplálkozás
- baleset megelőzés
- elsősegélynyújtás
- szűrővizsgálatok
- megelőzésre nevelés
- testi épség megőrzésének igénye
- szexuális nevelés (szerelem, házasság)
- életkorral járó biológiai sajátosságok

B. Pszichohigiénés nevelés:

a. Egészséges életvezetés

- napi és heti életritmus
- alvás, tanulás, munka, játék
- ellenállni a reklám nem kívánatos hatásainak
- fogyasztói szokások
- pozitív értékrend kialakítása

- a jó közérzet, a boldogság és sikeresség szükségletének kontrollálása – belső harmónia

b. Stresszelhárítás

- apróbb sikertelenség elviselése
- konfliktusok megoldása, problémamegoldás
- önismeret, éntudat
- dönteni tudás

c. Devianciák megelőzése

- szenvedélybetegségek megelőzése
- dohányzás-, alkohol-, drogtagadás
- társas kapcsolatok egészségi, etikai kérdései

d. Érzelmi nevelés

- az életkorral járó pszichohigiénés életmódi tennivalók
- érzelmeket felismerni, kifejezni saját erőnyeit, gyengéit felmérni, érzéseket kezelni
- empátia-képesség fejlesztése, segítőkészség, felelősségérzet, akaraterő fejlesztése

C. Szociális higiénés nevelés:

a. Kedvező társas kapcsolatok építése, fenntartása

- barátságok kialakítása
- kommunikáció fejlesztése
- kreativitás, aktivitás, együttműködés, vitakultúra fejlesztése, megtartása
- etika, érték szabályok kialakítása, korlátokat felállítani és elfogadni (házirend)
- szerepfeszültségek feloldása, érintkezési zavarok megelőzése
- társadalmi izoláció megelőzése (hátrányos helyzetűek)
- társadalmi támaszok (család, barát, egyesület, kisközösség...) fontossága, előnyei

Az egészségnevelés szinterei

1. Tanítási órákon

Minden tanár, tanító képes arra, hogy szaktárgyában megtalálja az egészség propagálásának lehetőségeit és ezeket építse be a tananyagba. Ezt a kerettanterv sok helyen elő is írja a tantárgyak tartalmi részében. A biológia, kémia, technika, természetismeret, rajz, irodalom tantárgyak pedig különösen alkalmasak célkitűzéseink megvalósítását segíteni.

2. Egészségnevelés a testnevelési órákon

- A választott kerettanterv alapján készült helyi tanterv szerint a testnevelés tantárgy oktatása: gimnasztika, atlétika, torna, két szabadon választott labdajáték, küzdősportok, úszás, szabadidős sportok
- Az életmód és a tartási rendellenességek gyakorisága miatt órák elején tartásjavító gerinctorna bevezetése.
- A tanulók általános fizikai teherbíró képességének mérése (évente kétszer)
- Minőség-ellenőrzés: a tanulók egységes mérése, értékelése, és minősítése

- Az iskolaorvos és védőnő vizsgálati módszereinek, illetve adatainak kibővítése, hogy felvilágosítást kapjanak a tanulók funkcionális állapotáról.

3. Egészségnevelés az osztályfőnöki órákon

Az osztályfőnök összefogja, egységben láttatja a szaktárgyak idevágó, de szerteágazó ismereteit és az életvezetés tudatosságára nevel.

Ilyenek pl. a táplálkozási szokások, a szükségtelen „túlcsomagolás”.

Az osztályfőnöki órák egészségneveléssel foglalkozó témaköreibe minden évfolyamon beépítjük a stressz- és konfliktuskezelés technikáinak tanítását.

Az olyan káros szenvedélyek megelőzésére történő felhívásokat, mint a drog, alkohol és a dohányzás, a 7-8. évfolyamon beépítjük az osztályfőnöki órák tananyagába a védőnő, rendőrség szükség szerinti bevonásával.

4. Egészségnevelés tanórán kívül

a. Szakmai szervezetekkel való együttműködés

Védőnői ügyelet biztosítása; Egészségügyi szűrővizsgálatok (fogászat, szemészet, hallás vizsgálat, stb.); Egészségügyi felvilágosító előadások;

b. Részvétel megyei, vagy országos akciókban és programokon

Rendszeresen részt veszünk a megyei, illetve országos sport, egészség- témájú programokban, pályázatokon. A nyert összegeket a tanórai és tanórákon kívüli programok színvonalas megvalósítására fordítjuk

c. Helyi kezdeményezések

Témanapok

Olyan témanapokat kívánunk meghonosítani, amikor a diákok érdeklődésüknek megfelelő szervezett programokon vehetnek részt. Meghívott előadókkal, szervezetekkel vesszük fel a kapcsolatot.

5. Iskolai étkeztetés

Az egészségnevelés és fejlesztés fontos területe az egészséges táplálkozás. Az átlagos magyar étkezési szokások miatt sok a túlsúlyos és – sajnos – egyre több az alultáplált fiatal. Az iskolai étkezés milyensége és mennyisége ezért kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon. A kulturált étkezés lehetőségének biztosítása pedig nevelőmunkánkat segíti.

Az egészségnevelési program ellenőrzése, értékelése, újabb célkitűzések

A prevenciós munka érintettjeivel kapcsolatos mérések elvégzése után az információk feldolgozása, a helyzetkép felvázolása, a feltételrendszer elemzése következik. Ez alapján fogalmazódnak meg a célok.

Az ellenőrzés, értékelés a célkitűzés megvalósításának felülvizsgálatát jelenti. Évenként egyszer átfogó értékelést végzünk, így újabb információkat kapunk. Követhetővé válik, mi az, amit meg tudtunk valósítani, melyek voltak a sikeres tevékenységek. Ezek alapján módosítható a célkitűzés, megváltozhatnak, eltolódhatnak a hangsúlyok.

XVI. Az iskola környezeti nevelési elvei

„Mert ahol van a ti kincsetek, ott van a ti szívetek is.” Mt. 6,21

Alapelvek, célok

Az ember környezetéhez hozzátartozik mind a természetes, mind az épített, mind a társadalmi környezet. Ezért a környezeti nevelés olyan személyiségformálást jelent, melynek során az ember felismeri a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek kölcsönös voltát, helyét és szerepét e környezeti rendszerben. Kialakítja az emberekben azokat az új környezettel kapcsolatos magatartási és életviteli mintákat, melynek során a társadalom környezetért felelős személyiségeivé válnak. Ennek céljából fontos biztosítani mindenki számára azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassa a környezet megvédéséhez szükséges tudást, készséget, értékrendszert, pozitív érzelmi hozzáállást, elkötelezettséget.

- Ébresszünk hajlandóságot gyermekekben a **környezet védelmét szolgáló** programokban való aktív részvételre.
 - Alakítsuk ki a tenni akarást a problémák megoldására.
 - Fejlesszük ki az eredményes konfliktuskezelés cselekvő képességét, aktivitást és jó együttműködést.
 - Tegyük érzékennyé a gyerekeket a harmonikus környezet szépségének befogadására, élvezetére.
- Intézményünk Ökiskola címről szóló oklevéllel rendelkezik. Értékrendünket a fenntarthatóság és a globális felelősségvállalás szerint alakítjuk ki, így azok megjelenítik a környezettudatosság és az egészségtudatosság alapelveit és az azokat célzó pedagógiai tevékenységeket is.
- A fenntarthatóság pedagógiájában a környezettudatos gondolkodás, életmód kialakítása, elmélyítése.
 - Szemléletformálás, környezettudatosságra nevelés, a fenntartható fejlődés elveinek érvényesítése a napi gyakorlatban.
 - A tanulók érzékenységének kialakítása környezetünk állapota után, ismerjük fel és óvjuk a környezet értékeit.

Feladatok:

- Segítsük a környezeti folyamatok, összefüggések megértését, a környezettudatos életvitel megalapozását, a természet teljességének, osztatlan egységének megérzését, az ehhez kötődő pozitív emóciók megélését, a környezetérzékenység javulását.
- Tegyük lehetővé a problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésének, látásmódjának kialakítását.
- Készítsük fel a gyerekeket, hogy ha lehetőségük van választani, dönteni akkor a környezetkímélő termékeket, technológiákat részesítsék előnyben.
- Ismertessük meg a gyerekekkel a takarékos és mértékletes életvitel lehetőségeit.
- Építsük be a környezeti nevelést valamennyi tantárgyba.
- Szervezzünk a természeti és humán környezet megtapasztalását biztosító programokat.
- A gyermekek vegyenek részt környezetóvó, javító tevékenységekben a különböző természetvédelmi szervezetek (pl. Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságának kihelyezett irodája, Madártani és Természetvédelmi Egyesület) által hirdetett programokban.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórai keretek

A tanórai tartalom a tanulók számára a kötelezően elsajátítandó tartalmat jelenti. Ennek szervezési formája lehet:

- hagyományos, mely alatt a 45 perces tanórákat értjük, illetve
- nem hagyományos tanóra ami lényegében a komplex (keresztntantervi, tantárgyközi) foglalkozásokat öleli fel, s mint ilyen kiemelkedő jelentőségű a környezeti nevelés szempontjából (pl. projektmódszer, erdei iskola, témanap-témahét, terepgyakorlat stb.) Ezek olyan tanulásszervezési formák, amelyeknek éppen az az egyik meghatározó jellege, hogy nem tanórákeretben történnek.

Hagyományos tanórai foglalkozások

A Nemzeti alaptanterv és a kerettanterv lehetőségeit kihasználva – a tantárgyi programokból kiindulva – meg kell határozni a környezeti nevelési tananyagot. Minden tantárgyba be kell építeni a környezeti nevelés célkitűzéseit.

Nem hagyományos tanórai foglalkozások

Kötelező tananyag elsajátítása nem hagyományos (45 perces) órakeretek között is történhet.

- **Erdei iskola:** „Az erdei iskola olyan többnapos, szorgalmi időben, *pályázati forrásból, vagy önköltségesen* megvalósuló, a szervező intézmény székhelyétől különböző helyszínű, környezethez illeszkedő nevelési-tanulásszervezési egység, melynek során a tanulás folyamatát – a tanulói képességek fejlesztését és a tananyag elsajátítását – a tanulók aktív, együttműködő, cselekvő (kooperatív-interaktív) megismerő tevékenységére építik. Az ismeretszerzés folyamatában elsősorban tanulási technikákra helyezi a hangsúlyt. A tanítás tartalmilag és tantervileg egyaránt szorosan és szervesen kapcsolódik a választott helyszín természeti, ember által létesített és szociokulturális környezetéhez. Kiemelkedő nevelési feladata a környezettel harmonikus, egészséges életvezetési képességek fejlesztése és a közösségi tevékenységekhez kötődő szocializáció.” (Lehoczky János)
- **Témanap – témahét:** Ilyenkor választunk egy témát, melyet projektmódszerrel dolgozunk fel, korosztályoknak megfelelően. Témahétnek felelhet meg pl.: az ősszel tartható Erdők Hete. Ezen a héten dolgozhatjuk fel a fákkal, erdővel kapcsolatos tananyagokat, mind a természettudományos, a művészeti, mind a magyar nyelv és irodalom (versek, más szövegek feldolgozása), idegen nyelvi tantárgyakból.
- **Jeles napok:** Ide a hagyományosan, minden évben megtartott, állandó programmal rendelkező jeles napokat vesszük listára, melyen kötelező tananyagot sajátítatunk el. Iskolánkban ilyen a víz világnapja, a madarak és fák napja, a Föld napja.

Tanórán kívüli lehetőségek:

- szakkör
- önképzőkör
- gyűjtőmunka

- diákkonferencia
- nyári tábor
- kézműves foglalkozás
- színház
- kirándulás, túra
- tanulmányút
- múzeumlátogatás, foglalkozás
- állatkert látogatása
- pályázatokon való részvétel
- iskolakert gondozása
- hulladékgyűjtés
- kiállítás, prezentáció (készítés, megtekintés)
- települési környezet szépítése.

Módszerek, munkaformák funkciója

Használhatunk hagyományos módszereket, de a környezeti nevelés szempontjából sokkal hatékonyabbak az élményalapú, tevékenységalapú, interaktív módszerek. Törekedni kell ezek minél sokoldalúbb alkalmazására. A választott programok és az alkalmazott módszerek lényege:

- fejlesszék a tanuló szociális képességeit
- adjanak lehetőséget új ismeretek megszerzésére (biológiai sokféleség, fenntartható fejlődés)
- rendszerezék, szelektálják, mélyítsék el a már meglévő ismereteket
- szintetizálják az egyes tantárgyak nyújtotta analitikus ismereteket, tanítsanak rendszerszemléletre
- alakítsanak ki kritikus gondolkodást
- fejlesszék a környezeti harmónia megteremtése érdekében fontos képességeket (pl.: problémamegoldó, konfliktuskezelési képességek, tolerancia, alternatív gondolkodás)
- ösztönözzenek az egészséges, környezetbarát életmód elsajátítására
- alakítsanak ki környezeti érzékenységet, helyes szokásokat, viselkedési normákat
- neveljenek a hagyományok tiszteletére
- mutassanak követendő mintákat
- ösztönözzenek felelősségteljes cselekvésekre (tárják fel, hogy mit tehet a tanuló egyéni életében a környezeti problémák megoldása, megelőzése érdekében); tárják fel a tanulók számára a globális kérdések alapvető gazdasági, társadalmi hátterét, tegyék világossá a tanulók számára, hogy az ember a természet része, és csak akkor van esélye a boldogulásra, ha kész együttműködni környezetével, és nem uralkodni akar felette

Taneszközök

- Tankönyvek, nyomtatott és elektronikus anyagok, természetismereti könyvek, mesekönyvek, játékgyűjtemények, hírlevelek, folyóiratok, természetfilmek, dokumentumfilmek, diasorozatok, plakátok.
- Térképek, tájékozási eszközök (iránytű, tájoló), modellek, tablók.

- Digitális eszközök (laptop, tablet).
- Digitális tananyag
- Fizikai, kémiai mérésekhez megfelelő eszközök, anyagok, biológiai vizsgálatokhoz szükséges eszközök, anyagok (nagyító, mikroszkóp, bonckészlet stb.).
- Játékokhoz szükséges felszerelések (labda, szembekötő stb.)
- Anyagok és eszközök a kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez (papír, ragasztó, írószerszámok, faanyag stb.)
- Eszközök és anyagok az életvitel és gyakorlati ismeretek környezeti nevelési célkitűzéseire (pl. megfelelő szerszámok)

A tanulók környezeti nevelési eredményeinek értékelési szempontjai:

Egyes tanulók esetében:

- a szociális képességek alakulása;
- a beállítódások és értékorientáció fejlődése;
- a csoporthelyzet megismerése;
- a konfliktuskezelés módjai;

Osztályközösségek esetében:

- a csoportviszonyok alakulása;
- a közvélemény, a morális gondolkodás változása;
- az informális kapcsolatrendszerek alakulása;
- a tevékenységrendszer megismerése;

Tantárgyak

A tantárgyakban előírt környezeti nevelési tartalmakat az adott tantárgyra előírt ellenőrzési, értékelési formákkal tudjuk mérni.

A tanulók személyiség-fejlődése

A tanulók személyiségének formálódását mérhetjük: kérdőívekkel, szociometriai vizsgálatokkal.

Az iskolai környezet

Feladatok :

- Ügyeljünk az iskola esztétikusságára.
- Adjuk meg a lehetőséget, hogy a gyerekek maguk is részt vehessenek környezetük szépítésében.
- Az iskolaudvar zöldítése.
- Hulladékkezelés: szervezzünk az iskolában a szelektív hulladékgyűjtést.
- Komposzt készítése, felhasználása.
- Energiagazdálkodás, vízgazdálkodás: nyílászárók megfelelő szigetelése, energiatakarékos izzók beszerelése, víztakarékos WC tartályok

2. Az iskola életvitele

Az iskola mindennapi életét is meg kell tervezni a környezeti nevelés szempontjából.

- Pedagógusok és az iskola dolgozóinak példamutató magatartása.

- Kulturált étkezés.
- Szünetekben szellőztetés, minél többen legyenek a gyerekek az udvaron stb.
- Délutáni foglalkozás megszervezése.

XVII. Alapfokú művészetoktatás

Az alapfokú művészetoktatás alapelvei, céljai és feladatai, jövőképünk

XVII.1. Alapelvek

Az alapfokú művészeti iskola a művészeti ágak iránt érdeklődő tanulók számára biztosítja készségeik, képességeik fejlesztését, alkotó és önkifejező képességeik kibontakoztatását, tehetségük gondozását. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja a speciális művészeti készségek és ismeretek fejlesztését képező tartalmakat és tudásszintet meghatározó alapidokumentum. A követelmény és tantervi program segítséget nyújt ahhoz, hogy az alapfokú művészetoktatás valamennyi hazai intézményében az alapvető nevelési és oktatási tartalmak egységesen és arányosan érvényesüljenek.

Az alapfokú művészetoktatás olyan **fejlesztőpedagógiát képvisel**, amelyben a hangsúly a követelmények teljesítésével történő képesség- és személyiségfejlesztésen van.

A tantervi szabályozás rugalmassága révén hozzájárul az integrált oktatás-nevelés megvalósításához, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség kompetenciaterület fejlesztéséhez.

A **tananyag** a különböző művészeti területek azon alapvető tartalmait foglalja magába, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a művészeti terület szerinti műveltség megalapozásához, a különböző kompetenciák fejlesztéséhez.

A tananyag **eszköz a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességeinek fejlesztésében**. A művészetoktatás a készség- és képességfejlesztést, az ismeretgazdagítást a személyiségformálás eszközeként kezeli, követelményeit a gyermek életkori fejlődési jellemzőihez igazítja.

A művészetoktatás tantervi programja az egyes művészeti területek követelményeire, a művészeti ágak sajátos nevelési és oktatástörténeti értékeire, a művészeti nevelés tapasztalataira, a művészetpedagógiai és művészetpszichológiai kutatások eredményeire, a magyar művészeti nevelés nemzetközileg is elismert gyakorlatára épül.

A **Sulyok István Református Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola** pedagógiai programja **három művészeti terület** (zeneművészet, képző- és iparművészet, táncművészet) tevékenységrendszerét, tantárgyrendszerét tartalmazza, az alábbiak szerint:

- Az alapfokú művészetoktatási intézményben a tankötelezettség nem teljesíthető, illetve a tanuló nem készülhet fel az alpműveltségi vizsga letételére.
- Az alapfokú évfolyamok elvégzéséről szóló bizonyítvány továbbképző évfolyamokra, illetve művészeti szakközépiskolába jelentkezésre jogosít.
- A **képző- és iparművészeti képzés** során lehetőség nyílik az esztétikai érzékenység alakítása mellett a látás kiművelésére és tudatosítására, bővítve a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. Kialakítja a gyermekekben a képességet a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének gyakorlatára. A képző- és iparművészeti oktatás a vizuális kultúra ágait, a műfaj sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja

az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse és továbbéltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében és a tanulók életkorának megfelelő vizuális műveltség kialakításában.

- **A táncművészeti képzés** lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének és mozgáskultúrájának, biztonságának, ritmusérzékének, hallásának, tér- és formaérzékének fejlesztésére, gazdagítására. Kibontakoztatja a tanulók kreativitását, improvizációs képességét, készségét, hozzájárul, hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon a közösségi alkotó tevékenység és a művészetek iránt. A táncművészeti oktatás célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges tanulókat a táncművészeti pályára illetve az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra. A múlt és a jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetésében, megszerettetésével lehetőséget teremt a tanulók számára életkoruknak megfelelő táncművészeti kultúra, műveltség megszerzésére.
- **A zeneművészeti képzés** lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, fogékonyság - alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeros és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására. A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket, és gyarapítja ismereteiket. A zeneoktatás a különböző zenei műfaj sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

Az alapfokú művészeti nevelés célja és feladatai, jövőképünk:

A művészeti nevelés eredményeként a **jövőképünkben** egy olyan felnövekvő generáció jelenik meg, amely az alábbi célkitűzéseinket a mindennapokban megéli és személyiségében hordozza. Azt szeretnénk, hogy művészeti oktató-nevelő munkánk:

- A művészeti nevelés eszközeivel alakítsa ki a **kultúra iránti nyitott magatartást**, az esztétikai érzékenységet. Neveljen a művészetek befogadására, értésére és művelésére.
- A gyermekek és a felnövekvő nemzedék, a majdani állampolgárok **általános műveltségét emelje, tudásukat, érzelmvilágukat, a művészi szép iránti érzéküket fejlessze.**
- A növendékek **a művészetek aktív befogadjójává, a különböző művészeti ágak amatőr, vagy hivatásos művelőjévé, alkotójává váljon**, a legtehetségesebb gyerekekből alkotó művészeket neveljen.
- A választott művészeti ágon belül nyújtson **speciális művészeti ismereteket**, és az alkotó munkával együtt járó **pozitív élmények** segítségével járuljon hozzá **a harmonikus, érzelmileg gazdag, kreatív személyiség kialakításához.**
- Sajátos eszközeivel ösztönözzön **a társadalmi kapcsolatteremtésben együttműködésben és kommunikációban a toleráns magatartásra.**
- Nyújtson speciális ismereteket, formáljon érzelmileg gazdag, kreatív személyiségeket tanulóiból.
- Az arra alkalmas képességű tanulókat **készítse fel szakirányú továbbtanulásra.**

A művészeti oktatás, nevelés eszközrendszerével hozzájáruljon:

- Olyan társadalmi feladatok, kérdések megoldásához, mint a fogyatékos ill. személyiségzavarral küszködő gyermekek nevelése, beilleszkedése.
- A zene és művészetterápia eszközeivel a gyermekek személyiségzavarainak leküzdéséhez, gyógyításához a gyermekek preventív neveléséhez, pl. bűnmegelőzés.

XVII.2. Kiemelt kompetenciák a művészetoktatás területén

Szakmai kompetenciák:

- A művészeti ágak sajátosságainak megfelelő tartalom.

Személyes kompetenciák:

- Önállóság,
- döntésképeség,
- érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság,
- mozgáskoordináció,
- fejlődőképesség, önfejlesztés.

Társas kompetenciák:

- Kapcsolatteremtő készség,
- kezdeményezőkézség,
- empátikus készség,
- tolerancia,
- kommunikációs rugalmasság,
- adekvát metakommunikáció,
- konfliktusmegoldó készség.

Módszerkompetenciák:

- Kreativitás, ötletgazdagság,
- problémamegoldás,
- figyelem összpontosítás,
- helyzetfelismerés,
- kritikus gondolkodás.

XVII.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka egyrészt a tananyagba beépítve, másrészt az oktatók, a művészek és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, illetve a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

A közösségben kialakuló értékrend, normák, szabályok, elvárások segítik az egyént a döntésekben, a felelősségvállalásban.

A közösségfejlesztés területén kiemelt feladataink:

- Az iskolai tanulói közösség egyéni arculatának kialakítása;
- a közösség hagyományainak megismertetése;
- a tanulói közösség tevékenységének megszervezése, összehangolása;
- a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek kialakítása, folytonosságának elősegítése

A fejlesztés eszközei:

- Produkciók létrehozása, bemutatása;
- a szűkebb és tágabb közösség ünnepeinek megtartása, ünnepteremtés;
- iskolai hagyományok teremtése, megőrzése (fesztiválok, versenyek, alkotótáborok);
- tanórán kívüli foglalkozások biztosítása;
- a tanulók, illetve a tanulók és a pedagógusok közös problémamegoldó tevékenységén alapuló foglalkozások biztosítása.

Az iskolai közösség kialakítása, fejlesztése csak a tanulók aktív részvételével, közreműködésével valósítható meg. Feladatunk a fent megfogalmazott keretek között az iskolai közösség és a tágabb társadalmi környezet közötti kapcsolat biztosítása is.

XVII.4. A tehetség, képesség kibontakozását segítő pedagógiai tevékenység

A képességek feltárása, a tehetség felismerése folyamatosságot, valamint a pedagógus, szülő, tanuló együttműködését igénylő feladat. Iskolánk alapvető feladatai közé tartozik a tehetségek felkutatása, gondozása, kibontakozásuk elősegítése.

A tehetségfejlesztés iskolánkban alkalmazott módjai:

- Gazdagítás és elmélyítés (differenciálás, nyitott feladatok, különböző munkatempó, egyéni fejlesztés, különféle csoportosítás osztályon, évfolyamon belül, a tehetséges tanulók minél nagyobb önállóságot, alkotó jellegű feladatot kapnak);
- gyorsítás (több évfolyam anyagát rövidebb idő alatt teljesítheti a tanuló).

A tehetségfejlesztés feladatai, eszközei:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- tanórai és tanórán kívüli tehetséggondozó foglalkozások (neves szakemberek bevonásával szervezett tréningek, kurzusok, táborok az önismeret, az önértékelés, a művészi kifejezőkészség, a problémamegoldó készség fejlesztésére, az ismeretek bővítésére);
- felkészítés versenyekre, fesztiválokra;
- versenyek, fesztiválok szervezése;

- felkészítés szakirányú továbbtanulásra.

XVII.5. A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái és továbbfejlesztésének lehetőségei

A tanulókkal kapcsolatos feladatok:

- szaktanári, tanulói, szülői közös tevékenységet igénylő feladatok, programok, szervezése (bemutatók, nyílt napok, táborok, tanulmányi kirándulások);
- a tanulók bevonása az iskolai rendezvények szervezésébe;
- diákönkormányzat elősegítése, fejlesztése.

A szülőkkel kapcsolatos feladatok:

- éves munkaterv szerint két szülői értekezlet, valamint fogadóóra biztosítása, az ezen felül szervezett alkalmakról az érintetteket külön kell tájékoztatni;
- levelezés, értesítő, telefon;
- a szülői véleménynyilvánítás változatos lehetőségeinek megteremtése (fórumok, kérdőívek, interjúk);
- tájékoztatás az iskola hosszabb távú célkitűzéseiről, pedagógiai programjáról, illetve éves programjáról;
- a szülők meghívása nyílt napokra, vizsgákra, bemutatókra, iskolai rendezvényekre,
- a szülők bevonása az iskolai rendezvények szervezésébe.

XVII.6. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Követelmények

A követelményeket a **Helyi tanterv** követelményrendszere tartalmazza.

A beszámoltatás formái

a) Évközi beszámoltatás

- Gyakorlati feladat végrehajtása önállóan vagy tanári irányítással
- Szóbeli felelet
- Írásbeli felelet

b) Év végi beszámoltatás (vizsga)

- Nyilvános bemutató
- Színpadi produkció (előadás és/vagy jelenet, jelenetek), vagy
- csoportos gyakorlatsor, vagy

- bemutató óra (tanári irányítással végrehajtott feladatok)
- gyakorlati feladat végrehajtása (önálló munka; pl.: gyűjtőmunkák, gyakorlatsor összeállítása, levezetése stb.)
- Szóbeli vizsga
- Írásbeli vizsga

A beszámoltatási formák alkalmazásának szabályai

a) **Az év végi beszámoltatás** (vizsga)

- az előképző évfolyamain nem kötelező,
- az 1–6. alapfokú évfolyamokon a tanult valamennyi tantárgyból kötelező:
 - gyakorlati tantárgyakból a nyilvános bemutató kötelező,
 - szaktanárok választása alapján lehetőség van a kombinált beszámoltatásra: több tantárgyból összevontan számolnak be a tanulók a tanév végén

b) **Év közben** a beszámoltatás rendszeres (legalább három alkalom félévente).

c) **Művészeti alapvizsga** az utolsó alapfokú évfolyamra előírt követelmények teljesítését követően tehető.

XVII.7. Az iskola felvételi rendszere és a magasabb évfolyamba lépés feltételei

Felvétel az iskola évfolyamaira

Az iskola 1. előképző és 1. alapfokú évfolyamára jelentkezés életkori feltételei:

- Az előképző 1. évfolyamára azok a tanulók jelentkezhetnek, akik a jelentkezés évében töltik be 6. vagy 7. életévüket;
- az alapfok 1. évfolyamára azok jelentkezhetnek, akik a jelentkezés évében töltik be 8. vagy magasabb életévüket.

Az iskolába jelentkezőt bizottság hallgatja meg, amely javaslatot készít a tanuló csoportbesorolásáról. A bizottság tagjai az adott művészeti ág pedagógusaiból áll, és minimum 2 tagú.

Ha a tanuló az iskola magasabb évfolyamára kéri felvételét, a jelentkezési lapján ezt fel kell tüntetnie. Kérelméről a bizottság különbözeti vizsga alapján dönt, az iskola helyi tantervében az adott évfolyamra meghatározott követelmények figyelembevételével, majd javaslatot készít az igazgatónak a tanuló évfolyam- és csoportbesorolását illetően. Amennyiben a tanuló nem kéri a magasabb évfolyamba való besorolását, úgy arról a bizottság dönt.

A meghallgatás és a különbözeti vizsga anyaga a helyi tantervre épül.

A tanulók felvételéről az igazgató dönt.

Ha a tanuló más alapfokú művészetoktatási intézményből kéri átvételét, akkor bizonyítványába bejegyzett elvégzett évfolyamai alapján soroljuk be a megfelelő évfolyamba, illetve csoportba. Ha a kötelezően, illetve a szabadon választott tantárgya módosul, a tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie, az iskola helyi tantervében az adott évfolyamokra meghatározott követelmények alapján.

A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

Ha tanév végén a tanuló teljesítményére – legfeljebb két tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet. Ha elégtelen osztályzatainak száma meghaladja a kettőt, a tanuló az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait.

A tanuló kérelmezheti, hogy több évfolyam tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget, osztályozó vizsga letételével. Erre, tanulmányi előmenetele alapján a szaktanár is tehet javaslatot.

Az iskola alapfokú évfolyamáról a továbbképző évfolyamra az léphet, aki– a jogszabályban meghatározottak szerint szervezett – művészeti alapvizsgát tett.

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása a tanítási órák egyharmadát meghaladja, a tanuló nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. A tanulók mulasztásainak igazolásával kapcsolatos szabályozásokat az iskola szervezeti és működési szabályzata és házirendje tartalmazza.

XVII.8. A tanulók értékelése, minősítése

A tanuló teljesítményének értékelésére, minősítésére vonatkozó általános elvek

- A tanulók értékelésének alapja a folyamatos teljesítmény, figyelembe véve a tanuló fejlődési ütemét.
- Egy tantárgy követelményeire épülő év végi vizsgán a tanuló teljesítményét a tanár egy érdemjeggyel értékeli.
- Több tantárgy követelményeire épülő év végi vizsgán a tanuló teljesítményét a tanár(ok) tantárgyanként külön érdemjeggyel értékeli(k).
- Félévkor és év végén a tanuló teljesítményét a tanár szóveges értékeléssel, illetve osztályzattal minősíti.
- A félévi értékeléseket/ osztályzatokat az év közben szerzett érdemjegyek alapján, az év végi osztályzatokat az évközi érdemjegyek és a vizsga érdemjegye(i) alapján kell megállapítani.

Az előképző 1 -2. évfolyamán

A tanulók évközi értékelése **szóveges formában** történik, havi rendszerességgel. A tanulók félévi és év végi teljesítményének minősítésére a négyfokozatú szóveges minősítési formát alakítottuk ki:

- kiválóan teljesített (kt)
- jól teljesített (jt)
- megfelelően teljesített (mt)
- felzárkóztatásra szorul (fsz)

Az alapfok és a továbbképző évfolyamain

A tanulók évközi értékelése **érdemjegyekkel** történik, havi rendszerességgel. A tanulók tudásának értékelésénél és minősítésénél a következő érdemjegyeket és osztályzatokat használjuk:

- jeles (5),
- jó (4),
- közepes (3),
- elégséges (2),
- elégtelen (1).

Az értékelés szempontjai művészeti áganként

Táncművészeti ág - Néptánc tanszak

Az előképző évfolyamokon:

Kiválóan teljesített az a tanuló, aki:

A tanult játékokban aktívan részt vesz, annak dalait tisztán, önállóan is képes énekelni. Zenére pontosan jár, fut, több dallamon keresztül. Rövidebb ritmusképleteket hibátlanul visszatapsol, mozdulatsort lekövet. 2/4-es motívumokat önállóan, pontosan előad.

Jól teljesített az a tanuló, aki:

A tanult játékokban részt vesz, annak dalait csak társaival képes énekelni. Zenére jár, fut. Rövidebb ritmusképleteket többszöri próbálkozásra tapsol vissza, mozgásemlékezete fejlesztésre szorul. 2/4-es motívumokat a tanár segítségével mutat be.

Megfelelően teljesített az a tanuló, aki:

A tanult játékoknak nem aktív részese, annak dalait nem énekli. Zene mellett lép fut, ezt képes javítani. Rövidebb ritmusképletet pontatlanul tapsol vissza. Mozgásemlékezete fejletlen. A 2/4-es motívumokat tanár segítségével is pontatlanul mutat be.

Felzárkóztatásra szorul az a tanuló, aki:

Az órákon passzív, a tanult játékokban nem vesz részt, annak dalait nem énekli, zene mellett jár, fut és ezt későn veszi észre. Rövidebb ritmusképleteket többszöri próbálkozás után sem képes visszatapsolni.

Az alapfok és továbbképző évfolyamokon:

5 (jeles):

Folyamatosan zenében marad, élményszerű az előadása, táncát tudatosan díszíti (taps, arc, kéz, táncszók, táncszerkesztés, énekelés stb.). A tanult materiát, a teret tudatosan kezeli. Partnerével együtt táncol.

4 (jó):

Folyamatosan zenében marad, kisebb technikai hibákat (kar- és kéztartás, párhuzamos lábfő, íves tartás stb.) véthet. Előadásmódja kevésbé kifejező, a tánc díszzeit és a teret esetlegesen használja, de törekszik a hiányosság leküzdésére. Képes a tanult materiát variálni. Törekszik a tánc során a partnerével történő párkapcsolat kialakítására.

3 (közepes):

Kisebb zenei és motívikai pontatlanságokat véthet, hibáját észreveszi és folyamatosan javítja, képes a folyamatos táncolásra. A tanult materiát csak vázlatosan használja. Előadásmódja kívánnivalókat hagy maga után. Tánc statikus (térhasználat), tánc közbeni partnerkapcsolata, táncdíszítése szegényes. Kisebb technikai hiányosságai (tartás stb.) vannak.

2 (elégséges):

A motívumokat ismeri, előadásuk során zenei és motívikai pontatlanságokat véthet, melyet

képes javítani. Táncszerkesztése darabos. A teret, a tánc díszait esetlegesen használja, tánc közbeni partnerkapcsolata véletlenszerű. Előadásmódja, technikai hiányosságai elfogadhatóak.

1 (elégtelen):

Zene mellett táncol, s ezt későn veszi észre. A hiba javítása közben megáll. Tánca esetleges.

Táncszerkesztése, térhasználata darabos, eseménytelen. Előadásmódja félszeg, bátortalan. A tánc díszait nem használja. A motívikát felületesen ismeri. Technikai hiányosságai az előző számonkérés óta nem javultak.

Képző- és iparművészeti ág - Képzőművészeti tanszak (A/1.2.3. évf.) – Grafika- és festészet tanszak (A/4. évfolyamtól)

Az előképző évfolyamokon:

Kiválóan teljesített az a tanuló, aki:

A tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. A technikai és mechanizmusbeli követelményeket biztosan oldja meg, és azokat rajzban is kiválóan alkalmazza. Szóbeli feleletei és írásbeli munkái is teljes önállóságra vallanak.

Jól teljesített az a tanuló, aki:

A tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de bizonytalanságai vannak. A tananyag alapvető részeit tökéletesen tudja, ismereteit a feladatok megoldásában is különösebb nehézség nélkül alkalmazza.

Megfelelően teljesített az a tanuló, aki:

A tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget. A tanterv alapvető anyagát jól elsajátította, az alapvető mechanizmusbeli nehézségeket leküzdötte, a lényegesebb kérdések megoldásában némi nehézségek mellett elfogadható eredménnyel azokat alkalmazza. Munkáiban kisebb bizonytalanságot mutat, amelyet a tanár segítségével le tud küzdeni.

Felzárkóztatásra szorul az a tanuló, aki:

A tantervi követelményeknek nevelői útmutatással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

Az alapfok és továbbképző évfolyamokon:

5 (jeles):

Ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. A technikai és mechanizmusbeli követelményeket biztosan oldja meg, és azokat rajzban is kiválóan alkalmazza. Szóbeli feleletei és írásbeli munkái is teljes önállóságra vallanak.

4 (jó):

A tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de bizonytalanságai vannak. A tananyag alapvető részeit tökéletesen tudja, ismereteit a feladatok megoldásában is különösebb nehézség nélkül alkalmazza.

3 (közepes):

Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget. A tanterv alapvető anyagát jól elsajátította, az alapvető mechanizmusbeli nehézségeket leküzdötte, a lényegesebb kérdések megoldásában némi nehézségek mellett elfogadható eredménnyel azokat alkalmazza. Munkáiban kisebb bizonytalanságot mutat, amelyet a tanár segítségével le tud küzdeni.

2 (elégséges):

Ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Mechanizmusbeli hibái is hátráltatják a tantervi anyag biztos alkalmazását, még a tanár segítségével is. Elképzelései a művészet tartalmát illetően nagyon minimálisak, rajzi - koordinációs hibákkal küzd, és folyamatosan ellenőrzésre szorul.

1 (elégtelen):

Ha a tantervi követelményeknek nevelői útmutatással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

Zeneművészeti ág

Az előképző évfolyamokon:

Kiválóan teljesített az a tanuló, aki:

A tanult zenei ismeretek elsajátításában aktívan részt vesz, önállóan is tud fejlődni. Zeneórákra pontosan jár. Pontosán előad, a zenei definíciókat ismeri. Szorgalmas. Folyamatos fejlődést mutat óráról órára. Zeneelméleti, illetve gyakorlati hangszeres tudása kiemelkedő. Ismeri, érti a tananyagot, tudását alkalmazni is képes. Önállóan, pontosan, szabatosan fejt ki ismereteit. A házi feladat a tanulási folyamat szerves része. Igényesen, folyamatosan, céltudatosan dolgozik, feladatot vállal és azt pontosan, megbízhatóan teljesíti. Kötelességtudata magas fokú, a vállalt és kapott feladatok elvégzésében példaképül állítható társai elé.

Jól teljesített az a tanuló, aki:

A tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés, jelentéktelen hibával tesz eleget, apró bizonytalanságai vannak. Pontosán előad, a zenei definíciókat ismeri. Ha a tanult zenei ismeretek elsajátításában aktívan részt vesz, önállóan is tud fejlődni. Zeneelméleti illetve gyakorlati hangszeres tudása jó. A házi feladat a tanulási folyamat szerves része. Zeneórákra pár hiányzást kivéve pontosan jár.

Megfelelően teljesített az a tanuló, aki:

A kötelességeit nem teljesíti, figyelmetlen, az órán tanult zenei ismeretekben folyamatosan visszaesik. Pontatlan ismeretekkel rendelkezik. Zeneelméleti illetve gyakorlati hangszeres tudása csupán megfelelő. A házi feladatot a tanulási folyamatban nem megfelelően teljesíti.

Felzárkóztatásra szorul az a tanuló, aki:

A tantervi minimumot sem tudja felmutatni. A tantervi követelményeknek nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A házi feladatot a tanulási folyamatban egyáltalán nem megfelelően teljesíti. Az órákon passzív, a tanult anyagokat képtelen felmutatni. Többszöri k,

Az alapfok és továbbképző évfolyamokon:

5 (jeles):

Ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ha aktív vállalásaival, felelősséggel végzett alkotó munkájával elősegíti maga és közössége fejlődését. Zeneelméleti illetve gyakorlati hangszeres tudása kiemelkedő. Ismeri, érti a tananyagot, tudását alkalmazni is képes. Önállóan, pontosan, szabatosan fejt ki ismereteit. Lényegre mutatóan definiál, gondolatmenete logikus. Igényesen, folyamatosan, céltudatosan dolgozik, feladatot vállal és azt pontosan, megbízhatóan teljesíti. A házi feladat a tanulási folyamat szerves része. Előadásmódja élményszerű. Zeneórákra pontosan jár. Kötelesség tudata magas fokú, a vállalt és kapott feladatok elvégzésében példaképül állítható társai elé. Zeneelméleti illetve gyakorlati hangszeres tudása kiemelkedő.

Ha a tanuló érdemjegye tantárgyanként egész évben jeles (5), tantárgyi dicséretet kaphat bizonyítványába.

4 (Jó):

Ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés, jelentéktelen hibával tesz eleget, apró bizonytalanságai vannak. A definíciókat ismeri, de kisebb előadási hibákat vét. Pontosan előad, a zenei definíciókat ismeri. Előadásmódja kevésbé kifejező. Törekszik a hiányosságok leküzdésére, képes pozitív lépéseket tenni ezek kiküszöbölésére. A házi feladat a tanulási folyamat szerves része. Zeneelméleti illetve gyakorlati hangszeres tudása jó.

3 (Közepes):

Ha kisebb zenei pontatlanságokat véthet, hibáját észreveszi és folyamatosan javítja.

Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, hibásan tesz eleget, nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Előadásmódja kvánnivalókat hagy maga után. A házi feladat a tanulási folyamat nem teljesen szerves része. Zeneelméleti illetve gyakorlati hangszeres tudása közepes. Kevésbé tud önállóan teljesíteni, beszélni. Szóbeli feladatait is csak kis segítséggel képes megoldani, tulajdonképpen párbeszéd alakul ki tanár és diák között, a cselekvés nem önálló.

2 (Elégséges):

Ha az előadásmódja gyenge. Ha a tantervi követelményeknek csak súlyos hiányossággal tesz eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. A fogalmakat nem érti, képtelen önálló feladatvégzésre. A házi feladat a tanulási folyamat nem szerves része. Zeneelméleti illetve gyakorlati hangszeres tudása elégséges.

Kötelességeit nem teljesíti, figyelmetlen, munkához való viszonya elutasító, közömbös.

1 (Elégtelen):

Ha a tantervi követelményeknek nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A tantervi

minimumot sem tudja. A házi feladat a tanulási folyamatban nincs jelen. Zeneelméleti illetve gyakorlati hangszeres tudása nagyon rossz. Évfolymot kell ismételnie.

XVII.9. A szorgalom értékelése a művészeti tanszakokon

A tanuló szorgalmát félévkor és év végén egy osztályzattal kell minősíteni. A tanuló szorgalmának értékelését és minősítését félévkor és tanév végén a csoportvezető tanár – a csoportban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi.

A szorgalom értékelése a tanuló foglalkozásokon való aktivitása, feladatvégzésének pontossága, kötelességtudata, képességeihez mért teljesítményének szintje, egyenletessége, alapján történik.

A tanuló szorgalmának értékelésére, minősítésére alkalmazható érdemjegyek és osztályzatok:

- példás (5);
- jó (4);
- változó (3);
- anyag (2).

Példás annak a tanulónak a szorgalma, aki:

A foglalkozásokon folyamatosan aktívan közreműködik, felkészülését a rendszeresség, kötelességtudat és a pontosság jellemzi, a feladatok végzésében önálló, a képességeihez mérten a legmagasabb teljesítményt nyújtja, teljesítménye egyenletes, önművelése rendszeres.

Jó annak a tanulónak a szorgalma, aki:

A foglalkozásokon aktívan közreműködik, de aktivitása nem folyamatos, rendszeresen készül, de nem pontos és alapos, a csoportmunkában és az önálló munkában tehetségéhez mérten igyekszik részt venni.

Változó annak a tanulónak a szorgalma, akinek:

A foglalkozásokon aktivitása egyenetlen, a tanórákra való felkészülése rendszertelen, feladatait váltakozó érdeklődéssel végzi, önművelése rendszertelen, képességei alatt teljesít.

Hanyag annak a tanulónak a szorgalma, aki:

A foglalkozásokon nem mutat semmilyen aktivitást, feladatait nem végzi el, érdektelenség, közöny jellemzi.

XVII.10. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei

A taneszközök kiválasztása a szaktanárok javaslata alapján történik.

A tankönyvválasztás a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével a szaktanár joga. A választásnál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- Tartalma feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- korszerű ismereteket közvetítsen;

- didaktikai módszerei feleljenek meg – a pedagógiai programban meghatározott – az iskolában folyó nevelés-oktatás alapelveinek, céljainak, feladatainak, eszközeinek, eljárásainak;
- segítse a tanulást, motiváljon;
- nyelvezete az adott korosztálynak megfelelő legyen;
- szerkezete legyen világos, érthető;
- esztétikus, igényes legyen;
- az ára legyen kedvező.

Az iskola biztosítja a kiválasztott tankönyvek könyvtári hozzáférhetőségét is.

A vizsgák rendje a művészetoktatásban

Felvételi, alkalmassági vizsga (művészetoktatás)

- Az iskolába jelentkező tanulók számára az intézmény nem tart felvételi, alkalmassági vizsgát.
- A legmagasabb művészeti iskolai osztályt eredményesen végzett tanuló felvételi vizsga nélkül továbbképző osztályba léphet.

Szintfelmérő vizsga (művészetoktatás)

- Abban az esetben, ha egy tanuló magasabb évfolyamra kéri átvételét az intézménybe, s ezzel egyidejűleg az alapfokú művészetoktatásba is be kíván kapcsolódni, szintfelmérő vizsgát kell tennie a művészeti tanszak évfolyamának megállapítása céljából. A szintfelmérő vizsga időpontját az igazgató jelöli ki.

Művészeti alapvizsga és záróvizsga

- Az alapfokú művészetoktatás követelménye szerint a tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát tesz, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát tesz.
- Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett. A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulás feltétele.
- Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.
- A művészeti alap – és záróvizsga a művészeti ág jellegének megfelelő elméleti és gyakorlati vizsgából áll. Az elméleti (írásbeli és szóbeli) és gyakorlati vizsga a Korm. rendeletben foglaltak alapján kerül megszervezésre.
- A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsgatantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni.
- A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján az Intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálnak legyen a tanuló felkészültsége és tudása. → lásd: mellékletek
- A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá, amennyiben az nem felel meg a követelményeknek, átdolgoztathatja.
- A választható tantárgyak közül vizsgatantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint amely esetében a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.
- Mentessülhet (részlegesen vagy teljes mértékben) az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként – a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet eléri.

- Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt, egyes vizsgatárgyból, első alkalommal tett művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga.
- A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsgatantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.
- Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a tanuló kérésére a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.
- A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsgatantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.
- Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsgatantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.
- Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsgatantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsgatantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

Összevont beszámoló

- Rendkívüli előrehaladás esetén a szaktanár és a tanszakvezető együttes javaslata alapján az igazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a tanév végén két, esetleg több osztály anyagából tegyen összevont beszámolót.
- A főtárgyi beszámoló anyagát 2/3 részben magasabb osztály anyagából kell összeállítani.
- A kötelező tantárgyból a magasabb osztály követelményi alapján kell az osztályzatot megállapítani.

Félévi és év végi vizsga a művészeti tanszakokon

- A tanulók a főtárgyi tudásukról a zeneművészeti tanszakokon hangverseny keretén belül félévkor és év végén, a táncművészeti tanszakokon pedig év végén, egy bemutató keretein belül csoportos formában adnak számot, melyet háromtagú vizsgabizottság értékel. A vizsgabizottság a tanári karból áll fel.
- A félévi osztályzatot a tanár állapítja meg az első félév érdemjegyei és a félévi hangverseny, illetve a félév során történt színpadi fellépések, vagy az elkészített alkotások alapján (képző- és iparművészet).
- A képző- és iparművészeti tanszakokon tanulók az év során végzett munkájukról kiállítás keretében adnak számot.
- A beszámolón az érdemjegyet a főtárgy tanárának javaslata alapján a bizottság állapítja meg. A bizottság elnöke az igazgató vagy az igazgatóhelyettes.
- Egész évi munkája alapján kell osztályozni azt a tanulót, aki betegség vagy testi sérülés miatt a beszámolón megjelenni nem tud és távolmaradásának okát orvosi igazolással bizonyítja. Ebben az esetben a bizonyítvány és a törzslap megjegyzés rovatában fel kell tüntetni, hogy a tanév végi beszámolón nem vett részt.
- A tanévvégi beszámolóra nem bocsátható, illetve nem osztályozható az a tanuló, akinek a tanévben az igazolt és igazolatlan mulasztásai együttesen meghaladják az előírt kötelező óraszám egyharmadát.
- Az osztályzatokat félévkor a tájékoztató füzetbe, évvégén a naplóba, az anyakönyvbe (törzslap) és bizonyítványba szöveggel és számjeggyel, illetve a művészeti előképző esetében előírt szöveges minősítéssel kell bejegyezni.
- A tanuló valamely kötelező tantárgy tanulása alól, ha felmentést kapott, a felmentés tényét félévkor a tájékoztató füzetben, a tanév végén a törzslapban és a bizonyítványban az osztályzat rovatban „fm” rövidítéssel kell jelezni.
- A tanév végi beszámolóra nem bocsátható, illetve nem osztályozható az a tanuló, akinek a tanévben az igazolt és az igazolatlan mulasztásai együttesen meghaladják az előírt kötelező óraszám 1/3-át, kivéve, ha a tananyagot elsajátította és a nevelőtestületi engedéllyel beszámolót tesz.

A felsőbb osztályba lépés a művészeti tanszakokon

- A művészeti iskola felsőbb osztályába az a tanuló léphet, aki a közvetlenül megelőző osztályt sikeresen elvégezte, arról bizonyítványt kapott és tanulmányait nem szakította meg.
- Az a tanuló, aki osztálya tantervi tananyagát önhibáján kívül elvégezni nem tudja, az igazgatótól legkésőbb május 10-ig kérheti, hogy tanulmányait a következő tanévben ugyanannak az osztálynak tanulójaként folytathassa.
- Az igazgató a szaktanár meghallgatása alapján dönt. Ebben az esetben a tanuló osztályzatot nem kap. A bizonyítványba és a törzslapba a fenti tényt be kell jegyezni.
- Az előző osztályban folytatja tanulmányait az a tanuló, akinek igazolt mulasztása valamely tantárgyból meghaladja az összóraszám 1/3-át, kivéve, ha a tananyagot elsajátította és igazgatói engedéllyel, beszámolót tesz.

A tanulók felvételének helyi szabályai a művészeti tanszakokon

- A tanulói jogviszony létrejötte, beiratkozás
- A tanulói jogviszony a jelentkezési lapok kitöltésével, és az intézményhez történő eljuttatásával jön létre.
- A tanulói jogviszonyt - jelentkezési lap kitöltésével – a tanulóknak, illetve szüleiknek minden tanévkezdéskor meg kell újítani.
- Új tanuló beiratkozását szeptember első hetében kell megtartani. Az esetleges üres helyek betöltésére szeptember 15-ig pótbearatkozást lehet tartani.
- Új tanuló felvételéről az igazgató dönt, az iskola engedélyezett tanulói létszámát figyelembe véve.
- A felvételtől írásban kell a tanulókat és a szülőket, gondozókat (a továbbiakban szülő) értesíteni, a felvételt követő 15 napon belül.
- Ha egy tanszakra több jelentkező van, mint a működési engedélyben meghatározott férőhely, a jelentkezőt akkor is az intézmény tanulóinak sorába kell felvenni.
- A tanulók osztályba sorolásáról - a felvételi vizsgán nyújtott teljesítménye alapján – az igazgató dönt, a szaktanár javaslatát figyelembe véve.
- Egy tanuló több tanszakra is járhat, de meg kell határozni a fő tanszakát. A második tanszakon a tanulónak kiskorú tanuló esetén a szülőnek tandíjat kell fizetnie.
- Az intézmény mindenki számára nyitott. A csoportok összeállításakor nem az életkor, hanem a tanulók adott művészeti ágra vonatkozó technikai, ill. szellemi és fizikai fejlettsége a meghatározó. Az intézmény nem vállalkozhat korrekciós, terápiás feladatok ellátására.
- Ha a tanuló az intézmény magasabb évfolyamára kéri felvételét, a jelentkezési lapján ezt fel kell tüntetnie. Kérelméről a bizottság különbözeti vizsga alapján dönt.
- Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni.

A tanuló átvételének helyi szabályai a művészeti tanszakokon

- A tanév elején a más művészeti iskolából érkező tanuló esetében, amennyiben az iskolánk az ott kiadott bizonyítványának megfelelő tanszakot és évfolyamot nyújtani tudja, folyamatosan bekapcsolódhat a képzésbe,
- A tanév elején más művészeti iskolából érkező tanuló esetében az ott kiadott bizonyítványnak megfelelő tanszakot és/vagy évfolyamot az iskolánk, ha nem tudja

biztosítani, lehetőségként kínálhatja felvételi, illetve különbözeti vizsga után az engedélyezett tanszakot, évfolyamot

- tanév közben más művészeti iskolából érkező tanuló amennyiben érvényes megkezdett tanévvel rendelkezik az adott tanszakon és évfolyamon, az átvétel adminisztrációja után azonnal elkezdheti tanulmányait, amennyiben az iskolánk az ott kiadott bizonyítványának megfelelő tanszakot és évfolyamot biztosítani tudja,
- tanév közben, amennyiben más művészeti iskolából érkezik a tanuló, és az ott megkezdett tanszakot és évfolyamot intézményünkben nem tudja folytatni, felvételi vizsgával az iskolánk tanszakainak bármelyikén továbbtanulhat. Ez esetben a felvételi vizsgának azt kell igazolnia, hogy a tanuló rendelkezik-e a tanév felvételéig tartó időszakára eső ismeretekkel, képességekkel.

A tanulmányok alatti vizsgák részei:

- A tanulmányok alatti vizsgák írásbeli, szóbeli és gyakorlati vizsgarészeket tartalmazhatnak. Az írásbeli vizsgarész a tantárgyak helyi tantervre épülő vizsgakövetelmények alapján helyben elkészített vizsgadolgozat - feladatlap megoldásából, a szóbeli vizsgarész a tantárgyak helyi tantervre épülő vizsgakövetelmények alapján helyben elkészített tételek kifejtéséből vagy kifejtendő feladatok megoldásából áll. A gyakorlati vizsgarész gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásából áll.

XVII.11. A művészeti alapvizsga

A művészeti alapvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

A művészeti alapvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsga tantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálgató legyen a tanuló felkészültsége és tudása.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá, amennyiben az nem felel meg a követelményeknek, átdolgoztathatja.

A művészeti alapvizsga egyes részei alóli felmentés:

Mentesülhet (részlegesen vagy teljes mértékben) az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként – a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet eléri.

A művészeti alapvizsga minősítése:

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Azokban a tantárgyakban, ahol a tantárgy vizsgája több vizsgarészből áll, ott a tantárgy osztályzatát a vizsgarészek osztályzatának számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a vizsga tantárgy végső osztályzatának meghatározásában a szóbeli vizsgarész osztályzata a döntő.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti, alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

XVII.12. A művészetoktatásra vonatkozó helyi tanterv

A művelődési és közoktatási miniszter a **3/2011. (I. 26.) NEFMI rendeletében** az alapfokú művészetoktatásra kiadott követelményei és tantervi programja koncepcióban és tartalomban eltér a közoktatási intézmények tartalmi szabályozásától a Nemzeti Alaptantervtől.

A NAT alapelveket, követelményeket ír elő, a művészetoktatás tantervi programja részletezett, kerettanterv jellegű. Ezért e programok kisebb módosításokkal helyi tantervként is alkalmazhatók.

A Sulyok István Református Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola a 3/2011. (I. 26.) NEFMI alapján kiadott tantervi programokat a művészetoktatás során helyi tantervként alkalmazza kisebb módosításokkal.

A változtatás a kötelezően és szabadon választható tantárgyakra, tankönyvekre, kották kiválasztására irányul.

A pedagógiai programban megfogalmaztuk a művészeti nevelés általános célkitűzéseit, az egyes művészeti területek cél és feladatrendszerében a specifikus, de még mindig általános nevelési elveket. Az adott művészeti ágakra és tanszakokra, művészeti tevékenységekre, tantárgyakra, hangszerekre vonatkozó speciális tartalmakat, célokat és feladatokat az Alapfokú Művészeti Iskola **Helyi tanterve** tartalmazza, mely a **Pedagógiai Program önálló mellékletét képezi**.

Záró rendelkezések

I. A nevelési program és a helyi tanterv engedélyeztetésének, nyilvánosságra hozatalának és módosításának rendje:

a./ A tájékoztatás, megismertetés formája, rendje

A nevelőtestület számára, a program elfogadása előtt, az igazgató biztosítja a programtervezet 1-1 példányának átadásával a megismertetését.

b./ A hozzáférhető elhelyezés biztosítása

A helyi pedagógiai program 1-1 példánya az intézmény igazgatói irodájában, irattárában, ill. könyvtárában kerül elhelyezésre

c./ A tájékoztatás rendje

Az érdeklődők a könyvtárban olvashatják el a dokumentumot, ill. az intézmény honlapjáról is lehetőség van azt letölteni.

d./ A pedagógiai program módosítása

Az intézmény Pedagógiai Programjának módosítását - indoklás mellett - kezdeményezheti az igazgató, az intézmény vezetősége, a munkaközösségek. A módosítási javaslatot és annak részletes indoklását az igazgató köteles 30 napon belül a nevelőtestület elé terjeszteni.

A nevelőtestület többségi határozattal (a jelenlévők 50%-a + 1 fő) dönt a javaslatról. Amennyiben a nevelőtestület a módosítás mellett dönt, az igazgató a döntés után 10 napon belül köteles a módosítási kérelmet a fenntartónak felterjeszteni.

Felülvizsgálat: 2026.06.30.

II. Legitimációs záradék

A Sulyok István Református Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola **nevelőtestülete** a Pedagógiai Program elkészítéséhez, elfogadásához és értékeléséhez előírt véleményezési jogát gyakorolta, az intézmény vezetőjének előterjesztése alapján a Pedagógiai Programot a 2023. május 22-én elfogadta.

A Sulyok István Református Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola vezetője a Pedagógiai Programot jóváhagyta.

Komádi, 2023. május 22.

Szűcs Ágnes
intézményvezető

A Komádi Református Egyházközség Presbitériuma a Pedagógiai Programot az 1/2023.05.23. számú határozatával jóváhagyta.

Komádi, 2023. május 23.

Balogh Sándor
lelkipásztor